די בשׂורה טובה לויט
יוֹחָנָן

א אין אָנהייב איז געווען דאָס וואָרט, און דאָס וואָרט איז געווען בײַ
2 גאָט, און דאָס וואָרט איז געווען גאָט. דאָס דאָזיקע איז געווען אין
3 אָנהייב בײַ גאָט. אַלצדינג איז דורך אים געוואָרן, און אָן אים איז
4 גאָרניט געוואָרן, וואָס סאיז געוואָרן. אין אים איז געווען לעבן,
5 און דאָס לעבן איז געווען דאָס ליכט פון די מענטשן. און דאָס
ליכט שײַנט אין דער פינצטערניש; און די פינצטערניש האָט עס
6 ניט גובֿר געווען. עס איז געווען אַ מענטש, געשיקט פון גאָט,
7 וואָס האָט געהייסן יוֹחָנָן. דער דאָזיקער איז געקומען פאַר אַן
עֵדות, אַז ער זאָל עֵדות־זאָגן פונוועגן דעם ליכט, כּדי אַלע זאָלן
8 דורך אים גלייבן. ער איז ניט געווען דאָס ליכט, נייערט איז
9 געקומען, אַז ער זאָל עֵדות־זאָגן פונוועגן דעם ליכט. דאָס אֶמֶתע
ליכט, וואָס באַלײַכט איטלעכן מענטשן, איז געקומען אין דער
10 וועלט אַרײַן. ער איז געווען אין דער וועלט, און די וועלט איז
11 דורך אים געוואָרן, אָבער די וועלט האָט אים ניט געקענט. ער
איז געקומען צו דעם זײַניקן, און זײַנע אייגענע האָבן אים ניט
12 אויפגענומען. אָבער וויפל סע האָבן אים יאָ אויפגענומען, זיי
האָט ער געגעבן מאַכט צו ווערן קינדער פון גאָט, טאַקע די,
13 וואָס האָבן געגלייבט אין זײַן נאָמען; וואָס זענען געבוירן געוואָרן
ניט פון בלוט, אויך ניט פון דעם ווילן פון פלייש, אויך ניט פון
14 דעם ווילן פון אַ מאַן, נייערט פון גאָט. און דאָס וואָרט איז
געוואָרן פלייש, און האָט געוואוינט צווישן אונדז, און מיר האָבן
געזען זײַן כָּבוד, אַ כָּבוד פון אַ בֶּן־יָחיד בײַ זײַן פאָטער, פול
15 מיט חֶסֶד און אֶמת. יוֹחָנָן האָט פונוועגן אים עֵדות געזאָגט, און
גערופן: דאָס איז געווען דער, פון וועמען איך האָב געזאָגט:
דער, וואָס קומט נאָך מיר, איז געווען פאַר מיר; וואָרים ער איז
16 געווען פריער פון מיר. און פון זײַן פולקייט האָבן מיר אַלע
מקבל

מְקַבֵּל געווען, חֶסֶד אויף חֶסֶד. וואָרים די תּוֹרה איז געגעבּן 17
געוואָרן דורך משֶׁהן; חֶסֶד און אֱמֶת זענען געקוּמען דורך יֵשוּעַ
הַמָּשִׁיחַ. קיינער האָט קיינמאָל ניט געזען גאָט; דער בֶּן־יָחִיד, 18
וואָס איז אין דעם שויס פֿוּן דעם פֿאָטער, ער האָט אים באַקאַנט
געמאַכט. און דאָס איז דאָס עֵדוּת פֿוּן יוֹחָנָן, בּעת די יִידן האָבּן צוּ 19
אים געשיקט כֹּהֲנים און לְוִיִים פֿוּן ירוּשָׁלַיִם, אים צוּ פֿרעגן: ווער
בּיסטוּ? און ער האָט מוֹדה געווען, און האָט ניט פֿאַרלייקנט, נאָר 20
האָט מוֹדה געווען: איך בּין ניט דער מָשִׁיחַ. און זיי האָבּן אים 21
געפֿרעגט: וואָס דען? בּיסטוּ אֵלִיָּהוּ? האָט ער געזאָגט: איך בּין
עס ניט. בּיסטוּ דער נָאבִיא? און ער האָט געענטפֿערט: ניין.
דעמאָלט האָבּן זיי צוּ אים געזאָגט: ווער־זשע בּיסטוּ? כּדי מיר 22
זאָלן קענען געבּן אַן ענטפֿער צוּ די, וואָס האָבּן אונדז געשיקט.
וואָס זאָגסטוּ פֿוּן דיר אַליין? האָט ער געזאָגט: איך בּין אַ קוֹל פֿוּן 23
איינעם, וואָס רוּפֿט אין דער מִדבּר: מאַכט גלייַך דעם וועג פֿוּן
גאָט, אַזוי ווי יְשַׁעְיָה הַנָּבִיא האָט געזאָגט. און די שְׁלִיחִים זענען 24
געווען פֿוּן די פְּרוּשִׁים, און זיי האָבּן אים געפֿרעגט: טאָ פֿאַרוואָס 25
טוֹבלסטוּ, אויבּ דוּ בּיסט ניט דער מָשִׁיחַ, און ניט אֵלִיָּהוּ, און ניט
דער נָבִיא? האָט יוֹחָנָן זיי געענטפֿערט: איך טוֹבל מיט וואַסער; 26
אין דער מיט פֿוּן אייך שטייט אָבּער איינער, וועמען איר קענט
ניט, טאַקע דער, וואָס קוּמט נאָך מיר, און וועמעס רימענדל 27
פֿוּן זיין שוּך איך בּין ניט רָאוּי אויפֿצוּבּינדן. דאָס דאָזיקע איז 28
געשען אין בֵּית־עַנְיָה, אין עֵבֶר־הַיַּרדן, וואוּ יוֹחָנָן האָט געטוֹבלט.
אויף מאָרגן האָט ער געזען יֵשוּעַן קוּמען צוּ אים, און ער האָט 29
געזאָגט: זע, דאָס לאַם פֿוּן גאָט, וואָס נעמט אַוועק די זינד פֿוּן
דער וועלט׳ דאָס איז דער, פֿוּן וועמען איך האָבּ געזאָגט: נאָך 30
מיר קוּמט איינער, וואָס איז געווען פֿאַר מיר, וואָרים ער איז
געווען פֿריער פֿוּן מיר. און איך האָבּ אים ניט געקענט; אָבּער 31
כּדי ער זאָל נִתגַלֶה ווערן צוּ יִשְׂרָאֵל, דערפֿאַר בּין איך געקוּמען
טוֹבלען מיט וואַסער. און יוֹחָנָן האָט עֵדוּת געזאָגט: איך האָבּ 32
געזען דעם גייסט אַראָפּנידערן ווי אַ טויבּ פֿוּן הימל, און ער האָט

33 גערוּט אויף אים. און איך האָב אים ניט געקענט; אָבער דער,
וואָס האָט מיך געשיקט צו טוֹבלען מיט וואַסער, האָט צו מיר
געזאָגט: אויף וועמען דו וועסט זען אַראָפּנידערן דעם גייסט, און
רוּען אויף אים, דער דאָזיקער איז עס, וואָס טוּט טוֹבלען מיט דעם
34 רוּחַ־הַקוֹדֶש. און איך האָב געזען, און האָב עֵדוּת געזאָגט, אַז
35 דער דאָזיקער איז דער בֶּן־אֱלֹהִים. אויף מאָרגן איז יוֹחָנָן ווידער
36 געשטאַנען מיט צוויי פֿון זיינע תַּלמידים; און אַז ער האָט געזען
יֵשוּעַן פֿאַרבּייַגיין, האָט ער געזאגט: זע, דאָס לאַם פֿון גאָט׳
37 און די צוויי תַּלמידים האָבּן אים געהערט רעדן, און זיי זענען
38 נאָכגעגאַנגען יֵשוּעַן. און יֵשוּעַ האָט זיך אויסגעדרייט, און האָט
זיי געזען נאָכגיין, און צו זיי געזאָגט: וואָס זוכט איר? האָבּן
זיי צו אים געזאָגט: רֶבּי – וואָס מיינט צו זאָגן, לערער – וואו
39 וואוינסטו? זאָגט ער צו זיי: קוּמט, און איר וועט זען. זענען זיי
געגאַנגען און האָבּן געזען, וואו ער איז אייַנגעשטאַנען. און זיי
זענען געבּליבּן מיט אים יענעם טאָג, וואָרים עס איז געווען אַרוּם
40 דער צענטער שָעה. איינער פֿון די צוויי, וואָס האָט געהערט
יוֹחָנָן רעדן, און איז אים נאָכגעגאַנגען, איז געווען אַנדריי, דער
41 בּרוּדער פֿון שִמעוֹן פּעטרוּס. ער האָט צוערשט געפֿוּנען זיין
אייגענעם בּרוּדער שִמעוֹן, און האָט צו אים געזאָגט: מיר האָבּן
42 געפֿוּנען דעם מָשִיחַ, וואָס איז טייַטש: געזאַלבּטער. און ער
האָט אים געבּראַכט צו יֵשוּעַן. און יֵשוּעַ האָט אים אָנגעקוּקט,
און געזאָגט: דו בּיסט שִמעוֹן בֶּן־יוֹנה; דו זאָלסט גערוּפֿן ווערן
43 כֵּיפָא, וואָס איז טייַטש: פּעלזנשטיין. אויף מאָרגן האָט יֵשוּעַ
בַּדֵעה געהאַט צו גיין קיין גָלִיל, און ער האָט געפֿוּנען פּיליפּוּסן,
44 און צו אים געזאָגט: גיי מיר נאָך. און פּיליפּוּס איז געווען פֿון
45 בֵּית־צַיָדָה, פֿון דער שטאָט פֿון אַנדרייַען און פּעטרוּסן. און
פּיליפּוּס טרעפֿט אָן נתַנאֵלן, און זאָגט צו אים: מיר האָבּן
געפֿוּנען דעם, פֿון וועמען מֹשה האָט געשריבּן אין דער תּוֹרה,
46 און די נבִיאִים, יֵשוּעַ בֶּן־יוֹסף, פֿון נצֶרת. און נתַנאֵל האָט צו
אים געזאָגט: צי קען עפּעס גוּטס אַרויסקוּמען פֿון נצֶרת? זאָגט

47 צו אים פיליפּוס: קום און זע. און אַז יֵשועַ האָט געזען נתַנאֵלן
קומען צו אים, האָט ער וועגן אים געזאָגט: אָט איז אַן אֶמֶתער
48 בֶּן־יִשׂרָאל, אין וועמען סאאיז ניטאָ קיין פֿאַלשקייט. זאָגט צו אים
נתַנאֵל: פֿונוואַנען קענסטו מיך? און יֵשועַ האָט געענטפֿערט,
און צו אים געזאָגט: אײדער פיליפּוס האָט דיך גערופֿן, בעת דו
ביסט נאָך געווען אונטער דעם פֿײַגנבוים, האָב איך דיך געזען.
49 האָט נתַנאֵל אים געענטפֿערט: רֶבּי, דו ביסט דער בֶּן־אֱלֹהים;
50 דו ביסט דער מֶלך פֿון יִשׂרָאל׳ און יֵשועַ האָט געענטפֿערט,
און צו אים געזאָגט: דו גלויבסט, ווייל איך האָב דיר געזאָגט,
איך האָב דיך געזען אונטער דעם פֿײַגנבוים? זען וועסטו זען
51 גרעסערע זאָכן אײדער די דאָזיקע. און ער האָט צו אים געזאָגט:
באֶמת, באמת, איך זאָג אייך, איר וועט זען דעם הימל אָפֿן, און די
מַלאָכים פֿון גאָט אַרויפֿגיין און אַראָפּנידערן אויף דעם בֶּן־אָדָם.
ב און דעם דריטן טאָג איז געווען אַ חַתונה אין קָנָה פֿון גָלִיל,
2 און יֵשועַס מוטער איז דאָרט געווען; און אויך יֵשועַ איז געווען
3 פֿאַרבעטן צו דער חַתונה, מיט זיינע תַלמידים. און בעת דער וויין
האָט זיך אויסגעלאָזט, האָט יֵשועַס מוטער צו אים געזאָגט: זיי
4 האָבן ניט קיין וויין. און יֵשועַ האָט צו איר געזאָגט: אִשה, וואָס
האָב איך מיט דיר צו טאָן? מיין שָעה איז נאָך ניט געקומען.
5 זאָגט זיין מוטער צו די באַדינער: וואָס נאָר ער וועט אייך
6 זאָגן, דאָס טוט. און דאָרטן זענען געשטאַנען זעקס שטיינערנע
וואַסער־קרוגן, לויט דעם יִדישן מִנהג פֿון רייניקן, און וואָס
7 יעדער איינער האָט געהאַלטן צוויי אָדער דריי עמער. און יֵשועַ
האָט צו זיי געזאָגט: פֿילט אָן די וואַסער־קרוגן מיט וואַסער. און
8 זיי האָבן זיי אָנגעפֿילט ביזן ראַנד. און ער האָט צו זיי געזאָגט:
איצט שעפּט אָן, און טראָגט עס צו דעם בעל־שִׂמחה. און זיי
9 האָבן עס צוגעטראָגן. און אַז דער בעל־שִׂמחה האָט פֿאַרזוכט
דאָס וואַסער, וואָס איז געוואָרן וויין, און ניט געוואוסט פֿונוואַנען
עס איז געקומען – די באַדינער אָבער האָבן געוואוסט, מַחמת
זיי האָבן אָנגעשעפּט דאָס וואַסער – האָט דער בעל־שִׂמחה

10 גערופֿן דעם חָתן, און צו אים געזאָגט: יעדער איינער שטעלט
קודם דעם גוטן וויין, און בעת מע האָט זיך גוט אָנגעטרונקען,
ערשט דעמאָלט דעם ערגערן; דו אָבֿער האָסט דעם גוטן
11 וויין געהאַלטן ביז אַצינד. דעם דאָזיקן אָנהייב פֿון זיינע נִסים
האָט יֵשוּעַ געטאָן אין קָנָה פֿון גָלִיל, און האָט אַנטפּלעקט
12 זיין כָּבֿוד; און זיינע תַּלמידים האָבֿן געגלייבט אין אים. נאָך
דעם האָט ער אַראָפּגענידערט קיין כּפַר־נַחוּם, מיט זיין מוטער,
און זיינע ברידער, און זיינע תַּלמידים; און זיי זענען דאָרטן
13 פֿאַרבליבֿן עטלעכע טעג. און דער יִדישער יום־טוב פֵּסח
האָט גענעענט, און יֵשוּעַ איז עולה־רֶגל געווען קיין ירוּשָלַיִם.
14 און אין דעם בֵּית־הַמִקדש האָט ער געפֿונען יענע, וואָס האָבֿן
15 פֿאַרקויפֿט אָקסן און שאָף און טויבֿן, און די חַלְפָנים זיצן. און
ער האָט געמאַכט אַ קאַנטשיק פֿון שטריק, און האָט אַלעמען
אַרויסגעטריבֿן פֿון דעם בֵּית־הַמִקדש, צוזאַמען מיט די שאָף און
די אָקסן; און ער האָט אויסגעשיט דאָס געלט פֿון די חַלְפָנים, און
16 איבֿערגעקערט זייערע טישן. און צו די, וואָס האָבֿן פֿאַרקויפֿט
טויבֿן, האָט ער געזאָגט: נעמט דאָס צו פֿון דאַנען; מאַכט ניט
17 מיין פֿאָטערס הויז אַ הויז פֿון מִסחר. זיינע תַּלמידים האָבֿן זיך
דערמאָנט, אַז סע שטייט געשריבֿן: די קִנאה פֿון דיין הויז האָט
18 מיך פֿאַרצערט. און די יִדן האָבֿן אים געענטפֿערט, און געזאָגט:
וואָסער צייכן טוסטו אונדז ווייזן, אַז דו טוסט די דאָזיקע זאַכן?
19 האָט יֵשוּעַ געענטפֿערט, און צו זיי געזאָגט: צעשטערט דעם
20 דאָזיקן הֵיכל, און אין דריי טעג וועל איך אים אויפֿשטעלן. די
יִדן האָבֿן דעריבֿער געזאָגט: זעקס־און־פֿערציק יאָר איז דער
דאָזיקער הֵיכל געבֿויט געוואָרן, און דו וועסט אים אויפֿשטעלן
21 אין דריי טעג? ער אָבֿער האָט גערעדט פֿון דעם הֵיכל פֿון זיין
22 גוף. בכֵן, ווען ער איז אויפֿגעשטאַנען תּחִיַת־הַמֵתים, האָבֿן זיך
זיינע תַּלמידים דערמאָנט, אַז ער האָט דאָס דאָזיקע געזאָגט, און
זיי האָבֿן געגלייבֿט די כּתבֵֿי־הַקוֹדֶש, און אין די רייד, וואָס יֵשוּעַ
23 האָט גערעדט. און בעת ער איז געווען אין ירוּשָלַיִם איבֿער דעם

יום־טוֹב פֶּסח, האָבן אַ סך געגלויבט אין זיין נאָמען, זעענדיק
24 זיינע נִסים, וואָס ער האָט געטאָן. אָבער יֵשוּעַ האָט זיך ניט
25 אָנפאַרטרויט אין זיי, וואָרים ער האָט געקענט אַלע מענטשן, און
מַחמת ער האָט זיך ניט גענייטיקט, אַז עמיצער זאָל עֵדות זאָגן
פונוועגן דעם מענטשן; וואָרים ער אַליין האָט געוואוסט, וואָס
סאאיז געווען אין דעם מענטשן.
ג און עס איז געווען אַ מענטש פון די פּרושים, וואָס האָט געהייסן
2 נַקדִימון, אַ שַׂר פון די יִידן. דער דאָזיקער איז צו אים געקומען
ביינאַכט, און האָט צו אים געזאָגט: רֶבּי, מיר ווייסן, אַז דו ביסט
אַ לערער, וואָס איז געקומען פון גאָט; וואָרים קיינער קאָן ניט
טאָן די דאָזיקע נִסים, וואָס דו טוסט, סיידן גאָט איז מיט אים.
3 האָט יֵשוּעַ געענטפערט, און צו אים געזאָגט: באמת, באמת,
איך זאָג דיר, סיידן איינער ווערט געבוירן אויפסנייַ, קאָן ער
4 ניט זען דאָס מַלכות פון גאָט. זאָגט צו אים נַקדִימון: וויאַזוי
קאָן אַ מענטש געבוירן ווערן, ווען ער איז אַ זָקן? קאָן ער
אַרייַנקומען אַ צווייט מאָל אין זיין מוטערס טראַכט, און געבוירן
5 ווערן? האָט יֵשוּעַ געענטפערט: באמת, באמת, איך זאָג דיר,
סיידן איינער ווערט געבוירן פון וואַסער און דעם גייסט, קאָן
6 ער ניט אַרייַנקומען אין דעם מַלכות פון גאָט. דאָס, וואָס איז
געבוירן פון דעם פלייש, איז פלייש; און דאָס, וואָס איז געבוירן
7 פון דעם גייסט, איז גייסט. חִידוש דיך ניט, וואָס איך האָב
8 דיר געזאָגט: איר מוזט געבוירן ווערן אויפסנייַ. דער ווינט
בלאָזט וואו ער וויל, און דו הערסט זיין קול, אָבער דו ווייסט
ניט פונוואַנען ער קומט, און וואוהין ער גייט; אַזוי איז יעדער
9 איינער, וואָס איז געבוירן פון דעם גייסט. האָט נַקדִימון צו אים
10 געזאָגט: וויאַזוי קאָן דאָס זיין? און יֵשוּעַ האָט געענטפערט,
און צו אים געזאָגט: דו ביסט אַ לערער פון יִשׂרָאֵל, און דאָס
11 פאַרשטייסטו ניט? באמת, באמת, איך זאָג דיר: מיר רעדן דאָס,
וואָס מיר ווייסן, און זאָגן עֵדות פונוועגן דעם, וואָס מיר האָבן
12 געזען; און איר נעמט ניט אָן אונדזער עֵדות. אויב איך האָב צו
אייך

איך גערעדט פֿונוועגן ערדישע זאַכן, און איר גלייבט ניט, וויאַזוי
וועט איר גלייבן, אויב איך זאָל צו אייך רעדן פֿונוועגן הימלישע
13 זאַכן? און קיינער איז ניט אַרויפֿגעגאַנגען אין הימל אַריין, נייערט
דער, וואָס האָט אַראָפּגענידערט פֿון הימל, דער בֶּן־אָדָם, וואָס
14 איז אין הימל. און אַזוי ווי משֹה האָט אויפֿגעהויבן די שלאַנג
אין דער מִדבּר, פּונקט אַזוי מוז דער בֶּן־אָדָם אויפֿגעהויבן ווערן,
15 כּדי יעדער איינער, וואָס גלייבט אין אים, זאָל האָבן אייביק
16 לעבן. וואָרים גאָט האָט אַזוי ליב געהאַט די וועלט, אַז ער האָט
געגעבן זיין בֶּן־יָחיד, כּדי יעדער איינער, וואָס גלייבט אין אים,
17 זאָל ניט פֿאַרלוירן ווערן, נייערט האָבן אייביק לעבן. וואָרים
גאָט האָט ניט געשיקט דעם זון אין דער וועלט אַריין צו מִשפּטן
די וועלט, נייערט אַז די וועלט זאָל געראַטעוועט ווערן דורך אים.
18 דער, וואָס גלייבט אין אים, ווערט ניט געמִשפּט; דער, וואָס
גלייבט ניט, איז שוין געמִשפּט געוואָרן, מַחמת ער האָט ניט
19 געגלייבט אין דעם נאָמען פֿון דעם בֶּן־יָחיד פֿון גאָט. און דאָס
איז דער מִשפּט, וואָס דאָס ליכט איז געקומען אין דער וועלט
אַריין, און מענטשן האָבן ליב געהאַט די פֿינצטערניש ליבערשט
ווי דאָס ליכט; וואָרים זייערע מַעשֹים זענען געווען שלעכט.
20 וואָרים יעדער איינער, וואָס טוט שלעכטס, האָט פֿיינט דאָס
ליכט, און קומט ניט צו דעם ליכט, כּדי זיינע מַעשֹים זאָלן ניט
21 אויסגעפֿונען ווערן. נייערט דער, וואָס טוט דעם אֶמת, קומט צו
דעם ליכט, כּדי זיינע מַעשֹים זאָלן אַנטפּלעקט ווערן, אַז זיי זענען
22 געטאָן געוואָרן אין גאָט. נאָך דעם איז יֵשוּעַ געקומען מיט זיינע
תַּלמידים אין דעם לאַנד יהודה; און ער איז דאָרט פֿאַרבליבן
23 מיט זיי, און האָט געטובלט. און אויך יוֹחָנָן האָט געטובלט געווען
אין עֵינון, נאָענט פֿון שָלֵם, מַחמת עס איז דאָרטן געווען אַ סַך
וואַסער; און זיי זענען געקומען און האָבן זיך געלאָזט טובלען.
24 וואָרים יוֹחָנָן איז נאָך ניט געווען אַרייַנגעוואָרפֿן אין דער תּפִיסה.
25 און עס האָט זיך אויפֿגעהויבן אַ מַחלוֹקה צווישן די תַּלמידים
26 פֿון יוֹחָנָן און אַ ייִדן וועגן ריייניקונג. און זיי זענען געקומען צו

יוֹחָנָן, און האָבן צו אים געזאָגט: רֶבִּי, דער, וואָס איז בײַ דיר
געווען אין עֵבר־הַיַרדן, און אויף וועמען דו האָסט עֵדות געזאָגט,
27 זע, דער דאָזיקער טוֹבלט, און אַלע קומען צו אים. האָט יוֹחָנָן
געענטפערט, און געזאָגט: אַ מענטש קאָן זיך גאָרניט נעמען,
28 סײַדן עס איז אים געגעבן געוואָרן פון הימל. איר אַליין זענט
מײַנע עֵדות, אַז איך האָב געזאָגט: איך בין ניט דער מָשִיחַ,
29 נײַערט אַז איך בין געשיקט געוואָרן פאָרויס פאַר אים. דער,
וואָס האָט די כַּלה, איז דער חָתן; און דער פרײַנט פון דעם חָתן,
וואָס שטייט און הערט זיך צו צו אים, איז זיך שטאַרק משַׂמֵחַ
איבער דעם חָתָנס קול; די דאָזיקע שׂמחה מײַנע איז איצט פול.
30, 31 ער מוז וואַקסן, איך אָבער מוז ווערן קלענער. דער, וואָס קומט
פון אויבן, איז איבער אַלעמען; דער, וואָס איז פון דער ערד,
איז פון דער ערד, און פון דער ערד טוט ער רעדן; דער, וואָס
32 קומט פון הימל, איז איבער אַלעמען. וואָס ער האָט געזען און
געהערט, וועגן דעם זאָגט ער עֵדות, און קיינער נעמט ניט אָן
33 זײַן עֵדות; דער, וואָס האָט אָנגענומען זײַן עֵדות, האָט צוגעלייגט
34 זײַן חַתִימה, אַז גאָט איז אֶמת. וואָרים דער, וועמען גאָט האָט
געשיקט, טוט רעדן די רייד פון גאָט; וואָרים ער גיט ניט דעם
35 גייסט מיט אַ מאָס. דער פאָטער האָט ליב דעם זון, און האָט
36 אַלצדינג געגעבן אין זײַן האַנט אַרײַן. דער, וואָס גלייבט אין דעם
זון, האָט אייביק לעבן; דער אָבער, וואָס געהאָרכט ניט דעם זון,
וועט ניט זען קיין לעבן, נײַערט דער צאָרן פון גאָט טוט רוען
אויף אים.

ד און בעת דער האַר האָט זיך דערוואוסט, אַז די פּרושים האָבן
געהערט, אַז יֵשוּעַ מאַכט און טוֹבלט מער תַּלמידים ווי יוֹחָנָן ־
2 חַגם יֵשוּעַ אַליין האָט ניט געטוֹבלט, נײַערט זײַנע תַּלמידים ־
3 האָט ער פאַרלאָזט יהודה, און איז ווידער אַוועקגעגאַנגען קיין
4, 5 גָליל. און ער האָט געמוזט דורכגיין דורך שומרון. און ער איז
געקומען אין אַ שטאָט פון שומרון, וואָס האָט געהייסן סוּכַר,
נאָענט צו דעם שטיק פעלד, וואָס יַעֲקֹב האָט געגעבן צו זײַן זון
יוסף

6 יוסף. און יַעֲקֹבֿס ברונעם איז דאָרט געווען. און אַזוי ווי יֵשוּעַ
איז געווען מיד פֿון וועג, האָט ער זיך אַנידערגעזעצט בײַ דעם
7 ברונעם; עס איז געווען אַרום דער זעקסטער שָעה. און געקומען
איז אַ פֿרוי פֿון שומרון צו שעפּן וואַסער. זאָגט יֵשוּעַ צו איר: גיב
8 מיר צו טרינקען. וואָרים זײַנע תַּלמידים זענען אַוועקגעגאַנגען
9 אין דער שטאָט אַרײַן צו קויפֿן שפּײַז. און די שומרונישע פֿרוי
האָט צו אים געזאָגט: ווי קומט עס, וואָס דו, וואָס ביסט אַ ייִד,
בעטסט צו טרינקען בײַ מיר, אַ שומרונית? וואָרים ייִדן האָבן
10 ניט געהאַט קיין מַגע־ומַשׂא מיט שומרונים. האָט יֵשוּעַ איר
געענטפֿערט: אויב דו וואָלטסט געוואוסט די מַתָּנה פֿון גאָט,
און ווער דאָס איז, וואָס זאָגט צו דיר: גיב מיר צו טרינקען,
וואָלטסטו געווען געבעטן בײַ אים, און ער וואָלט דיר געווען
11 געגעבן לעבעדיק וואַסער. זאָגט צו אים די פֿרוי: האַר, דו האָסט
ניט מיט וואָס אַנצושעפּן, און דער ברונעם איז טיף; פֿונוואַנען
12 האָסטו דאָס לעבעדיקע וואַסער? צי ביסטו גרעסער פֿון יַעֲקֹב
אָבינו, וואָס האָט אונדז געגעבן דעם ברונעם, און האָט פֿון אים
13 אַליין געטרונקען, און זײַנע זין, און זײַנע בהֵמות? האָט יֵשוּעַ
געענטפֿערט, און צו איר געזאָגט: יעדער איינער, וואָס טרינקט
14 פֿון דעם דאָזיקן וואַסער, וועט ווידער זײַן דאָרשטיק. אָבער דער,
וואָס טוט טרינקען פֿון דעם וואַסער, וואָס איך וועל אים געבן,
וועט קיינמאָל מער ניט דאָרשטיק זײַן; נייערט דאָס וואַסער,
וואָס איך וועל אים געבן, וועט ווערן אין אים אַ וואַסער־קוואַל,
15 וואָס קוואַלט אַרויף צום אייביקן לעבן. זאָגט צו אים די פֿרוי:
האַר, גיב מיר דאָס דאָזיקע וואַסער, כּדי איך זאָל ניט דאָרשטן,
16 און ניט דאַרפֿן קומען אַהער צו שעפּן. זאָגט יֵשוּעַ צו איר:
17 גיי, רוף דײַן מאַן, און קום אַהער. האָט די פֿרוי געענטפֿערט,
און געזאָגט: איך האָב ניט קיין מאַן. זאָגט יֵשוּעַ צו איר:
18 דו האָסט ריכטיק געזאָגט: איך האָב ניט קיין מאַן; וואָרים דו
האָסט געהאַט פֿינף מענער; און דער, וועמען דו האָסט איצט,
19 איז ניט דײַן מאַן; דאָס האָסטו אֶמת געזאָגט. זאָגט צו אים די
פֿרוי

20 פרוי: האַר, איך זע, אַז דו ביסט אַ נָביא. אונדזערע אָבות
האָבן תּפִילה געטאָן אויף דעם דאָזיקן באַרג; און איר זאָגט, אַז
21 אין ירושָלַיִם איז דער מָקום, וואו מע דאַרף תּפִילה טאָן. זאָגט
יֵשוּעַ צו איר: אִשה, גלויב מיר, סע קומט די שָעה, וואָס ניט
אויף דעם דאָזיקן באַרג, אויך ניט אין ירושָלַיִם וועט איר תּפִילה
22 טאָן צום פּאָטער. איר טוט תּפִילה צו דעם, וועמען איר קענט
ניט; מיר טוען תּפִילה צו דעם, וועמען מיר קענען; וואָרים די
23 ישועה איז פון די יִידן. אָבער סע קומט די שָעה, און אָט איז
זי, ווען די אֶמֶתע מִתפַּלְלִים וועלן מִתפּלל זיין צום פּאָטער אין
גייסט און אֶמת; וואָרים אַזוינע טוט דער פּאָטער באַגערן זאָלן
24 זיין זיינע מִתפַּלְלִים. גאָט איז גייסט; און די, וואָס טוען תּפִילה
25 צו אים, מוזן תּפִילה טאָן אין גייסט און אֶמת. זאָגט די פרוי
צו אים: איך וויים, אַז מָשִיחַ (וואָס הייסט געזאַלבטער) וועט
קומען; ווען ער וועט קומען, וועט ער אונדז באַשייַדן אַלצדינג.
26 זאָגט יֵשוּעַ צו איר: איך, וואָס רעד מיט דיר, בין עס טאַקע.
27 אינצווישן זענען אָנגעקומען זיינע תַּלמידים; און זיי האָבן זיך
געחִידושט, וואָס ער רעדט מיט אַ נקֵבה. דאָך האָט קיינער
ניט געזאָגט: וואָס ווילסטו? אָדער: פאַרוואָס רעדסטו מיט
28 איר? און די פרוי האָט איבערגעלאָזט דעם וואַסער־קרוג, און
29 איז אַוועק אין שטאָט אַריין, און געזאָגט צו די מענטשן: קומט,
זעט אַ מענטשן, וואָס האָט מיר געזאָגט אַלצדינג, וואָס איך האָב
30 געטאָן; זאָל דאָס זיין דער מָשִיחַ? זענען זיי אַרויסגעגאַנגען פון
31 דער שטאָט, און זענען געקומען צו אים. בשַעת־מַעשׂה האָבן
32 אים די תַּלמידים געבעטן, אַזוי צו זאָגן: רֶבי, עס. אָבער ער
האָט צו זיי געזאָגט: איך האָב אַ שפּייז צו עסן, פון וואָס איר
33 ווייסט ניט. די תַּלמידים האָבן דעריבער געזאָגט איינער צום
34 אַנדערן: צי האָט אים עמיצער געבראַכט עפּעס צו עסן? זאָגט
יֵשוּעַ צו זיי: מיין שפּייז איז צו טאָן דעם רָצון פון אים, וואָס האָט
35 מיך געשיקט, און צו פאַרענדיקן זיין ווערק. זאָגט איר ניט: עס
זענען נאָך פיר חֳדָשים, און דערנאָך קומט דער שניט? איך זאָג
אייך

אײַך, הייבט אויף אײַערע אויגן, און קוקט אויף די פֿעלדער, וואָס
36 זענען שוין ווײַס צום שניט. דער, וואָס שנײַדט, איז מקבּל שׂכר,
און זאַמלט אײַן פּירות צום אײביקן לעבן, כּדי דער, וואָס זייט,
37 און דער, וואָס שנײַדט, זאָלן זיך אינאיינעם משׂמח זײַן. ווײַל
דאָ פּאַסט זיך דאָס מָשל: איינער זייט, און אַן אַנדערער שנײַדט.
38 איך האָב אײַך געשיקט צו שנײַדן דאָס, אויף וואָס איר האָט זיך
ניט געמיט; אַנדערע האָבן זיך געמיט, און איר זענט אין זייער
39 מי אַרײַנגעקומען. און פֿון יענער שטאָט האָבן אַ סך פֿון די
שומרונים געגלייבט אין אים, צוליב דעם וואָרט פֿון דער פֿרוי,
וואָס האָט עדות געזאָגט: ער האָט מיר געזאָגט אַלצדינג, וואָס
40 איך האָב געטאָן. און אַז די שומרונים זענען צו אים געקומען,
האָבן זיי אים געבעטן צו פֿאַרבלײַבן מיט זיי; און ער איז דאָרט
41 פֿאַרבליבן צוויי טעג. און נאָך אַ סך האָבן געגלייבט צוליב
42 זײַן וואָרט; און זיי האָבן געזאָגט צו דער פֿרוי: איצט גלייבן
מיר, ניט צוליב דײַנע רייד, ווײַל מיר אַליין האָבן געהערט, און
43 ווייסן, אַז דאָס איז באמת דער גואל פֿון דער וועלט. און נאָך די
44 צוויי טעג איז ער פֿון דאָרטן אַוועקגעגאַנגען קיין גָליל. ווײַל
ישוע אַליין האָט עדות געזאָגט, אַז אַ נביא האָט ניט קיין כּבוד
45 אין זײַן אייגן לאַנד. און אַז ער איז געקומען קיין גָליל, האָבן
אים די גָלילער מקבּל־פּנים געווען, ווײַל זיי האָבן געזען אַלץ,
וואָס ער האָט געטאָן אין ירושלים אויף יום־טובֿ; ווײַל אויך זיי
46 האָבן עולה־רגל געווען אויף יום־טובֿ. און ער איז ווידער אַמאָל
געקומען קיין קָנה אין גָליל, וווּ ער האָט געמאַכט דאָס וואַסער
צו ווײַן. און דאָרט איז געווען איינער אַן אײדלמאַן, וועמעס זון
47 איז געווען קראַנק אין כּפר־נחום. בעת ער האָט געהערט, אַז
ישוע איז אַרויסגעקומען פֿון יהודה קיין גָליל, איז ער געגאַנגען
און האָט אים געבעטן, אַז ער זאָל אַראָפּנידערן און היילן זײַן
48 זון; ווײַל ער האָט געהאַלטן בײַם שטאַרבן. און ישוע האָט
צו אים געזאָגט: סײַדן איר זעט נסים וְנפֿלאות, וועט איר ניט
49 גלייבן! זאָגט צו אים דער אײדלמאַן: האַר, קום אַראָפּ, איידער

מײַן

50 מיין קינד שטאַרבט. זאָגט יֵשוּעַ צו אים: גיי; דיין זון לעבט׳
און דער מענטש האָט געגלויבט דאָס וואָרט, וואָס יֵשוּעַ האָט
51 צו אים גערעדט, און ער איז געגאַנגען זיין וועג. און בעת ער
האָט אַראָפּגענידערט, האָבן אים באַגעגנט זיינע קנעכט, און
52 געזאָגט, אַז זיין זון לעבט. און ער האָט געפאָרשט ביי זיי די
שָׁעה, ווען ער האָט זיך אָנגעהויבן צו בעסערן. האָבן זיי צו אים
געזאָגט: נעכטן אין דער זיבעטער שָׁעה האָט דאָס פיבער אים
53 אָפּגעלאָזט. און דער פאָטער האָט פאַרשטאַנען, אַז דאָס איז
געווען אין יענער שָׁעה, אין וועלכער יֵשוּעַ האָט צו אים געזאָגט:
דיין זון לעבט׳ און ער האָט אַליין געגלויבט, און זיין גאַנץ הויז.
54 דאָס דאָזיקע איז שוין דאָס צווייטע וואונדער, וואָס יֵשוּעַ האָט
געטאָן ביי זיין אַרויסקומען פון יהודה קיין גָלִיל.
ה און נאָך דעם איז געווען יום־טוב ביי יִדן; און יֵשוּעַ האָט עולה־
2 רֶגל געווען קיין ירושָׁלַיִם. און אין ירושָׁלַיִם ביים שַׁער־הַצֹאן
איז פאַראַן אַ טייך, וואָס הייסט אויף לָשון־קוֹדֶש בֵּית־חַסְדָא,
3 און וואָס האָט פינף פּאָלישן, אין די דאָזיקע איז געלעגן אַן
עולם פון קראַנקע, בלינדע, הינקענדיקע, אויסגעצערטע, וואָס
4 האָבן געוואַרט, אַז דאָס וואַסער זאָל זיך באַוועגן. וואָרים
אַ מַלאך פון גאָט פלעגט פון צייט־צו־צייט אַראָפּנידערן אין
דעם טייך אַריין, און באַוועגן דאָס וואַסער; און דער, וואָס איז
צוערשט אַריַינגעגאַנגען, נאָכדעם ווי דאָס וואַסער איז באַוואויגן
געוואָרן, איז געוואָרן געזונט, פון וואָסער קראַנקהייט ער האָט
5 נאָר געליטן. און דאָרט איז געווען אַ מענטש, וואָס איז קראַנק
6 געווען אַכט־און־דרייסיק יאָר. און אַז יֵשוּעַ האָט אים געזען,
און האָט פאַרשטאַנען, אַז ער ליגט שוין אַזוי אַ לאַנגע צייט,
7 האָט ער צו אים געזאָגט: דו ווילסט געזונט ווערן? האָט אים
דער חולה געענטפערט: האַר, איך האָב ניט קיינעם, וואָס זאָל
מיך אַריַינטאָן אין טייך אַריין, בעת דאָס וואַסער באַוועגט זיך;
8 איידער איך קום אָן, גייט אַן אַנדערער אַראָף פאַר מיר. זאָגט
9 צו אים יֵשוּעַ: שטיי אויף, נעם דיין געלעגער, און גיי. און תֵּיכף
איז

איז דער מענטש געזונט געוואָרן, און האָט גענומען זײַן געלעגער
10 און איז געגאַנגען. און יענער טאָג איז געווען שַבָּת. און די ייִדן
האָבן געזאָגט צו דעם, וואָס איז געהיילט געוואָרן: עס איז שַבָּת,
11 און עס איז דיר ניט דערלויבט צו טראָגן דײַן געלעגער. אָבער
ער האָט זיי געענטפערט: דער, וואָס האָט מיך געזונט געמאַכט,
האָט צו מיר געזאָגט: נעם דײַן געלעגער, און גיי. האָבן זיי אים
12 געפרעגט: ווער איז דער מענטש, וואָס האָט צו דיר געזאָגט:
13 נעם דײַן געלעגער, און גיי? אָבער דער, וואָס איז געהיילט
געוואָרן, האָט ניט געוואוסט, ווער דאָס איז געווען; וואָרים יֵשוּעַ
האָט אָפּגעקערט, ווײַל אַן עולם איז געווען אויף יענעם אָרט.
14 דערנאָך האָט אים יֵשוּעַ געפונען אין דעם בֵּית־הַמִקדָש, און
האָט צו אים געזאָגט: זע, דו ביסט געוואָרן געזונט; זינדיק ניט
15 מער, ווײַל טאָמער וועט דיך באַפאַלן אַן ערגערע זאַך. און דער
מענטש איז אַוועקגעגאַנגען, און האָט געדערציילט די ייִדן, אַז דאָס
16 איז געווען יֵשוּעַ, וואָס האָט אים געזונט געמאַכט. און צוליב דעם
האָבן די ייִדן גערודפט יֵשוּעַן, מַחמַת ער האָט אַזוינס געטאָן
17 אום שַבָּת. אָבער יֵשוּעַ האָט זיי געענטפערט: מײַן פאָטער
18 אַרבעט ביז איצט, און איך אַרבעט אויך. און טאַקע צוליב דעם
האָבן די ייִדן נאָך מער געזוכט אים צו טייטן, מַחמַת ער האָט
ניט נאָר מחַלֵל־שַבָּת געווען, נייערט האָט אויך אָנגערופן גאָט
19 זײַן פאָטער, און זיך געמאַכט גלײַך מיט גאָט. יֵשוּעַ האָט זיי
דעריבער געענטפערט, און געזאָגט: באמת, באמת, איך זאָג
אײַך, דער זון קאָן פון זיך אַליין גאָרניט טאָן, סײַדן דאָס, וואָס
ער זעט דעם פאָטער טאָן; וואָרים דאָס, וואָס ער טוט, דאָס
20 טוט אויך אויף דעם זעלבן אופן דער זון. וואָרים דער פאָטער
האָט ליב דעם זון, און ווײַזט אים אַלצדינג, וואָס ער טוט אַליין;
און גרעסערע מַעשׂים ווי די דאָזיקע וועט ער אים ווײַזן, כּדי
21 איר זאָלט נִשתּומם ווערן. וואָרים אַזוי ווי דער פאָטער איז
מחַיֵה־מֵתים און גיט זיי לעבן, פּונקט אַזוי מאַכט אויך דער זון
22 לעבעדיק, וועמען ער וויל. וואָרים דער פאָטער מִשפּט קיינעם
ניט

23 ניט, נייערט האָט דעם גאַנצן מִשפּט איבערגעגעבן דעם זון, כּדי
אַלע זאָלן אָפּגעבן כָּבוד דעם זון, פּונקט ווי זיי גיבן אָפּ כָּבוד
דעם פֿאָטער. דער, וואָס גיט ניט אָפּ קיין כָּבוד דעם זון, גיט ניט
24 אָפּ קיין כָּבוד דעם פֿאָטער, וואָס האָט אים געשיקט. באמת,
באמת, איך זאָג אײַך: דער, וואָס הערט מײַן וואָרט, און גלויבט
דעם, וואָס האָט מיך געשיקט, האָט אייביק לעבן, און קומט
ניט צום מִשפּט, נייערט איז אַריבערגעגאַנגען פֿון דעם טויט
25 אין לעבן אַרײַן. באמת, באמת, איך זאָג אײַך: סע גענעענט
די שָׁעה, און אָט איז זי, ווען די מֵתים וועלן הערן דאָס קול
26 פֿון דעם בֶּן־אֱלֹהִים, און די, וואָס הערן, וועלן לעבן. וואָרים
ווי דער פֿאָטער האָט לעבן אין זיך אַליין, פּונקט אַזוי האָט ער
27 אויך געגעבן דעם זון צו האָבן לעבן אין זיך אַליין; און ער האָט
אים געגעבן רשות צו טאָן מִשפּט, מַחמת ער איז דער בֶּן־אָדָם.
28 וואונדערט אײַך ניט אויף דעם; וואָרים סע גענעענט די שָׁעה,
אין וועלכער אַלע, וואָס זענען אין די קְבָרִים, וועלן הערן זײַן
29 קול, און וועלן אַרויסקומען; די, וואָס האָבן געטאָן גוטס, צו דער
אויפֿשטייאונג פֿון לעבן, און די, וואָס האָבן געטאָן שלעכטס,
30 צו דער אויפֿשטייאונג פֿון מִשפּט. איך קאָן גאָרניט טאָן פֿון
מיר אַליין; ווי איך הער, אַזוי מִשפּט איך; און מײַן מִשפּט איז
גערעכט, מַחמת איך זוך ניט מײַן אייגענעם רָצון, נייערט דעם
31 רָצון פֿון דעם, וואָס האָט מיך געשיקט. אויב איך זאָג עֵדות אויף
32 מיר אַליין, איז מײַן עֵדות ניט אֶמת. פֿאַראַן אַן אַנדערער, וואָס
זאָגט עֵדות וועגן מיר; און איך ווייס, אַז דאָס עֵדות, וואָס ער איז
33 מֵעיד אויף מיר, איז אֶמת. איר האָט געשיקט צו יוחָנָן, און ער
34 האָט עֵדות געזאָגט פֿאַר דעם אֶמת. איך אָבער נעם ניט אָן דאָס
עֵדות זאָגן פֿון אַ מענטשן; נייערט איך זאָג דאָס, כּדי איר זאָלט
35 געראַטעוועט ווערן. ער איז געווען אַ ליכט, וואָס האָט געברענט
און געשײַנט, און איר זענט געווען גרייט זיך מְשַׂמֵחַ צו זײַן אַ
36 צײַט אין זײַן ליכט. אָבער איך האָב אַן עֵדות, וואָס איז גרעסער
איידער יוחָנָנס, וואָרים די מַעֲשׂים, וואָס דער פֿאָטער האָט מיר
געגעבן

געגעבן מְמַלא צו זיין, טאַקע די מַעשׂים, וואָס איך טו, זאָגן עֵדות
37 אויף מיר, אַז דער פֿאָטער האָט מיך געשיקט. און דער פֿאָטער,
וואָס האָט מיך געשיקט, האָט עֵדות געזאָגט אויף מיר. איר
האָט אייך צומאָל ניט געהערט זיין קָול, און אייך ניט געזען
38 זיין געשטאַלט. און זיין וואָרט טוט ניט רוען אין אייך, וואָרים
39 וועמען ער האָט געשיקט, דעם גלויבט איר ניט. איר פֿאָרשט
די כּתבֵי־הַקוֹדֶש, מַחמת איר מיינט, אַז אין זיי האָט איר אייביק
40 לעבן; און זיי זענען עס, וואָס זאָגן עֵדות אויף מיר; און איר ווילט
41 ניט קומען צו מיר, כּדי איר זאָלט האָבן לעבן. איך נעם ניט אָן
42 קיין כָּבוד פֿון מענטשן; איך קען אייך, איר וואָס האָט ניט אין
43 זיך די ליבשאַפֿט פֿון גאָט. איך בין געקומען אין מיין פֿאָטערס
נאָמען, און איר זענט מיך ניט מְקַבּל; אויב אַן אַנדערער וועט
44 קומען אין זיין אייגענעם נאָמען, אים וועט איר מְקַבּל זיין. וויאַזוי
קאָנט איר גלויבן, וואָס נעמט אָן כָּבוד איינער פֿון דעם אַנדערן,
און דעם כָּבוד, וואָס קומט פֿון דעם איינציקן גאָט, זוכט איר
45 ניט? מיינט ניט, אַז איך וועל אייך פֿאַרקלאָגן פֿאַר דעם פֿאָטער;
פֿאַראַן איז איינער, וואָס טוט אייך פֿאַרקלאָגן, משה, אויף וועמען
46 איר פֿאַרלאָזט אייך. וואָרים וואָלט איר געגלויבט משהן, וואָלט
איר אויך מיר געגלויבט, מַחמת ער האָט געשריבן פֿונוועגן
47 מיר. אויב אָבער איר גלויבט ניט זיינע כּתובים, וויאַזוי וועט איר
גלויבן מיינע רייד?

ו דערנאָך איז יֵשוּעַ אַריבער אויף דער אַנדערער זייט פֿון
2 דעם יַם־הַגָלִיל, ביי טְבֶרְיָה. און אַ גרויסער עוֹלם איז אים
נאָכגעגאַנגען, מַחמת זיי האָבן געזען די וואונדער, וואָס ער האָט
3 געטאָן מיט די קראַנקע. און יֵשוּעַ איז אַרויפֿגעגאַנגען אויף דעם
באַרג, און האָט זיך דאָרטן אַנידערגעזעצט מיט זיינע תּלמידים.
4, 5 און ער איז געווען נאָענט צום ייִדישן יום־טוב פּסח. און בעת
יֵשוּעַ האָט אויפֿגעהויבן זיינע אויגן, און געזען, אַז אַ גרויסער
עוֹלם דערנענטערט זיך צו אים, האָט ער געזאָגט צו פֿיליפּוסן:
פֿונוואַנען זאָלן מיר קויפֿן ברויט, כּדי די דאָזיקע זאָלן האָבן וואָס

6 צו עסן? און דאָס האָט ער געזאָגט, אים צו פּרואוון; וואָרים ער
7 אַליין האָט געוואוסט, וואָס ער וועט טאָן. האָט אים פיליפּוס
געענטפערט: פאַר צוויי הונדערט דינָרים ברויט וועט פאַר זיי
8 ניט זיין גענוג, אַז יעדער איינער זאָל כאָטש קריגן אַביסל. זאָגט
צו אים איינער פון זיינע תַלמידים, אַנדריי, דער ברודער פון
9 שִמעון פעטרוס: פאַראַן דאָ אַ ייִנגל, וואָס האָט פינף גערשטן־
10 ברויטן און צוויי פיש; אָבער וואָס איז דאָס פאַר אַזויפיל? האָט
יֵשוּעַ געזאָגט: הייסט די מענטשן זיך אַנידערזעצן. און עס איז
געווען אַ סַך גרָז אויף יענעם פלאַץ. און די מענטשן האָבן
11 זיך אַנידערגעזעצט, אַרום פינף טויזנט אין צאָל. און יֵשוּעַ האָט
גענומען די ברויטן, און אַז ער האָט אַ בּרָכה געמאַכט, האָט ער
זיי פונאַנדערגעטיילט צו די, וואָס זענען געווען אנידערגעזעצט;
12 און אַזוי אויך פון די פיש, וויפל זיי האָבן געוואָלט. און אַז זיי זענען
געוואָרן זאַט, האָט ער געזאָגט צו זיינע תַלמידים: זאַמלט צונויף
די איבערגעבליבענע ברעקלעך, אַז סאיזאָל גאָרניט פאַרלוירן
13 גיין. און זיי האָבן זיי צונויפגענומען און האָבן אָנגעפילט צוועלף
קערב מיט ברעקלעך פון די פינף גערשטן־ברויטן, וואָס זענען
14 איבערגעבליבן פון די, וואָס האָבן געגעסן. און בעת די מענטשן
האָבן געזען דעם נס, וואָס ער האָט געטאָן, האָבן זיי געזאָגט:
דאָס איז באֶמת דער נָביא, וואָס דאַרף קומען אויף דער וועלט.
15 און בעת יֵשוּעַ האָט באַמערקט, אַז זיי האָבן בדֵעה צו קומען
און אים נעמען מיט געוואַלט, כּדי אים צו מאַכן פאַר אַ מֶלך,
16 האָט ער זיך ווידער צוריקגעצויגן אַליין אויף דעם באַרג. און
אַז עס איז געוואָרן אָוונט, האָבן זיינע תַלמידים אַראָפּגענידערט
17 צום יַם, און זיי זענען אַרייַנגעגאַנגען אין אַ שיף אַריין, און זענען
אַריבערגעפאָרן דעם יַם קיין כּפַר־נַחוּם. און עס איז שוין געווען
18 פינצטער, און יֵשוּעַ איז נאָך ניט געקומען צו זיי. און דער יַם
19 האָט זיך אויפגעהויבן, ווייל אַ גרויסער ווינט האָט געבלאָזן. און
נאָכדעם ווי זיי זענען אָפּגעפאָרן אַן עֶרך פון פינף־און צוואַנציק,
אָדער דרייסיק סטאַדיעס, האָבן זיי געזען יֵשוּעַן גיין אויפן יַם,
און

און זיך דערנענטערן צו דער שיף. און זיי האָבן מוֹרא געהאַט.
20 אָבער ער האָט צו זיי געזאָגט: דאָס בין איך; האָט ניט קיין
21 מוֹרא. און זיי האָבן אים געוואָלט אַרײַננעמען אין דער שיף
אַרײַן; און די שיף האָט זיך תּיכּף דערנענטערט צום לאַנד,
22 וואוּהין זיי זענען געפאָרן. אויף מאָרגן האָט דאָס פאָלק, וואָס
איז געשטאַנען אויף דער אַנדערער זייט יַם, געזען, אַז דאָרטן
איז ניט געווען קיין אַנדערע שיף אויסער איינער, און אַז יֵשוּעַ
איז ניט אַרײַנגעגאַנגען מיט זיינע תּלמידים אין דער שיף אַרײַן,
23 נייערט, אַז זיינע תּלמידים זענען אַוועקגעפאָרן אַליין. עס זענען
אָבער אָנגעקומען אַנדערע שיפן פון טְבֶרְיָה, נאָענט צו דעם
פּלאַץ, וואו זיי האָבן געגעסן דאָס ברויט, נאָכדעם ווי דער האַר
24 האָט אַ בְּרָכָה געמאַכט; און ווען דאָס פאָלק האָט געזען, אַז
יֵשוּעַ איז דאָרט ניטאָ, און אויך ניט זיינע תּלמידים, זענען זיי
אַרײַן אין די שיפן, און זענען געפאָרן קיין כְּפַר־נַחוּם, און האָבן
25 געזוכט יֵשוּעַן. און אַז זיי האָבן אים געפונען אויף יענער זייט
יַם, האָבן זיי צו אים געזאָגט: רֶבִּי, ווען ביסטו אַהערגעקומען?
26 האָט יֵשוּעַ זיי געענטפערט, און געזאָגט: באמת, באמת, איך
זאָג אייך, איר זוכט מיך, ניט מַחמת איר האָט געזען די נִסים,
נייערט ווייל איר האָט געגעסן פון די ברויטן, און זענט זאַט
27 געוואָרן. מִיט אייך ניט פאַר דער שפּייז, וואָס גייט פאַרלוירן,
נייערט פאַר דער שפּייז, וואָס פאַרבלײַבט פאַר דעם אייביקן
לעבן, וואָס דער בֶּן־אָדָם וועט אייך געבן; וואָרים אויף אים האָט
28 גאָט, דער פאָטער, אַרויפגעלייגט זיין חַתִימה. און זיי האָבן צו
אים געזאָגט: וואָס זאָלן מיר טאָן, כּדי צו טאָן די מַעשים פון
29 גאָט? האָט יֵשוּעַ געענטפערט, און צו זיי געזאָגט: דאָס איז
דאָס ווערק פון גאָט, אַז איר זאָלט גלייבן אין אים, וועמען ער
30 האָט געשיקט. און זיי האָב צו אים געזאָגט: וואָס טוסטו דען
פאַר אַ נס, אַז מיר זאָלן זען, און דיר גלייבן? וואָס טוסטו אויף?
31 אונדזערע אָבות האָבן געגעסן מַן אין דער מִדבר; ווי עס שטייט
32 געשריבן: ער האָט זיי געגעבן צו עסן ברויט פון הימל. האָט

יֵשוּעַ צוּ זיי געזאָגט: באמת, באמת, איך זאָג אייך, ניט מֹשה
האָט אייך געגעבֿן ברויט פֿוּן הימל, נייערט מיין פֿאָטער גיט
33 אייך דאָס אֱמֶתע ברויט פֿוּן הימל. וואָרים דאָס ברויט פֿוּן גאָט
איז דאָס, וואָס קוּמט אַראָפּ פֿוּן הימל, אוּן גיט לעבֿן צוּ דער
34 וועלט. האָבֿן זיי צוּ אים געזאָגט: האַר, גיבֿ אוּנדז תָּמיד דאָס
35 דאָזיקע ברויט. אוּן יֵשוּעַ האָט צוּ זיי געזאָגט: איך בין דאָס
ברויט פֿוּן לעבֿן; דער, וואָס קוּמט צוּ מיר, וועט קיינמאָל ניט
הוּנגעריק זיין, אוּן דער, וואָס גלויבט אין מיר, וועט קיינמאָל ניט
36 זיין דאָרשטיק. אָבֿער איך האָבֿ אייך געזאָגט, אַז איר האָט מיך
37 געזען, אוּן דאָך האָט איר ניט געגלויבט. אַצלדינג, וואָס דער
פֿאָטער גיט מיר, וועט קוּמען צוּ מיר; אוּן דעם, וואָס קוּמט צוּ
38 מיר, אים וועל איך בֿאֵין־אוֹפֿן ניט אַרויסוואַרפֿן. וואָרים איך בין
אַראָפּגעקוּמען פֿוּן הימל, ניט צוּ טאָן מיין אייגענעם רָצון, נייערט
39 דעם רָצון פֿוּן אים, וואָס האָט מיך געשיקט. אוּן דאָס איז דער
רָצון פֿוּן אים, וואָס האָט מיך געשיקט, אַז פֿוּן דעם אַלעמען,
וואָס ער האָט מיר געגעבֿן, זאָל איך גאָרניט פֿאַרלירן, נייערט
40 איך זאָל עס אוּיפֿשטעלן אין דעם לעצטן טאָג. וואָרים דאָס איז
דער רָצון פֿוּן מיין פֿאָטער, אַז יעדער איינער, וואָס זעט דעם
זוּן, אוּן גלויבט אין אים, זאָל האָבֿן אייביק לעבֿן; אוּן איך וועל
41 אים אוּיפֿשטעלן אין דעם לעצטן טאָג. די יִדן האָבֿן דעריבֿער
געמוּרמלט קעגן אים, מַחמת ער האָט געזאָגט: איך בין דאָס
42 ברויט, וואָס איז אַראָפּגעקוּמען פֿוּן הימל. אוּן זיי האָבֿן געזאָגט:
איז ניט דער דאָזיקער יֵשוּעַ בֶּן־יוֹסף, וועמעס פֿאָטער אוּן מוּטער
מיר קענען? וויאַזוי טוּט ער איצט זאָגן: איך בין אַראָפּגעקוּמען
43 פֿוּן הימל? האָט יֵשוּעַ געענטפֿערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: מוּרמלט
44 ניט צווישן זיך. קיינער קאָן ניט קוּמען צוּ מיר, סיידן דער
פֿאָטער, וואָס האָט מיך געשיקט, ציט אים; אוּן איך וועל אים
45 אוּיפֿשטעלן אין דעם לעצטן טאָג. סע שטייט געשריבֿן אין די
נבֿיאים: אוּן זיי וועלן אַלע זיין געלערנט פֿוּן גאָט. יעדער איינער,
וואָס האָט געהערט אוּן געלערנט פֿוּן דעם פֿאָטער, קוּמט צוּ
מיר

46 מיר. ניט, אַז עמיצער האָט געזען דעם פאָטער, אַחוץ דער,
47 וואָס איז פון גאָט, ער האָט געזען דעם פאָטער. באמת, באמת,
איך זאָג אייך, דער, וואָס גלויבט אין מיר, האָט אייביק לעבן.
48, 49 איך בין דאָס ברויט פון לעבן. אייערע אָבות האָבן געגעסן מַן
50 אין דער מִדבר, און זענען געשטאָרבן. דאָס דאָזיקע איז דאָס
ברויט, וואָס קומט אַראָף פון הימל, כדי מע זאָל עסן דערפון,
51 און ניט שטאַרבן. איך בין דאָס לעבעדיקע ברויט, וואָס איז
אַראָפּגעקומען פון הימל; אויב עמיצער וועט עסן פון דעם דאָזיקן
ברויט, וועט ער לעבן אויף אייביק; און דאָס ברויט, וואָס איך
52 וועל געבן פאַר דעם לעבן פון דער וועלט, איז מיין פלייש. די
יִדן האָבן זיך דעריבער געאַמפּערט איינער מיט דעם אַנדערן,
אַזוי צו זאָגן: וויאַזוי קען ער אונדז געבן זיין פלייש צו עסן?
53 יֵשוּעַ האָט דעריבער צו זיי געזאָגט: באמת, באמת, איך זאָג
אייך, אויב איר וועט ניט עסן דאָס פלייש פון דעם בֶּן־אָדָם, און
54 טרינקען זיין בלוט, האָט איר ניט קיין לעבן אין זיך. דער, וואָס
עסט מיין פלייש, און טרינקט מיין בלוט, האָט אייביק לעבן; און
55 איך וועל אים אויפשטעלן אין דעם לעצטן טאָג. וואָרים מיין
פלייש איז אֶמֶתע שפּייז, און מיין בלוט איז אֶמֶתער געטראַנק.
56 דער, וואָס עסט מיין פלייש, און טרִינקט מיין בלוט, רוט אין
57 מיר, און איך אין אים. אַזוי ווי דער לעבעדיקער פאָטער האָט
מיך געשיקט, און איך לעב פונוועגן דעם פאָטער, אַזוי וועט דער,
58 וואָס עסט מיך, אויך לעבן פון מייַנעטוועגן. דאָס דאָזיקע איז
דאָס ברויט, וואָס איז אַראָפּגעקומען פון הימל: ניט ווי אייערע
אָבות האָבן געגעסן, און זענען געשטאָרבן; דער, וואָס עסט דאָס
59 דאָזיקע ברויט, וועט לעבן אויף אייביק. דאָס דאָזיקע האָט ער
געזאָגט אין דער שול, בעת ער האָט געלערנט אין כפַר־נַחוּם.
60 און אַ סַך פון זיינע תַּלמידים, בעת זיי האָבן דאָס געהערט,
האָבן געזאָגט: דאָס איז אַ האַרב וואָרט; ווער קאָן דאָס הערן?
61 יֵשוּעַ האָט אָבער פאַרשטאַנען אין זיך, אַז זיינע תַּלמידים האָבן
געמורמלט דערביי, האָט ער צו זיי געזאָגט: טוט דאָס אייך גורם
זיין

62 זיין צו שטרויכלען? און וואָס, אויב איר זאָלט זען דעם בֶּן־אָדָם
63 אַרויפֿגיין, וואו ער איז פֿריער געווען? דער גייסט איז דאָס, וואָס
גיט לעבן; דאָס פֿלייש נוצט צו גאָרניט; די רייד, וואָס איך האָב
64 גערעדט צו אייך, זענען גייסט און לעבן. אָבער פֿאַראַן עטלעכע
צווישן אייך, וואָס גלויבן ניט. וואָרים יֵשוּעַ האָט געוואוסט פֿון
אָנהייב אָן, ווער עס זענען די, וואָס האָבן ניט געגלויבט, און ווער
65 עס וועט אים איבערענטפֿערן. און ער האָט געזאָגט: דערפֿאַר
האָב איך צו אייך געזאָגט, אַז קיינער קאָן ניט קומען צו מיר,
66 סיידן דאָס איז אים באַשערט געוואָרן פֿון דעם פֿאָטער. פֿון
דעמאָלט אָן האָבן זיך אַ סך פֿון זיינע תַּלמידים צוריקגעצויגן, און
67 זענען מער מיט אים ניט געגאַנגען. יֵשוּעַ האָט דעריבער געזאָגט
68 צו די צוועלף: ווילט איר אויך אַוועקגיין? און שִמעון פּעטרוס
האָט אים געענטפֿערט: האַר, צו וועמען זאָלן מיר גיין? דו
69 האָסט די ווערטער פֿון אייביקן לעבן. און מיר האָבן געגלויבט,
70 און ווייסן, אַז דו ביסט דער הייליקער פֿון גאָט. האָט יֵשוּעַ זיי
געענטפֿערט: האָב איך ניט אייך, די צוועלף, אויסדערוויילט, און
71 איינער פֿון אייך איז אַ שָׂטָן? און ער האָט גערעדט פֿון יהוּדה
בֶּן־שִמעון אִיש־קְרִיוֹת, וואָרים ער איז געווען דער, וואָס האָט אים
געזאָלט איבערענטפֿערן, הַגַם איינער פֿון די צוועלף.
ז און נאָכדעם איז יֵשוּעַ אַרומגעגאַנגען אין גָלִיל; וואָרים ער האָט
ניט געוואָלט אַרומגיין אין יהוּדה, מַחמַת די יִדן האָבן געזוכט
2 אים צו טייטן. און דער יִדישער יום־טוב סוכּות האָט זיך
3 דערנעענטערט. זיינע ברידער האָבן דעריבער צו אים געזאָגט:
קער אָפּ פֿונדאַנען און גיי קיין יהוּדה, כּדי דיינע תַּלמידים זאָלן
4 אויך זען די מַעשׂים, וואָס דו טוסט. וואָרים קיינער טוט ניט
קיין שום זאַך בסֵתר, אויב ער באַגערט אָפֿן באַקאַנט צו זיין.
אויב דו טוסט די דאָזיקע זאַכן, אַנטפּלעק דיך פֿאַר דער וועלט.
5, 6 וואָרים אַפילו זיינע ברידער האָבן ניט געגלויבט אין אים. יֵשוּעַ
האָט דעריבער צו זיי געזאָגט: מיין צייט איז נאָך ניט געקומען,
7 אָבער אייער צייט איז אַלעמאָל גרייט. די וועלט קאָן אייך

ניט פֿיינט האָבן; מיך אָבער האָט זי פֿיינט, מַחמת איך זאָג
8 עֵדות אויף איר, אַז אירע מַעשׂים זענען שלעכט. גייט, זייט
עוֹלה־רֶגל אויף יום־טוב; איך בין ניט עוֹלה־רֶגל אויף דעם
דאָזיקן יום־טוב, מַחמת מיין צייט איז נאָך ניט מְמַלא געוואָרן.
9, 10 און בעת ער האָט דאָס געזאָגט, איז ער געבליבן אין גָליל. און
נאָכדעם ווי זיינע ברידער זענען עוֹלה־רֶגל געווען אויף יום־טוב,
11 איז ער אויך עוֹלה־רֶגל געווען, ניט אָפֿן, נייערט בסֵתר. און
יום־טוב האָבן אים די יִדן געזוכט, און געזאָגט: וואו איז ער?
12 און עס איז געווען וועגן אים אַ סך געמורמל צווישן דעם פֿאָלק;
טייל האָבן געזאָגט: ער איז אַ גוטער מענטש; אַנדערע האָבן
13 געזאָגט: ניין, ער פֿאַרפֿירט דאָס פֿאָלק. דאָך האָט קיינער ניט
14 גערעדט אָפֿן וועגן אים, אויס מוֹרא פֿאַר די יִדן. און בעת עס איז
שוין געווען אין מיטן פֿון דעם יום־טוב, איז יֵשוּעַ אַרויפֿגעגאַנגען
15 אין בֵית־הַמִקדש אַריין, און האָט געלערנט. און די יִדן האָבן
זיך געחִידושט, און געזאָגט: וויאַזוי קאָן דער דאָזיקער מענטש
16 אַ סֵפֿר, אַז ער האָט קיינמאָל ניט געלערנט? יֵשוּעַ האָט זיי
דעריבער געענטפֿערט, און געזאָגט: מיין תּוֹרה איז ניט מיינע,
17 נייערט דעמס, וואָס האָט מיך געשיקט. אויב עמיצער איז ווילק
צו טאָן זיין רָצון, וועט ער וויסן פֿון דער לערנונג, צי זי איז
18 פֿון גאָט, אָדער צי איך רעד פֿון מיר אַליין. דער, וואָס רעדט
פֿון זיך אַליין, זוכט זיין אייגענעם כָּבוד; דער אָבער, וואָס זוכט
דעם כָּבוד פֿון דעם, וואָס האָט אים געשיקט, דער דאָזיקער איז
19 וואָרהאַפֿטיק, און קיין אומגערעכטיקייט איז אין אים ניטאָ. האָט
אייך מֹשה ניט געגעבן די תּוֹרה? און דאָך האַלט קיינער ניט פֿון
20 אייך די תּוֹרה. פֿאַרוואָס זוכט איר מיך צו טייטן? און דער הַמון
האָט אים געענטפֿערט: דו האָסט אַ בייזן גייסט; ווער זוכט דיך
21 צו טייטן? האָט יֵשוּעַ געענטפֿערט, און צו זיי געזאָגט: איך האָב
22 געטאָן איין זאַך, און איר אַלע חִידושט זיך דעריבער. מֹשה האָט
אייך געגעבן מִצוַת־מִילה (ניט, אַז עס איז פֿון מֹשהן, נייערט פֿון
23 די אָבות), און איר זענט שַבת מַל אַ מענטשן. בכֵן, אויב מען איז

מל

מָל אַ מענטשן אום שַׁבָּת, כְּדֵי ניט עוֹבֵר צו זיין אויף תּוֹרַת־משֶׁה,
פאַרוואָס צערנט איר אויף מיר, וואָס איך האָב שַׁבָּת אַ גאַנצן
24 מענטשן געזונט געמאַכט? מִשְׁפַּט ניט לְפָנִים, נייערט מִשְׁפַּט אַ
25 גערעכט מִשְׁפָּט. און עטלעכע ירושָׁלַיִמער האָבן געזאָגט: איז
26 דאָס ניט דער, וועמען זיי זוכן צו טייטן? אָט רעדט ער אָפן, און
זיי זאָגן אים גאָרניט. זאָל עס זיין, אַז די שָׂרים ווייסן בֶּאֱמֶת,
27 אַז דאָס איז דער מָשִׁיחַ? מיר ווייסן פונוואַנען ער איז; אָבער
ווען מָשִׁיחַ וועט קומען, וועט קיינער ניט ווייסן פונוואַנען ער איז.
28 יֵשוּעַ האָט דעריבער אויסגערופן אין דעם בֵּית־הַמִקְדָּשׁ, בעת
ער האָט געלערנט, און געזאָגט: איר קענט מיך, און איר ווייסט
פונוואַנען איך בין? איך בין אָבער ניט געקומען פון מיר אַליין,
נייערט דער, וואָס האָט מיך געשיקט, איז וואָרהאַפטיק, און אים
29 קענט איר ניט. איך קען אים, מַחמת איך בין פון אים, און ער
30 האָט מיך געשיקט. זיי האָבן דעריבער געזוכט אים צו כאַפּן;
נאָר קיינער האָט ניט געלייגט קיין האַנט אויף אים, מַחמת זיין
31 שָׁעה איז נאָך ניט געקומען. אָבער אַ סַך פון דעם פאָלק האָבן
געגלויבט אין אים, און זיי האָבן געזאָגט: ווען מָשִׁיחַ וועט קומען,
32 וועט ער דען טאָן מער נִסים, ווי דער דאָזיקער האָט געטאָן? און
די פּרושים האָבן געהערט, ווי דאָס פאָלק רעדט אַזוינס וועגן
אים, און די ראָשֵׁי־כֹּהֲנִים און די פּרושים האָבן אַרויסגעשיקט
33 באַדינער אים צו כאַפּן. יֵשוּעַ האָט דעריבער געזאָגט: נאָך
אַ קליינע ווײַלע בין איך מיט אייך, דערנאָך גיי איך צו אים,
34 וואָס האָט מיך געשיקט; איר וועט מיך זוכן, און וועט מיך ניט
35 געפינען; און וואו איך בין, קאָנט איר ניט קומען. האָבן די יִדן
געזאָגט איינער צום אַנדערן: וואוהין טראַכט ער צו גיין, וואָס
מיר וועלן אים ניט געפינען? וועט ער אֶפשר גיין צו די אין גָלות
36 צווישן די גריכן, און לערנען די גריכן? וואָס מיינט דאָס וואָרט,
וואָס ער האָט געזאָגט: איר וועט מיך זוכן און ניט געפינען; און
37 וואו איך בין, קאָנט איר ניט קומען? און אין דעם לעצטן טאָג,
דעם גרויסן טאָג פונעם יום־טוֹב, איז יֵשוּעַ געשטאַנען, און האָט
אויסגערופן

אויסגערופֿן: אויב עמיצער איז דאָרשטיק, זאָל ער קומען צו מיר
38 און טרינקען. דער, וואָס גלייבט אין מיר, ווען פֿון זיין לייַב, לויט
39 ווי דער פָּסוק זאָגט, פֿליסן טייכן פֿון לעבעדיק וואַסער. און דאָס
האָט ער דערעדט פֿון דעם רוּחַ־הַקוֹדֶש, וואָס די, וואָס גלייבן אין
אים, האָבן באַדאַרפֿט מקַבל זיין; וואָרים דער רוּחַ־הַקוֹדֶש איז
נאָך ניט געווען געגעבן געוואָרן, מַחמת יֵשוּעַ איז נאָך ניט געווען
40 פֿאַרהערלעכט. און טייל פֿון דעם פֿאָלק, בעת זיי האָבן געהערט
די דאָזיקע רייד, האָבן געזאָגט: דער דאָזיקער איז באֱמת דער
41 נָביא. אַנדערע האָבן געזאָגט: דאָס איז דער מָשִיחַ. אַנדערע
ווידער האָבן געזאָגט: וואָס, צי טוט דער מָשִיחַ אַרויסקומען
42 פֿון גָליל? האָבן ניט די כּתבֵי־הַקוֹדֶש געזאָגט, אַז דער מָשִיחַ
קומט פֿון דעם זאָמען פֿון דָוִדן, און פֿון בֵית־לֶחֶם, די שטאָט, פֿון
43 וואַנען דָוִד איז געווען? און עס האָט זיך אויפֿגעהויבן וועגן אים
44 אַ מַחלוֹקה ביים פֿאָלק. און טייל פֿון זיי האָבן אים געוואָלט
45 כאַפּן; נאָר קיינער האָט אויף אים ניט געלייגט אַ האַנט. און
די באַדינער זענען דעריבער געקומען צו די ראָשי־כֹּהֲנים און
די פּרוּשים; און יענע האָבן צו זיי געזאָגט: פֿאַרוואָס האָט איר
46 אים ניט געבראַכט? האָבן די באַדינער געענטפֿערט: סאהאָט
נאָך קיינמאָל אַ מענטש אַזוי גערעדט, ווי דער דאָזיקער מענטש׳
47 האָבן די פּרוּשים זיי געענטפֿערט: זענט איר אויך פֿאַרפֿירט
48 געוואָרן? צי האָט עמיצער פֿון די שָׂרים, אָדער פֿון די פּרוּשים,
49 געגלייבט אין אים? אָבער דער דאָזיקער הַמוֹן, וואָס קען ניט די
50 תּוֹרה, איז פֿאַרשאָלטן. זאָגט צו זיי נַקדימוֹן, דער, וואָס איז צו
51 אים פֿריער געקומען, הַגַם ער איז געווען איינער פֿון זיי: מִשפּט
דען אונדזער תּוֹרה אַ מענטשן; איידער זי הערט קודם פֿון אים
52 אַליין, און מע ווייסט וואָס ער טוט? האָבן זיי געענטפֿערט, און
צו אים געזאָגט: ביסטו אויך פֿון גָליל? פֿאָרש, און זע, אַז
53 פֿון גָליל שטייט ניט אויף קיין נָביא. און איטלעצער איז זיך
אַהיימגעגאַנגען.

ח, 2 (און יֵשוּעַ איז געגאַנגען צו דעם הַר־הַזֵיתים. אָבער אין דער

פּרי איז ער ווידער געקומען אין דעם בֵּית־הַמִקדש אַריין, און
דאָס גאַנצע פאָלק איז געקומען צו אים; און ער האָט זיך
3 אַנידערגעזעצט, און האָט זיי געלערנט. און די סופרים און די
פּרושים האָבן געבראַכט אַ פרוי, וואָס מען האָט געכאַפּט בײ
4 זנות; און זיי האָבן זי אַוועקגעשטעלט אין דער מיט, און האָבן
צו אים געזאָגט: רֶבי, די דאָזיקע אִשה איז געכאַפּט געוואָרן בײ
5 זנות, טאַקע בשַעת מַעשׂה. אין דער תּורה האָט אונדז משה
6 געבאָטן אַזעלכע צו פאַרשטיינען; וואָס זאָגסטו דערצו? און דאָס
האָבן זיי געזאָגט, אים צו פּרואוון, כּדי זיי זאָלן עפּעס האָבן וועגן
וואָס אים צו פאַרקלאָגן. אָבער יֵשוּעַ האָט זיך אײַנגעבויגן, און
7 געשריבן מיטן פינגער אויף דער ערד. און אַזוי ווי זיי האָבן
געהאַלטן אין פרעגן ווייטער, האָט ער זיך אויפגעהויבן, און האָט
צו זיי געזאָגט: דער צווישן אײַך, וואָס איז אָן אַ זינד, זאָל זײַן
8 דער ערשטער צו וואָרפן אויף איר אַ שטיין. און ער האָט
9 זיך ווידער אײַנגעבויגן, און געשריבן אויף דער ערד. און אַז
זיי האָבן דאָס געהערט, זענען זיי אַרויסגעגאַנגען איינער נאָכן
אַנדערן, אָנהייבנדיק פון דעם עלטסטן, ביזן לעצטן; און יֵשוּעַ איז
10 געבליבן אַליין, און די פרוי איז געשטאַנען אין דער מיט. און
יֵשוּעַ האָט זיך אויפגעהויבן, און האָט צו איר געזאָגט: אִשה,
11 וואו זענען זיי? האָט דיך קיינער ניט פאַרמִשפּט? און זי האָט
געזאָגט: קיינער ניט, האַר. האָט יֵשוּעַ צו איר געזאָגט: אויך איך
12 פאַרמִשפּט דיך ניט; גיי, און פון איצט אָן זינדיק ניט מער.) און
יֵשוּעַ האָט צו זיי ווידער גערעדט, אַזוי צו זאָגן: איך בין דאָס
ליכט פון דער וועלט; דער, וואָס גייט מיר נאָך, וועט קיינמאָל
ניט גיין אין דער פינצטערניש, נייערט וועט האָבן דאָס ליכט
13 פון לעבן. די פּרושים האָבן דעריבער צו אים געזאָגט: דו
14 זאָגסט עֵדות פונוועגן דיר אַליין; דײַן עֵדות איז ניט אֶמת. און
יֵשוּעַ האָט געענטפערט, און צו זיי געזאָגט: אויב אַפילו איך זאָג
עֵדות פונעגן מיר אַליין, איז מײַן עֵדות אֶמת, וואָרים איך ווייס
פונוואַנען איך בין געקומען, און וואוהין איך גיי; איר אָבער ווייסט
ניט

15 ניט פונוואַנען איך קום, אָדער וואוהין איך גיי. איר טוט מִשפּטן
16 לויט דעם פלייש; איך מִשפּט קיינעם ניט. און אויב אַפילו איך
טו מִשפּטן, איז מיין מִשפּט אֶמת; וואָרים איך בין ניט אַליין,
17 נייערט איך און דער פאָטער, וואָס האָט מיך געשיקט. און אויך
אין דער תּורה שטייט געשריבן, אַז דאָס עֵדות פון צוויי מענטשן
18 איז אֶמת. איך זאָג עֵדות פונוועגן מיר אַליין, און דער פאָטער,
19 וואָס האָט מיך געשיקט, זאָגט אויך עֵדות פונוועגן מיר. זיי האָבן
דעריבער צו אים געזאָגט: וואו איז דיין פאָטער? און יֵשוּעַ האָט
געענטפערט: איר קענט ניט מיך, און ניט מיין פאָטער; אויב
איר וואָלט מיך געקענט, וואָלט איר אויך געקענט מיין פאָטער.
20 די דאָזיקע רייד האָט ער געזאָגט אין דער שאַצקאַמער, בעת ער
האָט געלערנט אין דעם בֵּית־הַמִקדש; און קיינער האָט אים ניט
21 גענומען, מַחמת זיין שָעה איז נאָך ניט געווען געקומען. ער האָט
דעריבער ווידער צו זיי געזאָגט: איך גיי אַוועק, און איר וועט
מיך זוכן; אָבער איר וועט שטאַרבן אין אייערע זינד; וואוהין איך
22 גיי, קענט איר ניט קומען. האָבן די יִדן דעריבער געזאָגט: וויל
ער זיך אֶפשר טייטן, מַחמת ער זאָגט: וואוהין איך גיי, קענט
23 איר ניט קומען? און ער האָט צו זיי געזאָגט: איר זענט פון
אונטן, איך בין פון אויבן; איר זענט פון דער וועלט; איך בין ניט
24 פון דער וועלט. דערפאַר האָב איך צו אייך געזאָגט, אַז איר
וועט שטאַרבן אין אייערע זינד. וואָרים סיידן איר וועט גלויבן,
25 אַז איך בין עס, וועט איר שטאַרבן אין אייערע זינד. האָבן זיי
צו אים געזאָגט: ווער ביסטו? און יֵשוּעַ האָט צו זיי געזאָגט:
26 טאַקע דער, וואָס איך האָב אייך געזאָגט פון אָנהייב אָן. איך
האָב אַ סַך צו רעדן פונוועגן אייך, און צו מִשפּטן; אָבער דער,
וואָס האָט מיך געשיקט, איז אֶמת. און דאָס, וואָס איך האָב
27 פון אים גֶהערט, דאָס רעד איך צו דער וועלט. נאָר זיי האָבן
ניט פאַרשטאַנען, אַז ער האָט צו זיי גערעדט פון דעם פאָטער.
28 יֵשוּעַ האָט דעריבער געזאָגט: בעת איר וועט האָבן דערהויבן
דעם בֶּן־אָדָם, דעמאָלט וועט איר וויסן, אַז איך בין ער, און אַז
איך

איך טו גאָרניט פון מיר אַליין, נייערט ווי דער פאָטער האָט מיך
29 געלערנט, אַזוי רעד איך. און דער, וואָס האָט מיך געשיקט, איז
מיט מיר; ער האָט מיך ניט געלאָזן אַליין; וואָרים איך טו תָמיד
30 דאָס, וואָס אים איז וואוילגעפעלן. בעת ער האָט דאָס געזאָגט,
31 האָבן אַ סך געגלויבט אין אים. יֵשוּעַ האָט דעריבער געזאָגט צו
יענע יִדן, וואָס האָבן אין אים געגלויבט: אויב איר וועט בלייַבן
32 ביי מיין וואָרט, זענט איר באֶמת מיינע תַלמידים, און איר וועט
33 קענען דעם אֶמת, און דער אֶמת וועט אייך מאַכן פריי. האָבן
זיי אים געענטפערט: מיר זענען אַברָהמס זאָמען, און זענען נאָך
קיינמאָל ניט געווען פאַרקנעכט צו קיין מענטשן; וויאַזוי זאָגסטו:
34 איר וועט ווערן פריי? און יֵשוּעַ האָט זיי געענטפערט: באמת,
באמת, איך זאָג אייך: יעדער איינער, וואָס באַגייט אַ זינד, איז
35 דער קנעכט פון זינד. און דער קנעכט פאַרבלייַבט ניט אין דעם
36 הויז אויף אייביק; דער זון פאַרבלייַבט אויף אייביק. דעריבער,
אויב דער זון וועט אייך מאַכן פריי, וועט איר באֶמת זיין פריי.
37 איך ווייס, אַז איר זענט אַברָהמס זאָמען; אָבער איר זוכט מיך
צו טייטן, מַחמת מיין וואָרט געפינט ניט קיין פלאַץ ביי אייך.
38 איך רעד דאָס, וואָס איך האָב געזען ביי מיין פאָטער, און איר
טוט אויך דאָס, וואָס איר האָט געהערט פון אייער פאָטער.
39 און זיי האָבן געענטפערט, און צו אים געזאָגט: אַברָהם איז
אונדזער פאָטער. זאָגט יֵשוּעַ צו זיי: ווען איר וואָלט געווען
אַברָהמס קינדער, וואָלט איר געטאָן די מַעשׂים פון אַברָהמען.
40 אָבער איר זוכט מיך איצט צו טייטן, אַ מענטשן, וואָס האָט
אייך געזאָגט דעם אֶמת, וועלכן איך האָב געהערט פון גאָט;
41 דאָס האָט אַברָהם ניט געטאָן. איר טוט די מַעשׂים פון אייער
פאָטער. האָבן זיי צו אים געזאָגט: מיר זענען ניט געבוירן
42 געוואָרן דורך זנות; מיר האָבן איין פאָטער, גאָט. האָט יֵשוּעַ
צו זיי געזאָגט: ווען גאָט וואָלט געווען אייער פאָטער, וואָלט
איר מיך ליב געהאַט, וואָרים איך בין אַרויסגעגאַנגען און בין
געקומען פון גאָט; וואָרים ניט פון מיר אַליין בין איך געקומען,

43 נייערט ער האָט מיך געשיקט. פאַרוואָס פאַרשטייט איר ניט
מיין לְשון? דערפאַר ווייל איר קאָנט ניט הערן מיין וואָרט.
44 איר זענט פון אייער פאָטער, דעם שָׂטָן, און די תַּאוות פון אייער
פאָטער ־ דאָס איז אייער רָצון צו טאָן. ער איז געווען אַ רוֹצֵחַ פון
אָנהייב אָן, און איז ניט געשטאַנען אין דעם אֶמת, מַחמת עס איז
אין אים ניטאָ קיין אֶמת. בשַעת ער רעדט אַ ליגן, רעדט ער לויט
זיין אייגענער טֶבע, ווארים ער איז אַ שַקרן, און דער פאָטער פון
45 שֶקר. אָבער ווייל איך זאָג דעם אֶמת, גלויבט איר מיר ניט.
46 ווער פון אייך טוט מיך באַשולדיקן אין אַ זינד? אויב איך זאָג
47 אֶמת, פאַרוואָס גלויבט איר מיר ניט? דער, וואָס איז פון גאָט,
טוט הערן די רייד פון גאָט; דעריבער הערט איר זיי ניט, מַחמת
48 איר זענט ניט פון גאָט. האָבן די יִידן געענטפערט, און צו אים
געזאָגט: צי זָאגן מיר ניט מיט רעכט, אַז דו ביסט אַ שוֹמרוֹני, און
49 האָסט אַ בייזן גייסט? און יֵשוּעַ האָט געענטפערט: איך האָב
ניט קיין בייזן גייסט, נייערט איך גיב אָפּ כָּבוד מיין פאָטער, און
50 איר זענט מיך מבַזה. אָבער איך זוך ניט מיין אייגענעם כָּבוד;
51 פאַראַן איינער, וואָס טוט אים זוכן און מִשפּטן. באמת, באמת,
איך זָאג אייך, אויב איינער היט אָפּ מיין וואָרט, וועט ער קיינמאָל
52 ניט זען קיין טויט. האָבן די יִידן צו אים געזאָגט: איצט ווייסן
מיר, אַז דו האָסט אַ בייזן גייסט. אַברָהם איז געשטאָרבן, און די
נבִיאים; און דו זאָגסט: אויב איינער היט אָפּ מיין וואָרט, וועט
53 ער קיינמאָל ניט פאַרזוכן פון טויט. ביסטו גרעסער פון אַברָהם
אָבינו, וואָס איז געשטאָרבן? און די נבִיאים זענען געשטאָרבן;
54 פאַר וועמען מאַכסטו דיך אַליין? און יֵשוּעַ האָט געענטפערט:
אויב איך גיב מיר אַליין אָפּ כָּבוד, איז מיין כָּבוד גאָרניט; עס
איז מיין פאָטער, וואָס גיט מיר אָפּ כָּבוד, פון וועמען איר זאָגט,
55 אַז ער איז אייער גאָט. און איר האָט אים ניט געקענט; אָבער
איך קען אים. און אויב איך וואָלט זאָגן: איך קען אים ניט,
וואָלט איך זיין אַ ליגנער גלייך צו אייך; אָבער איך קען אים, און
56 היט אָב זיין וואָרט. אייער פאָטער אַברָהם האָט זיך געפרייט
צו

צו זען מײַן טאָג; און ער האָט אים געזען, און זיך משַׂמֵחַ געווען.
די ייִדן האָבן דעריבער געזאָגט צו אים דו ביסט נאָך ניט אַלט 57
קיין פֿופֿציק יאָר, און דו האָסט געזען אַבֿרָהמען? און יֵשוּעַ האָט 58
צו זיי געזאָגט: באמת, באמת, איך זאָג אײַך, אײדער אַבֿרָהָם
איז געווען, בין איך. זיי האָבן דעריבער אויפֿגעהויבן שטיינער 59
צו וואַרפֿן אויף אים; אָבער יֵשוּעַ האָט זיך פֿאַרבאָרגן, און איז
אַרויסגעגאַנגען פֿון דעם בֵּית־הַמִקדש.
און בעת ער איז פֿאַרבײַגעגאַנגען, האָט ער געזען אַ מענטשן, ט
וואָס איז געווען בלינד פֿון זײַן געבורט אָן. און זײַנע תַּלמידים 2
האָבן אים געפֿרעגט: רֶבּי, ווער האָט געזינדיקט, דער דאָזיקער
מענטש, אָדער זײַנע עלטערן, וואָס ער איז געבוירן געוואָרן
בלינד? האָט יֵשוּעַ געענטפֿערט: ניט ער האָט געזינדיקט, און 3
ניט זײַנע עלטערן, נייערט כּדי די מַעשׂים פֿון גאָט זאָלן אין אים
אַנטפּלעקט ווערן. מיר מוזן טאָן די מַעשׂים פֿון אים, וואָס האָט 4
מיך געשיקט, כָּל־זמַן עס איז טאָג; סע קומט אָן די נאַכט, ווען
קיינער קאָן ניט אַרבעטן. כָּל־זמַן איך בין אין דער וועלט, בין 5
איך דאָס ליכט פֿון דער וועלט. בעת ער האָט דאָס געזאָגט, 6
האָט ער אויסגעשפּיגן אויף דער ערד, און געמאַכט אַ לײם פֿון
דעם שפּײַעכץ, און האָט אים באַשמירט די אויגן מיט דעם לײם,
און צו אים געזאָגט: גיי, וואַש דיך אין דעם טײַך שִילוֹחַ, וואָס 7
איז טײַטש: געשיקטער. ער איז דעריבער געגאַנגען, און האָט
זיך געוואַשן, און איז צוריקגעקומען זעענדיק. די שכֵנים, און די, 8
וואָס האָבן אים פֿריער געזען, בעת ער איז געווען אַ בעטלער,
האָבן געזאָגט: איז דאָס ניט דער, וואָס איז געזעסן און האָט
געבעטלט? אַנדערע האָבן געזאָגט: ער איז עס; אַנדערע ווידער 9
האָבן געזאָגט: ניין, נאָר ער איז ענלעך צו אים. און ער האָט
געזאָגט: איך בין עס. האָבן זיי צו אים געזאָגט: וויאַזוי זענען 10
דײַנע אויגן געעפֿנט געוואָרן? און ער האָט געענטפֿערט: דער 11
מענטש, וואָס ווערט גערופֿן יֵשוּעַ, האָט געמאַכט אַ לײם, און
האָט באַשמירט מײַנע אויגן, און האָט צו מיר געזאָגט: גיי

צום שִׁילוֹחַ, און וואַש דיך; און איך בין געגאַנגען און האָב מיך
12 געוואַשן, און איך האָב געקריגן מיין ראִיה. און זיי האָבן צו
אים געזאָגט: וואו איז ער? האָט ער געזאָגט: איך ווייס ניט.
13 און זיי האָבן געבראַכט צו די פּרושים דעם, וואָס איז פריער
14 געווען בלינד. און עס איז געווען שַׁבּת אין יענעם טאָג, ווען
15 ישוּעַ האָט געמאַכט דאָס לֵיים, און געעפנט זיינע אויגן. און די
פּרושים האָבן אים ווידער געפרעגט, וויאַזוי ער האָט געקריגן
זיין ראִיה. און ער האָט צו זיי געזאָגט: ער האָט אַרויפגעלייגט
16 לֵיים אויף די אויגן, און איך האָב מיך געוואַשן, און איך זע. און
עטלעכע פון די פּרושים האָבן געזאָגט: דער דאָזיקער מענטש
איז ניט פון גאָט, מַחמת ער היט ניט אָפּ שַׁבּת. נאָר אַנדערע
האָבן געזאָגט: וויאַזוי קאָן אַ מענטש, וואָס איז אַ זינדיקער, טאָן
17 אַזעלכע נִסים? און סע זענען געווען צווישן זיי חילוקי־דֵעות. און
זיי האָבן נאָכאַמאָל געזאָגט צום בלינדן: וואָס זאָגסטו פונוועגן
אים מַחמת ער האָט דיר געעפנט דיינע אויגן? האָט ער געזאָגט:
18 ער איז אַ נָביא. אָבער די יִדן האָבן ניט געוואָלט גלויבן, אַז
ער איז געווען בלינד, און האָט געקריגן זיין ראִיה, ביז זיי האָבן
19 גערופן די עלטערן פון דעם, וואָס האָט געקריגן זיין ראִיה, און
האָבן זיי געפרעגט: איז דאָס אייער זון, פון וועמען איר זאָגט, אַז
20 ער איז געבוירן געוואָרן בלינד? וויאַזוי זעט ער איצט? און זיינע
עלטערן האָבן געענטפערט: מיר ווייסן, אַז דאָס איז אונדזער
21 זון, און אַז ער איז געבוירן געוואָרן בלינד; נאָר וויאַזוי ער זעט
איצטער, ווייסן מיר ניט; אָדער ווער סע האָט אים געעפנט די
אויגן, ווייסן מיר ניט. פרעגט אים; ער איז שוין אַ בּר־דַעת,
22 זאָל ער רעדן פאַר זיך אַליין. דאָס האָבן זיינע עלטערן געזאָגט,
מַחמת זיי האָבן מורא געהאַט פאַר די יִדן, ווארים די יִדן האָבן
שוין געהאַט אָפּגעמאַכט, אַז אויב עמיצער וועט אים אָנערקענען
23 פאַר דעם מָשיחַ, זאָל מען אים אויסשליסן פון קָהל. דעריבער
האָבן זיינע עלטערן געזאָגט: ער איז אַ בּר־דַעת, פרעגט אים.
24 און זיי האָבן גערופן אַ צווייט מאָל דעם מענטשן, וואָס איז געווען

בלינד

בלינד, און האָבן צו אים געזאָגט: גיב אָפּ כָּבוד צו גאָט; מיר
25 ווייסן, אַז דער דאָזיקער מענטש איז אַ זינדיקער. האָט ער
געענטפערט: צי ער איז אַ זינדיקער, ווייס איך ניט; איין זאַך
26 ווייס איך, אַז איך בין געווען בלינד, און איצט זע איך. האָבן זיי
דעריבער צו אים געזאגט: וואָס האָט ער דיר געטאָן? וויאַזוי
27 האָט ער געעפנט דיינע אויגן? האָט ער זיי געענטפערט: איך
האָב עס אייך שוין געזאָגט, און איר האָט ניט געוואָלט הערן; צו
וואָס ווילט איר דאָס נאָכאַמאָל הערן? צי ווילט איר אויך ווערן
28 זיינע תַּלמידים? און זיי האָבן אים געזידלט, און געזאָגט: דו
29 ביסט זיין תַּלמיד; מיר אָבער זענען משהס תַּלמידים. מיר ווייסן,
אַז גאָט האָט גערעדט צו משהן; נאָר וואָס שַייך דעם דאָזיקן
30 מענטשן, ווייסן מיר ניט פונוואַנען ער איז. און דער מענטש האָט
געענטפערט: אין דעם איז דאָס חִידוש, וואָס איר ווייסט ניט
31 פונוואַנען ער איז, און מיר האָט ער געעפנט מיינע אויגן. מיר
ווייסן, אַז גאָט טוט ניט הערן קיין זינדיקע; נייערט אויב איינער
32 איז אַ יְרא־שָמַיִם, און טוט זיין רָצון, דעם דאָזיקן הערט ער. זינט
די וועלט שטייט, איז נאָך ניט געהערט געוואָרן, אַז עמיצער זאָל
האָבן געעפנט די אויגן פון אַ מענטשן, וואָס איז געבוירן געוואָרן
33 בלינד. ווען דער דאָזיקער וואָלט ניט געווען פון גאָט, וואָלט ער
34 גאָרניט געקאָנט טאָן. און זיי האָבן געענטפערט, און צו אים
געזאָגט: דו ביסט אינגאַנצן געבוירן געוואָרן אין זינד, און אונדז
35 טוסטו לערנען? און זיי האָבן אים אַרויסגעוואָרפן. און יֵשוּעַ
האָט געהערט, אַז זיי האָבן אים אַרויסגעוואָרפן; און ער האָט
36 אים געפונען, און געזאָגט: גלויבסטו אין דעם בֶּן־אָדָם? האָט ער
געענטפערט, און געזאָגט: און ווער איז ער, האַר, אַז איך זאָל
37 קענען גלויבן אין אים. האָט יֵשוּעַ צו אים געזאָגט: דו האָסט
38 אים געזען, און דאָס איז ער, וואָס טוט רעדן מיט דיר. האָט ער
געזאָגט: האַר, איך גלויב; און ער האָט זיך געבוקט פאַר אים.
39 און יֵשוּעַ האָט געזאָגט: פונוועגן מִשפּט בין איך געקומען אין
דער דאָזיקער וועלט אַריין, כּדי די, וואָס זעען ניט, זאָלן קענען
זען

40 זען, און כּדי די, וואָס זעען, זאָלן ווערן בלינד. און עטלעכע פֿון די
פּרושים, וואָס זענען געווען מיט אים, האָבן דאָס געהערט, און זיי
41 האָבן צו אים געזאָגט: זענען מיר אויך בלינד? האָט ישוע צו זיי
געזאָגט: ווען איר וואָלט געווען בלינד, וואָלט איר ניט געהאַט
קיין זינד; אָבער איצט זאָגט איר: מיר זעען; דערפֿאַר בלײַבט
אייער זינד.

י באמת, באמת, איך זאָג אייך, דער, וואָס גייט ניט אַרײַן דורך
דער טיר אין דעם שאָפֿגעהעפֿט, נייערט קלעטערט אַרײַן אויף
2 אַן אַנדערן אופֿן, יענער איז אַ גנבֿ און אַ גזלן. אָבער דער,
וואָס גייט אַרײַן דורך דער טיר, איז דער פּאַסטוך פֿון די שאָף.
3 פֿאַר אים טוט עפֿענען דער טיר־היטער, און די שאָף הערן זײַן
קול, און ער רופֿט זײַנע אייגענע שאָף בײַם נאָמען, און פֿירט זיי
4 אַרויס. און אַז ער האָט אַרויסגעלאָזן אַלע זײַנע אייגענע, גייט
ער פֿאָרויס פֿאַר זיי, און די שאָף גייען אים נאָך, ווײַל זיי קענען
5 זײַן קול. און אַ פֿרעמדן וועלן זיי ניט נאָכגיין, נייערט וועלן פֿון
6 אים אַנטרינען, ווײַל זיי קענען ניט דאָס קול פֿון פֿרעמדע. דאָס
דאָזיקע משל האָט ישוע געזאָגט צו זיי, אָבער זיי האָבן ניט
7 פֿאַרשטאַנען, וואָס ער האָט צו זיי געזאָגט. ישוע האָט דעריבער
נאָכאַמאָל צו זיי געזאָגט: באמת, באמת, איך זאָג אייך, איך
8 בין די טיר פֿון די שאָף. אַלע, וואָס זענען געקומען פֿאַר מיר,
זענען גנבֿים און גזלנים; אָבער די שאָף האָבן זיך צו זיי ניט
9 צוגעהערט. איך בין די טיר; אויב עמיצער וועט דורך מיר
אַרײַנגיין, וועט ער ניצול ווערן, און וועט אַרײַנגיין און אַרויסגיין,
10 און געפֿינען פּיטערונג. דער גנבֿ קומט נאָר, כּדי ער זאָל
גנבֿענען, און הרגענען, און אומברענגען. איך בין געקומען, כּדי
11 זיי זאָלן האָבן לעבן, און עס האָבן בשפֿע. איך בין דער גוטער
פּאַסטוך. דער גוטער פּאַסטוך איז מקריבֿ זײַן לעבן פֿאַר די
12 שאָף. דער, וואָס איז אַ געדונגענער, וואָס איז ניט קיין פּאַסטוך,
און צו וועמען די שאָף געהערן ניט, זעט קומען דעם וואָלף,
און ער לאָזט איבער די שאָף און אַנטלויפֿט; און דער וואָלף
כאפט

כאַפּט זיי, און צעטרײַבט זיי. ער אַנטלויפֿט, מחמת ער איז אַ 13
געדונגענער, און דַאגֶהט ניט פֿאַר די שאָף. איך בין דער גוטער 14
פּאַסטוך: און איך קען מײַנע אייגענע, און מײַנע אייגענע קענען
מיך, פּונקט ווי דער פֿאָטער קענט מיך, און איך קען דעם פֿאָטער, 15
און איך בין מקריב מײַן לעבן פֿאַר די שאָף. און איך האָב נאָך 16
אַנדערע שאָף, וואָס זענען ניט פֿון דעם דאָזיקן געהעפֿט; אויך זיי
מוז איך ברענגען, און זיי וועלן הערן מײַן קול; און סע וועט ווערן
איין סטאַדע, און איין פּאַסטוך. דעריבער האָט דער פֿאָטער 17
מיך ליב מחמת איך בין מקריב מײַן לעבן, כּדי איך זאָל עס
נעמען נאָכאַמאָל. קיינער נעמט עס בײַ מיר ניט אוועק, נייערט 18
איך בין עס מקריב אַליין. איך האָב מאַכט עס אַנידערצולייגן,
און איך האָב מאַכט עס ווידעראַמאָל צו נעמען. דאָס דאָזיקע
געבאָט האָב איך מקבל געווען פֿון מײַן פֿאָטער. און סע האָבן 19
זיך ווידער אויפֿגעהויבן חילוקי־דעות צווישן די ייִדן איבער די
דאָזיקע רייד. און אַ סך פֿון זיי האָבן געזאָגט: ער האָט אַ בייזן 20
גייסט, און איז משוגע; פֿאַרוואָס הערט איר אים? אַנדערע האָבן 21
געזאָגט: דאָס זענען ניט די רייד פֿון איינעם, וואָס האָט אַ בייזן
גייסט; קאָן אַ בייזער גייסט עפֿענען די אויגן פֿון בלינדע? און עס 22
איז געווען חנוכּה אין ירושלים. און עס איז געווען ווינטער; און 23
ישוע איז אַרומגעגאַנגען אין בית־המקדש, אין שלמהס פּאַליש.
און די ייִדן האָבן אים אַרומגערינגלט, און האָבן צו אים געזאָגט: 24
ווילאַנג וועסטו אונדז האַלטן אין שפּאַנונג? אויב דו ביסט דער
משיח, זאָג עס אונדז בפּירוש. האָט ישוע זיי געענטפֿערט: איך 25
האָב אײַך געזאָגט, און איר גלויבט ניט. די מעשׂים, וואָס איך
טו אין מײַן פֿאָטערס נאָמען, זיי זאָגן עדות אויף מיר. אָבער 26
איר גלויבט ניט, מחמת איר זענט ניט פֿון מײַנע שאָף. מײַנע 27
שאָף הערן מײַן קול, און איך קען זיי, און זיי גייען מיר נאָך. און 28
איך גיב זיי אייביק לעבן, און זיי וועלן קיינמאָל ניט אומקומען,
און קיינער וועט זיי ניט אַרויסרײַסן פֿון מײַן האַנט. מײַן פֿאָטער, 29
וואָס האָט זיי מיר געגעבן, איז גרעסער פֿון אַלע, און קיינער קאָן

זיי

30 זיי ניט אַרויסרײַסן פֿון מײַן פֿאָטערס האַנט. איך און דער פֿאָטער
31 זענען איינס. די ייִדן האָבן ווידער אױפֿגעהױבן שטיינער אים צו
32 שטײניקן. און יֵשוּעַ האָט צו זיי געזאָגט: אַ סך מַעֲשׂים־טוֹבים
האָב איך אײַך געוויזן פֿון דעם פֿאָטער; פֿאַר וועלכע פֿון זיי
33 שטײניקט איר מיך? האָבן די ייִדן אים געענטפֿערט: פֿאַר
קיין מַעֲשׂים־טוֹבים שטײניקן מיר דיך ניט, נייערט פֿונוועגן
הילול־הַשֵׁם; און מַחמת דו, וואָס ביסט אַ מענטש, מַכסט דיך
34 פֿאַר גאָט. האָט יֵשוּעַ זיי געענטפֿערט: שטייט דען ניט געשריבן
35 אין אײַער תּוֹרה: איך האָב געזאָגט: איר זענט געטער? בכֵּן,
אויב ער האָט זיי אָנגערופֿן געטער, צו וועמען דאָס וואָרט פֿון
גאָט איז געקומען (און דאָס, וואָס שטייט געשריבן, קאָן ניט בָּטל
36 ווערן), זאָגט איר אויף אים, וועמען דער פֿאָטער האָט געהייליקט
און געשיקט אין דער וועלט אַרײַן: דו לעסטערסט, מַחמת איך
37 האָב געזאָגט: איך בין דער בֶּן־אֱלֹהִים? אויב איך טו ניט די
38 מַעֲשׂים פֿון מײַן פֿאָטער, טאָ גלייבט מיר ניט; נאָר אויב איך
טו זיי, הַגַם איר גלייבט מיר ניט, גלייבט די מַעֲשׂים, כּדי איר
זאָלט וויסן און פֿאַרשטיין, אַז דער פֿאָטער איז אין מיר, און
39 איך אין דעם פֿאָטער. און זיי האָבן אים גאָכאַמאָל געזוכט צו
40 כאַפּן, נאָר ער איז אַנטרונען פֿון זייער האַנד. און ער איז ווידער
אַוועקגעגאַנגען אין עֵבר־הַיַרדן, אין דעם אָרט, וואו יוֹחָנָן האָט
41 אין אָנהייב געטובלט, און ער איז דאָרטן פֿאַרבליבן. און אַ סך
זענען צו אים געקומען, און האָבן געזאָגט: יוֹחָנָן האָט ניט געטאָן
קיין שום נס, אָבער אַלצדינג, וואָס יוֹחָנָן האָט געזאָגט פֿון דעם
42 דאָזיקן מענטשן, איז געווען אֶמת. און אַ סך האָבן אין אים דאָרט
געגלייבט.

יא און איינער אַ מענטש איז געווען קראַנק, אֶלעָזָר פֿון בֵּית־הִיני,
2 פֿון דעם דאָרף פֿון מִריָמען און איר שוועסטער מַרתָּא. און געווען
איז דאָס מִריָם, וואָס האָט געזאַלבט דעם האַר מיט זאַלבאײַל,
און האָט געווישט זײַנע פֿיס מיט אירע האָר, וועמעס ברודער
3 אֶלעָזָר איז געווען קראַנק. די שוועסטער האָבן דעריבער

געשיקט

געשיקט צו אים, אַזוי צו זאָגן: האַר, זע, דער, וועמען דו
4 האָסט ליב, איז קראַנק. און ווען יֵשוּעַ האָט דאָס געהערט,
האָט ער געזאָגט: די דאָזיקע קראַנקהייט איז ניט צום טויט,
נייערט צום כָּבוד פֿון גאָט, כּדי דער בֶּן־אֱלֹהִים זאָל דורכדעם
5 פֿאַרהערלעכט ווערן. און יֵשוּעַ האָט ליב געהאַט מַרתָּאן און
6 איר שוועסטער און אֶלעָזָרן. און בשַעת ער האָט געהערט,
אַז ער איז קראַנק, איז ער פֿאַרבליבן נאָך צוויי טעג אין דעם
7 אָרט, וואו ער איז געווען. דערנאָך ערשט האָט ער געזאָגט צו
8 די תַּלמידים: לאָמיר ווידער גיין קיין יהודה. זאָגן צו אים די
תַּלמידים: רֶבּי, אָט ערשט האָבן די יִדן דיך געזוכט צו שטייניקן,
9 און דו גייסט ווידער אַהין? האָט יֵשוּעַ געענטפֿערט: צי האָט ניט
דער טאָג צוועלף שָעה? אויב מע גייט בייטאָג, שטרויכלט מע
10 ניט, מַחמת מע זעט דאָס ליכט פֿון דער דאָזיקער וועלט. נאָר
אויב מע גייט בײַנאַכט, שטרויכלט מע, מַחמת דאָס ליכט איז
11 ניטאָ. אַזוי האָט ער גערעדט, און דערנאָכדעם האָט ער צו זיי
געזאָגט: אונדזער פֿריינט אֶלעָזָר איז אײַנגעשלאָפֿן; אָבער איך
12 גיי, כּדי איך זאָל אים אויפֿוועקן פֿון שלאָף. האָבן די תַּלמידים צו
אים געזאָגט: האַר, אויב ער איז אײַנגעשלאָפֿן, וועט ער געזונט
13 ווערן. און יֵשוּעַ האָט גערעדט פֿון זיין טויט, אָבער זיי האָבן
14 געמיינט, אַז ער רעדט פֿון אָפּרוען זיך אין שלאָף. דעמאָלט
15 האָט יֵשוּעַ זיי בּפֵירוש געזאָגט: אֶלעָזָר איז געשטאָרבן; און איך
פֿריי מיך פֿון אײַערטוועגן, וואָס איך בין דאָרטן ניט געווען, כּדי
16 איר זאָלט גלויבן; אָבער לאָמיר גיין צו אים. דעמאָלט האָט
תּוֹמָא, (וועמען מען האָט גערופֿן: דִידוּמוּס), געזאָגט צו זיינע
חַבֵרים־תַּלמידים: לאָמיר אויך גיין, כּדי מיר זאָלן שטאַרבן מיט
17 אים. און אַז יֵשוּעַ איז געקומען, האָט ער געפֿונען, אַז ער איז
18 שוין געווען אין קֶבר פֿיר טעג. און בֵּית־הִינִי איז געווען נאָענט
19 פֿון ירושָלַיִם, אַרום פֿופֿצן סטאַדיעס ווייט. און אַ סך יִדן זענען
געקומען צו מַרתָּאן און מִריָמען, זיי מנַחֵם־אָבל זיין פֿונוועגן זייער
20 ברודער. און בעת מַרתָּא האָט געהערט, אַז יֵשוּעַ קומט אָן,

איז

איז זי אים אַנטקעגנגעגאַנגען; אָבער מִריָם איז געבליבן זיצן אין
21 הויז. און מַרתָא האָט געזאָגט צו יֵשוּעַן: האַר, ווען דו וואָלטסט
22 דאָ געווען, וואָלט מיין ברודער ניט געשטאָרבן. און אַפילו איצט
ווייס איך, אַז וואָס נאָר דו וועסט בעטן ביי גאָט, וועט דיר גאָט
23 געבן. זאָגט יֵשוּעַ צו איר: דיין ברודער וועט צוריק אויפשטיין.
24 זאָגט צו אים מַרתָא: איך ווייס, אַז ער וועט ווידער אויפשטיין ביי
25 תּחִיַת־הַמֵתים אין דעם לעצטן טאָג. האָט יֵשוּעַ צו איר געזאָגט:
איך בין די אויפשטייאונג, און דאָס לעבן. דער, וואָס גלויבט אין
26 מיר, הַגַם ער שטאַרבט, וועט לעבן. און ווער סע טוט לעבן
און גלויבן אין מיר, וועט קיינמאָל ניט שטאַרבן. צי גלויבסטו
27 דאָס? זאָגט זי צו אים: יאָ האַר; איך גלויב, אַז דו ביסט דער
מָשיחַ, דער בֶּן־אֱלֹהִים, דער, וואָס דאַרף קומען אין דער וועלט
28 אַריין. און אַז זי האָט דאָס געזאָגט, איז זי געגאַנגען און האָט
גערופן מִריָמען איר שוועסטער, און האָט צו איר שטילערהייט
29 געזאָגט: דער רֶבּי איז דאָ, און טוט דיך רופן. און ווי זי האָט דאָס
געהערט, האָט זי זיך גיך אויפגעהויבן, און איז צו אים געגאַנגען.
30 און יֵשוּעַ איז נאָך ניט געקומען אין דאָרף אַריין, נייערט איז נאָך
31 געווען אין דעם אָרט, וואו מַרתָא האָט אים באַגעגנט. און די יִידן,
וואָס זענען געווען מיט איר אין דעם הויז, און האָבן זי מְנַחֵם־אָבֵל
געווען, האָבן געזען אַז מִריָם האָט זיך גיך אויפגעהויבן און
איז אַרויסגעגאַנגען, זענען זיי איר נאָכגעגאַנגען, ווייל זיי האָבן
32 געמיינט, אַז זי גייט צום קֶבר, כּדי דאָרטן צו וויינען. און בעת
מִריָם איז אָנגעקומען וואו יֵשוּעַ איז געווען, און האָט אים געזען,
איז זי אַנידערגעפאַלן צו זיינע פיס, און האָט צו אים געזאָגט:
האַר, אויב דו וואָלטסט דאָ געווען, וואָלט מיין ברודער ניט
33 געשטאָרבן. און בעת יֵשוּעַ האָט זי געזען וויינען, און די יִידן,
וואָס זענען מיט איר געקומען, האָבן אויך געטאָן וויינען, האָט ער
34 געזיפצט אין זיין גייסט, און האָט זיך מצַער געווען, און געזאָגט:
וואו האָט איר אים געלייגט? זאָגן זיי צו אים: האַר, קום און זע.
35, 36 און יֵשוּעַ האָט געוויינט. די יִידן האָבן דעריבער געזאָגט: זעט

37 ווי ער האָט אים ליב געהאַט׳ אָבער טייל פֿון זיי האָבן געזאָגט:
וואָלט ער, וואָס האָט געעפֿנט די אויגן פֿון דעם בלינדן, ניט
38 געקאָנט מאַכן, אַז אויך ער זאָל ניט שטאַרבן? און יֵשוּעַ האָט
ווידער אַמאָל געזיפֿצט אין זיך, און איז געקומען צום קֶבר; און
39 עס איז געווען אַ הייל, און אַ שטיין איז געלעגן אויף איר. און
יֵשוּעַ האָט געזאָגט: נעמט אַוועק דעם שטיין. זאָגט צו אים
מַרתָּא, די שוועסטער פֿון דעם בַר־מִינָן: האַר, ער שטינקט שוין,
40 וואָרים ער איז שוין טויט פֿיר טעג. זאָגט צו איר יֵשוּעַ: האָב
איך דיר ניט געזאָגט, אַז אויב דו וועסט גלויבן, וועסטו זען דעם
41 כָּבוד פֿון גאָט? און זיי האָבן אַוועקגענומען דעם שטיין. און יֵשוּעַ
האָט אויפֿגעהויבן זיינע אויגן, און האָט געזאָגט: פֿאָטער, איך
42 דאַנק דיר, וואָס דו האָסט מיך געהערט. איך האָב געוואוסט,
אַז דו הערסט מיך תָּמיד; דאָך צוליב דעם פֿאָלק, וואָס שטייט
אַרום, האָב איך דאָס געזאָגט, כּדי זיי זאָלן גלויבן, אַז דו האָסט
43 מיך געשיקט. און אַז ער האָט דאָס געזאָגט, האָט ער גערופֿן
44 מיט אַ הויך קול: אֶלעָזָר, קום אַרויס. און דער טויטער איז
אַרויסגעקומען, אַרומגעוויקלט הענט און פֿיס מיט תַּכרִיכים, און
זיין פָּנים איז געווען פֿאַרבונדן מיט אַ טיכל. און יֵשוּעַ האָט צו
45 זיי געזאָגט: בינדט אים אויף, און לאָזט אים גיין. און אַ סַך פֿון
די יִדן, וואָס זענען געקומען צו מִרְיָמען און האָבן געזען וואָס
46 ער האָט געטאָן, האָבן געגלייבט אין אים. אָבער עטלעכע פֿון
זיי זענען אַוועקגעגאַנגען צו די פּרושים, און האָבן זיי דערציילט,
47 וואָס יֵשוּעַ האָט געטאָן. די ראָשי־כֹּהֲנים און די פּרושים האָבן
דעריבער פֿאַרזאַמלט דעם סַנהֶדרין, און האָבן געזאָגט: וואָס
זאָלן מיר טאָן? וואָרים דער דאָזיקער מענטש טוט אַ סַך נִסים.
48 אויב מיר לאָזן אים אַזוי, וועלן אַלע גלויבן אין אים, און די
רוימער וועלן קומען און אַוועקנעמען אונדזער לאַנד און פֿאָלק.
49 אָבער איינער פֿון זיי, קַיָפָא, דער כֹּהן־גָדול אין יענעם יאָר, האָט
50 צו זיי געזאָגט: איר ווייסט בחֵרם גאָרניט, און איר טוט אויך ניט
באַרעכענען, אַז עס איז גלייַכער, אַז איין מענטש זאָל שטאַרבן
פֿאַר

51 פאַר דעם פאָלק, איידער דאָס גאַנצע פאָלק זאָל אומקומען. און
דאָס האָט ער געזאָגט ניט פון זיך אַליין, נייערט ווייל ער איז אין
יענעם יאָר געווען כֹּהן־גָדול, האָט ער נבִיאות געזאָגט, אַז יֵשוּעַ
52 וועט שטאַרבן פאַר דעם פאָלק, און ניט נאָר פאַר דעם פאָלק
אַליין, נייערט כּדי ער זאָל צונויפזאַמלען אינאיינעם די קינדער
53 פון גאָט, וואָס זענען צעזייט און צעשפּרייט. און פון יענעם
54 טאָג אָן האָבן זיי זיך עֵצות געהאַלטן, ווי אים צו טייטן. יֵשוּעַ
איז דעריבער מער ניט אַרומגעגאַנגען עפנטלעך צווישן די יִדן,
נייערט האָט אָפּגעקערט פון דאָרטן אין אַ געגנט נאָענט צו דער
מִדבּר, אין אַ שטאָט, וואָס האָט געהייסן עֶפְרַיִם; און דאָרט איז
55 ער פאַרבליבן מיט די תַּלמידים. און עס איז געווען נאָענט פון
דעם יִדישן יום־טוב פֵּסח, און אַ סך פון דעם לאַנד האָבן אויף
56 פֵּסח עולה־רֶגל געווען קיין ירושָלַיִם, כּדי זיך צו הייליקן. און זיי
האָבן געזוכט יֵשוּעַן, און האָבן געזאָגט איינער צום אַנדערן, בעת
זיי זענען געשטאַנען אין דעם בֵּית־הַמִקדש: ווי רעכנט איר?
57 ער וועט ניט קומען אויף יום־טוב? און די ראָשי־כֹּהֲנים און די
פּרושים האָבן אַרויסגעגעבן אַ באַפֿעל, אַז אויב עמיצער ווייסט
וואו ער איז, זאָל ער עס צו וויסן געבן, כּדי זיי זאָלן אים קענען
כאַפּן.
יב און זעקס טעג פאַר פֵּסח איז יֵשוּעַ געקומען קיין בֵּית־הִינִי, וואו
2 אֶלעָזָר איז געווען, וועמען יֵשוּעַ האָט מחַיֵה־מֵתים געווען. און
זיי האָבן פאַר אים דאָרטן געמאַכט אַ סעודה; און מַרתָּא האָט
באַדינט, און אֶלעָזָר איז געווען איינער פון די, וואָס זענען געזעסן
3 מיט אים בּיים טיש. און מִריָם האָט גענומען אַ פונט זייער
טייערן זאַלבאייל פון לויטערן נאַרד, און האָט געזאַלבט די פיס
פון יֵשוּעַ, און אָפּגעווישט זיינע פיס מיט אירע האָר; און דאָס
4 הויז איז געוואָרן פול מיט דעם רֵיחַ פון דעם זאַלבאייל. אָבער
יהודה אִיש־קְרִיות, איינער פון זיינע תַּלמידים, וואָס האָט אים
5 געזאָלט איבערענטפערן, האָט געזאָגט: פאַרוואָס האָט מען דעם
דאָזיקן זאַלבאייל ניט פאַרקויפט פאַר דריי הונדערט דינָרים, און
דאָס

6 דאָס געגעבן צו די אָרימעלייט? און דאָס האָט ער געזאָגט, ניט
מַחמת ער האָט געדאַגהט פֿאַר די אָרעמעלייט, נייערט ווייל
ער איז געווען אַ גַנבֿ, און אַזוי ווי ער האָט געהאַט דעם בײַטל,
פֿלעגט ער אַרויסנעמען וואָס מען האָט דרינען אַרײַנגעלייגט.
7 יֵשוּעַ האָט דעריבער געזאָגט: לאָזט זי געמאַך, זאָל זי עס
8 האַלטן פֿאַר דעם טאָג פֿון מיין קבוּרה. וואָרים די אָרעמעלייט
9 האָט איר תָּמיד מיט זיך, אָבער מיך האָט איר ניט תָּמיד. און
אַ גרויסער עוֹלם יִדן האָט זיך דערוואוּסט, אַז ער איז דאָרטן;
און זיי זענען געקוּמען, ניט נאָר פֿון יֵשוּעַ וועגן, נייערט אויך
10 כּדי צו זען אֶלעָזָרן, וועמען ער האָט מחַיֵה־מֵתים געווען. און
די ראָשי־כּהַנים האָבן זיך מַיעץ געווען, אַפילו אֶלעָזָרן אויך צו
11 טייטן, מַחמת אַ סך יִדן זענען פֿון זייַנעטוועגן אַוועקגעגאַנגען, און
12 האָבן געגלויבט אין יֵשוּעַן. אויף מאָרגן, בעת אַ סך פֿאָלק, וואָס
איז געקוּמען אויף יום־טוב, האָט געהערט, אַז יֵשוּעַ קוּמט אָן קיין
13 ירוּשָלַיִם, האָבן זיי גענוּמען צווייגן פֿון פּאַלמענביימער, און זענען
אַרויסגעגאַנגען אים מקַבּל־פּנים זיין, און האָבן אויסגעשריגן:
הוֹשַע־נָא! בָּרוּך הַבָּא אין דעם נאָמען פֿון גאָט, מֶלך יִשׂרָאל!
14 און יֵשוּעַ האָט געפֿוּנען אַ יוּנג אייזל, און האָט זיך אויף אים
15 אַרויפֿגעזעצט, ווי סע שטייט געשריבן: האָב ניט קיין מוֹרא,
טאָכטער פֿון צִיוֹן! זע, דיין מֶלך קוּמט, רייטנדיק אויף אַ יוּנגן
16 אייזל. זיינע תַּלמידים האָבן דאָס לכַתּחִילה ניט פֿאַרשטאַנען;
אָבער נאָכדעם ווי יֵשוּעַ איז פֿאַרהערלעכט געוואָרן, אַהֶבן זיי זיך
דערמאָנט, אַז אַזוי איז וועגן אים געשריבן געוואָרן, און אַזוי האָבן
17 זיי אויך צו אים געטאָן. און דאָס פֿאָלק, וואָס איז געווען מיט
אים, בעת ער האָט אֶלעָזָרן אַרויסגערוּפֿן פֿון דעם קֶבֿר, און אים
18 מחַיֵה־מֵתים געווען, האָט דערויף עֵדוּת געזאָגט. און דעריבער
איז אים אויך דאָס פֿאָלק אַנטקעגנגעגאַנגען, ווייל זיי האָבן
19 געהערט, אַז ער האָט געטאָן דאָס דאָזיקע נס. די פּרוּשים האָבן
דעריבער געזאָגט איינער צום אַנדערן: איר זעט, אַז איר קאָנט
20 גאָרניט פּוֹעלן, וואָרים אָט גייט אים די גאַנצע וועלט נאָך. און

צווישן יענע, וואָס האָבן עוֹלה־רֶגל געווען אויף יום־טוב תּפִילה
21 צו טאָן, זענען אויך געווען עטלעכע גריכן. און די דאָזיקע זענען
דעריבער געקומען צו פיליפּוסן, וואָס איז געווען פון בֵּית־צַידָה
אין גָליל, און האָבן אים געבעטן, אַזוי צו זאָגן: האַר, מיר
22 וואָלטן וועלן זען יֵשוּעַן. און פיליפּוס איז געגאַנגען און האָט עס
דערציילט אַנדרייַען, און אַנדריי און פיליפּוס זענען געגאַנגען, און
23 האָבן עס דערציילט יֵשוּעַן. און יֵשוּעַ האָט זיי געענטפערט: די
שָעה האָט גענעענט, אַז דער בֶּן־אָדָם זאָל פאַרהערלעכט ווערן.
24 באמת, באמת, איך זאָג אייך, סיידן דער קערן ווייץ פאַלט אין
דער ערד אַריין און שטאַרבט, פאַרבלייַבט ער פאַר זיך אַליין;
25 נאָר אויב ער שטאַרבט, טראָגט ער אַ סַך פֵּירות. דער, וואָס
האָט ליב זיין לעבן, פאַרלירט עס; און דער, וואָס האָט פיינט זיין
לעבן אין דער דאָזיקער וועלט, וועט עס באַוואָרענען צום אייביקן
26 לעבן. אויב עמיצער דינט מיר, לאָז ער מיר נאָכגיין; און וואו
איך בין, דאָרט וועט אויך זיין מיין באַדינער. אויב עמיצער דינט
27 מיר, וועט אים דער פאָטער אָנטאָן כָּבוד. איצט איז מיין נשָמה
זיך מצַער; און וואָס זאָל איך זאָגן? פאַטער, זיי מיך מַציל פון
דער דאָזיקער שָעה? ניין, צוליב דער דאָזיקער סִיבּה בין איך
28 געקומען צו אָט־דער שָעה. פאָטער, אַכפּער דיין נאָמען. און עס
איז געקומען אַ קול פון הימל אַרויס: איך האָב אים געאַכפּערט,
29 און וועל אים ווידער אַמאָל אַכפּערן. און דאָס פאָלק, וואָס
איז דערביי געשטאַנען און האָט עס געהערט, האָט געזאָגט, אַז
עס האָט געדונערט; אַנדערע האָבן געזאָגט: אַ מַלאך האָט
30 גערעדט צו אים. און יֵשוּעַ האָט געענטפערט, און געזאָגט: דאָס
דאָזיקע קול איז ניט געקומען צוליב מיר, נייערט צוליב אייך.
31 איצט איז דער מִשפּט איבער דער דאָזיקער וועלט; איצט וועט
32 דער שַׂר פון דער דאָזיקער וועלט אַרויסגעוואָרפן ווערן. און איך,
בעת איך וועל אויפגעהויבן ווערן פון דער ערד, וועל איך צוציען
33 צו מיר אַלע מענטשן. דאָס האָט ער געזאָגט, כּדי מרַמז צו
34 זיין, מיט וואָסער מִין טויט ער וועט שטאַרבן. דאָס פאָלק האָט
אים

אים דערי׳בער געענטפערט: מיר האָבן געהערט פֿון דער תּורה,
אַז דער מָשִׁיחַ באַשטייט אויף אייביק; און וויאַזוי זאָגסטו: דער
בֶּן־אָדָם מוז אויפֿגעהויבן ווערן? ווער איז דאָס דער דאָזיקער
35 בֶּן־אָדָם? האָט יֵשׁוּעַ צו זיי געזאָגט: נאָך אַ קליינע ווײַלע איז
דאָס ליכט צווישן אײַך. גייט, כָּל־זמַן איר האָט דאָס ליכט, כּדי
די פֿינצטערניש זאָל אײַך ניט באַפֿאַלן; און דער, וואָס גייט אין
36 דער פֿינצטערניש, ווייסט ניט וואוהין ער גייט. כָּל־זמַן איר האָט
דאָס ליכט, גלייבט אין דעם ליכט, כּדי איר זאָלט ווערן קינדער
פֿון ליכט. בעת יֵשׁוּעַ האָט דאָס געזאָגט, איז ער אַוועקגעגאַנגען,
37 און האָט זיך פֿאַרבאָרגן פֿון זיי. אָבער כאָטש ער האָט געטאָן
אַזויפֿיל נִסים פֿאַר זייערע אויגן, האָבן זיי דאָך ניט געגלייבט אין
38 אים, כּדי דאָס וואָרט פֿון ישַׁעיָה הַנָביא זאָל מקוים ווערן, וואָס
ער האָט געזאָגט: האַר, ווער האָט געגלייבט אונדזער הערונג?
און פֿאַר וועמען איז דער אָרעם פֿון גאָט אַנטפּלעקט געוואָרן?
39 צוליב דעם האָבן זיי ניט געקאָנט גלייבן, וואָרים ישַׁעיָה האָט
40 ווידער געזאָגט: ער האָט געמאַכט בלינד זייערע אויגן, און
פֿאַרהאַרטעוועט זייער האַרץ, טאָמער וועלן זיי זען מיט זייערע
אויגן, און באַנעמען מיט זייער האַרץ, און תּשובה טאָן, און איך
41 זאָל זיי היילן. אָט־דאָס האָט ישַׁעיָה געזאָגט, מַחמת ער האָט
42 געזען זיין כָּבוד, און ער האָט גערעדט וועגן אים. פֿונדעסטוועגן
האָבן אַ סַך פֿון די שׂרים געגלייבט אין אים, אָבער צוליב
די פּרושים האָבן זיי דאָס ניט מודה געווען, כּדי זיי זאָלן ניט
43 אַרייַנגעלייגט ווערן אין חֵרם; וואָרים זיי האָבן ליב געהאַט דעם
44 כָּבוד פֿון מענטשן מערער, ווי דעם כָּבוד פֿון גאָט. און יֵשׁוּעַ
האָט אויסגערופֿן, און געזאָגט: דער, וואָס גלייבט אין מיר,
גלייבט ניט אין מיר, נייערט אין דעם, וואָס האָט מיך געשיקט.
45, 46 און דער, וואָס זעט מיך, זעט דעם, וואָס האָט מיך געשיקט. איך
בין געקומען פֿאַר אַ ליכט אין דער וועלט אַריין, כּדי דער, וואָס
47 גלייבט אין מיר, זאָל ניט בלײַבן אין דער פֿינצטערניש. און אויב
עמיצער הערט מיינע רייד, און היט זיי ניט, מִשפּט איך אים ניט;
וואָרים

וואָרים איך בין געקומען ניט צו מְשפּטן די וועלט, נייערט מַציל
צו זיין די וועלט. דער, וואָס פֿאַרוואַרפֿט מיך און איז ניט מְקַבּל 48
מיינע רייד, האָט איינעם, וואָס טוט אים מְשפּטן; דאָס וואָרט,
וואָס איך האָב גערעדט, דאָס דאָזיקע וועט אים מְשפּטן אין דעם
לעצטן טאָג. וואָרים איך האָב גערעדט ניט פֿון מיר אַליין, 49
נייערט דער פֿאָטער, וואָס האָט מיך געשיקט, האָט מיר געגעבן
אַ געבאָט, וואָס איך זאָל זאָגן, און וואָס איך זאָל רעדן. און איך 50
ווייס, אַז זיין געבאָט איז אייביק לעבן. דעריבער, די רייד, וואָס
איך רעד, רעד איך אַזוי ווי דער פֿאָטער האָט מיר געבאָטן.
יג און פֿאַר דעם יום־טוב פּסח האָט יֵשוּעַ געוואוּסט, אַז זיין שָעה
איז געקומען, אַז ער זאָל אַוועקגיין פֿון דעם עולם־הזה צום
פֿאָטער; און ער, וואָס האָט ליב געהאַט זיינע אייגענע אין דער
וועלט, האָט זיי ליב געהאַט ביז צום סוף. און בשָעת דער 2
סעודה, ווען דער שָׂטן האָט שוין אַריינגעגעבן אין האַרצן אַריין
פֿון יהודה בן־שמעון איש־קריות, אים איבערצוענטפֿערן, הָגם 3
יֵשוּעַ האָט געוואוּסט, אַז דער פֿאָטער האָט אים איבערגעגעבן
אַלצדינג אין זיינע הענט אַריין, און אַז ער איז געקומען פֿון גאָט,
און גייט צו גאָט, איז ער אויפֿגעשטאַנען פֿון טיש, און האָט 4
אויסגעטאָן זיינע מַלבושים, און האָט גענומען אַ האַנטוך און האָט
זיך אַרומגעגאַרטלט. דערנאָך האָט ער אַריינגעגאָסן וואַסער אין 5
דעם בעקן, און האָט אָנגעהויבן צו וואַשן די פֿיס פֿון די תַּלמידים,
און זיי אָפּצוואווישן מיט דעם האַנטוך, מיט וועלכן ער איז געווען
אַרומגעגאַרטלט. און ער איז געקומען צו שמעון פּעטרוסן; זאָגט 6
ער צו אים: האַר, דו טוסט וואַשן מיינע פֿיס? און יֵשוּעַ האָט 7
געענטפֿערט: וואָס איך טו, פֿאַרשטייסטו ניט אַצינדערט, אָבער
שפּעטער וועסטו פֿאַרשטיין. און פּעטרוס האָט צו אים געזאָגט: 8
דו זאָלסט מיר קיינמאָל ניט וואַשן מיינע פֿיס. האָט יֵשוּעַ אים
געענטפֿערט: אויב איך וואַש דיך ניט, האָסטו ניט מיט מיר
קיין חֵלֶק. זאָגט צו אים שמעון פּעטרוס: האַר, ניט נאָר מיינע 9
פֿיס, נייערט אויך מיינע הענט און מיין קאָפּ! און יֵשוּעַ האָט צו 10

אים געזאָגט: דער, וואָס האָט זיך געבאָדן, נייטיקט זיך ניט צו
וואַשן, אַחוץ זיינע פיס, מַחמת ער איז אינגאַנצן ריין. און איר
11 זענט ריין, אָבער ניט אַלע. וואָרים ער האָט געוואוסט, ווער סע
האָט אים געזאָלט איבערענטפערן; דעריבער האָט ער געזאָגט:
12 איר זענט ניט אַלע ריין. און נאָכדעם ווי ער האָט געוואַשן
זייערע פיס, און אָנגעטאָן זיינע מַלבושים, האָט ער זיך ווידער
אַנידערגעזעצט, און צו זיי געזאָגט: פאַרשטייט איר, וואָס איך
13 האָב צו אייך געטאָן? איר רופט מיך רֶבי און האַר; און איר
14 האָט רעכט, וואָרים איך בין דאָס. בכֵן, אויב איך, אייער האַר
און רֶבי, האָב געוואַשן אייערע פיס, זענט איר אויך מחויב צו
15 וואַשן איינער דעם אַנדערנס פיס. וואָרים איך האָב אייך געגעבן
אַ ביישפּיל, כּדי איר זאָלט טאָן, ווי איך האָב צו אייך געטאָן.
16 באמת, באמת, איך זאָג אייך, אַ קנעכט איז ניט גרעסער פון
זיין האַר; אויך איז אַ שלִיחַ ניט גרעסער פון דעם, וואָס האָט
17 אים געשיקט. אויב איר ווייסט די דאָזיקע זאַכן, איז וואויל אייך,
18 אויב איר טוט זיי. איך רעד ניט פון אייך אַלע; איך ווייס וועמען
איך האָב אויסדערוויילט; נאָר כּדי דער פָּסוק זאָל מקוים ווערן:
דער, וואָס עסט מיין ברויט, האָט אויפגעהויבן קעגן מיר זיין
19 טריט. איך זאָג עס אייך איצט, איידער סע געשעט, כּדי ווען סע
20 וועט געשען, זאָלט איר גלויבן, אַז איך בין עס. באמת, באמת,
איך זאָג אייך, דער, וואָס איז מקַבל וועמען איך שיק, איז מיך
מקַבל: און דער, וואָס איז מיך מקַבל, איז מקַבל דעם, וואָס
21 האָט מיך געשיקט. בעת יֵשוּעַ האָט דאָס געזאָגט: האָט ער זיך
מצַער געווען אין דעם גייסט, און האָט עֵדות געזאָגט: באמת,
באמת, איך זאָג אייך, אַז איינער פון אייך וועט מיך פאַרראָטן.
22 די תַּלמידים האָבן געקוקט איינער אויף דעם אַנדערן, און זענען
23 געווען ניט זיכער פון וועמען ער האָט גערעדט. און ביים טיש
האָט זיך איינער פון זיינע תַּלמידים, וועמען יֵשוּעַ האָט ליב
24 געהאַט, אָנגעלענט אויף יֵשוּעַס ברוסט. און שִמעוֹן פּעטרוס
האָט צו אים אַ וואונק געטאָן, און געזאָגט: זאָג אונדז, ווער איז
עס

25 עס, פון װעמען ער רעדט דאָס. און בעת ער איז אַזױ געלעגן
אָנגעלענט אויף יֵשוּעַס ברוסט, האָט ער צו אים געזאָגט: האַר,
26 װער איז עס? האָט יֵשוּעַ געענטפערט: דאָס איז דער, פאַר
װעמען איך װעל אײַנטונקען דעם ביסן, און דאָס אים געבן. און
אַז ער האָט אײַנגעטונקען דעם ביסן, האָט ער אים גענומען און
27 געגעבן צו יהודה בֶּן־שִׁמְעוֹן אִיש־קְרִיּוֹת. און נאָך דעם ביסן, איז
דער שָׂטָן אין אים אַרײַן, און יֵשוּעַ האָט צו אים געזאָגט: װאָס דו
28 טוסט, טו געשװינד. און קײנער בײם טיש האָט ניט פאַרשטאַנען,
29 פאַרװאָס ער האָט דאָס צו אים געזאָגט. װאָרים עטלעכע האָבן
געמײנט, אַז אַזױ װי יהודה האָט געהאַט דעם בײטל, האָט יֵשוּעַ
צו אים געזאָגט: קויף אײַן װאָס מיר האָבן נײטיק אויף יום־טוב;
30 אָדער, אַז ער זאָל עפּעס געבן די אָרעמעלײט. און נאָכדעם װי
ער האָט גענומען דעם ביסן, איז ער תֵּיכֶף אַרויסגעגאַנגען; און
31 עס איז געװען נאַכט. און בעת ער איז אַרויסגעגאַנגען, האָט
יֵשוּעַ געזאָגט: איצט איז דער בֶּן־אָדָם געהאַכפּערט, און גאָט איז
32 געהאַכפּערט אין אים. און אויב גאָט איז געהאַכפּערט אין אים, װעט
אים אויך גאָט אַכפּערן אין זיך, און טאַקע תֵּיכֶף װעט ער אים
33 אַכפּערן. קינדער מײַנע, נאָך אַביסל בין איך מיט אײַך. איר
װעט מיך זוכן; און װי איך האָב געזאָגט צו די ייִדן, אַזױ זאָג איך
34 אײַך איצט: װאוּהין איך גײ, קענט איר ניט קומען. אַ נײַע מצוה
גיב איך אײַך, אַז איר זאָלט ליב האָבן אײנער דעם אַנדערן;
אַזױװי איך האָב אײַך ליב געהאַט, אַזױ זאָלט איר אויך ליב האָבן
35 אײנער דעם אַנדערן. דורך דעם װעלן אַלע דערקענען, אַז איר
זענט מײַנע תַּלמידים, אויב איר װעט האָבן ליבע אײנער צו דעם
36 אַנדערן. זאָגט צו אים שִׁמְעוֹן פּעטרוס: האַר, װאוּהין גײסטו?
און יֵשוּעַ האָט געענטפערט: װאוּהין איך גײ, קענסטו מיר ניט
37 נאָכגײן אַצינד; אָבער שפּעטער־צו װעסטו נאָכגײן. זאָגט צו אים
פּעטרוס: האַר, פאַרװאָס קאָן איך דיר איצט ניט נאָכגײן? איך
38 װעל מײַן לעבן פאַר דיר אַװעקלײגן. האָט יֵשוּעַ געענטפערט:
דײַן לעבן װילסטו פאַר מיר אַװעקלײגן? באמת, באמת, איך זאָג
דיר

דיר: נאָך איידער דער האָן וועט קרייען, וועסטו מיך דריי מאָל
פאַרלייקענען.
יד זאָל זיך אייער האַרץ ניט מצער זיין; גלויבּט אין גאָט, און
2 גלויבּט אויך אין מיר. און מיין פאָטערס הויז זענען פאַראַן אַ
סך וואוינונגען; אויבּ סע וואָלט אַזוי ניט געווען, וואָלט איך עס
אייך געווען געזאָגט; וואָרים איך גיי אָנבּרייטן פאַר אייך אַן
3 אָרט. און בּעת איך וועל גיין און אָנבּרייטן אַן אָרט פאַר אייך,
וועל איך ווידער קומען, און אייך נעמען צו מיר, כּדי וואו איך
4 בּין, זאָלט איר אויך זיין. און וואוהין איך גיי, ווייסט איר, און
5 איר קענט דעם וועג. זאָגט צו אים תּוֹמָא: האַר, מיר ווייסן ניט
6 וואוהין דו גייסט; וויאַזוי זאָלן מיר וויסן דעם וועג? זאָגט צו אים
יֵשוּעַ: איך בּין דער וועג, און דער אֶמת, און דאָס לעבּן; קיינער
7 קומט ניט צו דעם פאָטער, סיידן דורך מיר. אויבּ איר וואָלט
מיך געקענט, וואָלט איר אויך געקענט מיין פאַטער; פון איצט
8 אָן קענט איר אים, און האָט אים געזען. זאָגט צו אים פיליפּוס:
האַר, ווייז אונדז דעם פאַטער, און עס וועט זיין פאַר אונדז גענוג.
9 זאָגט צו אים יֵשוּעַ: אַזאַ לאַנגע צייט בּין איך געווען מיט אייך,
און דו, פיליפּוס, קענסט מיך ניט? דער, וואָס האָט מיך געזען,
האָט געזען דעם פאָטער; וויאַזוי קענטסו זאָגן: ווייז אונדז דעם
10 פאָטער? צי גלויבּסטו ניט, אַז איך בּין אין דעם פאָטער, און דער
פאָטער איז אין מיר? די רייד, וואָס איך זאָג אייך, רעד איך ניט
פון מיר אַליין; נייערט דער פאָטער, וואָס וואוינט אין מיר, טוט
11 זיינע מַעשׂים. גלויבּט מיר, אַז איך בּין אין דעם פאָטער, און דער
פאָטער איז אין מיר; אויבּ ניט סאָ גלויבּט מיר צוליבּ די מַעשׂים
12 אַליין. בּאמת, בּאמת, איך זאָג אייך, דער, וואָס גלויבּט אין מיר,
וועט אויך טאָן די מַעשׂים, וואָס איך טו. און גרעסערע מַעשׂים
13 ווי די דאָזיקע וועט ער טאָן, מַחמת איך גיי צו דעם פאָטער. און
וואָס איר וועט בּעטן אין מיין נאָמען, דאָס וועל איך טאָן, כּדי דער
14 פאָטער זאָל געאַכפּערט ווערן אין דעם זון. אויבּ איר וועט מיך
15 עפּעס בּעטן אין מיין נאָמען, וועל איך עס טאָן. אויבּ איר האָט
מיך

16 מיך ליבּ וועט איר אָפּהיטן מיינע מִצוות. און איך וועל בּעטן
דעם פֿאָטער, און ער וועט אייך געבּן אַן אַנדערן טרייסטער, כּדי
17 ער זאָל זיין מיט אייך אויף אייבּיק, טאַקע דעם גייסט פֿון אֶמת,
וועמען די וועלט קען ניט מַשׂיג זיין, וואָרים זי זעט אים ניט, און
קען אים אויך ניט. איר קענט אים; וואָרים ער רוט בּיי אייך, און
18 וועט זיין אין אייך. איך וועל אייך ניט לאָזן יתומים; איך וועל
19 קומען צו אייך. נאָך אַ קליינע ווײַלע, און די וועלט וועט מיך
מער ניט זען, איר אָבּער וועט מיך זען; מַחמת איך לעבּ, וועט
20 איר אויך לעבּן. אין יענעם טאָג וועט איר וויסן, אַז איך בּין אין
21 מיין פֿאָטער, און איר זענט אין מיר, און איך בּין אין אייך. דער,
וואָס האָט מיינע מִצוות, און האַלט זיי, דער איז עס, וואָס האָט
מיך ליבּ; און דער, וואָס האָט מיך ליבּ, וועט זיין געליבּט פֿון
מיין פֿאָטער, און איך וועל אים ליבּ האָבּן און וועל מיך צו אים
22 אַנטפּלעקן. זאָגט צו אים יהודה (ניט איש־קְרִיוֹת): האַר, ווי
קומט עס, וואָס דו וועסט דיך אַנטפּלעקן צו אונדז, און ניט צו
23 דער וועלט? האָט יֵשוּעַ געענטפֿערט, און צו אים געזאָגט: אויבּ
עמיצער האָט מיך ליבּ, וועט ער האַלטן מיין וואָרט, און מיין
פֿאָטער וועט אים ליבּ האָבּן, און מיר וועלן קומען צו אים, און
24 מאַכן בּיי אים אונדזער וואוינונג. דער, וואָס האָט מיך ניט ליבּ,
האַלט ניט מיינע ווערטער; און דאָס וואָרט, וואָס איר הערט,
איז ניט מיינס, נייערט דעם פֿאָטערס, וואָס האָט מיך געשיקט.
25 דאָס האָבּ איך אייך געזאָגט, כָּל־זְמַן איך בּין נאָך מיט אייך.
26 אָבּער דער טרייסטער, דער רוּחַ־הַקוֹדֶש, וועמען דער פֿאָטער
וועט שיקן אין מיין נאָמען, ער וועט אייך לערנען אַלצדינג, און
27 אייך דערמאָנען אין אַלץ, וואָס איך האָבּ אייך געזאָגט. שָלום לאָז
איך איבּער מיט אייך; מיין שָלום גיבּ איך אייך; ניט ווי סע גיט
די וועלט, גיבּ איך אייך. זאָל זיך אייער האַרץ ניט מצַער זיין, און
28 זאָל עס אויך ניט מורא האָבּן איר האָט געהערט, ווי איך האָבּ
אייך געזאָגט: איך גיי אַוועק, און איך וועל קומען צו אייך. אויבּ
איר וואָלט מיך ליבּ געהאַט, וואָלט איר אייך געפֿרייט, מַחמת

איך

איך גיי צוּ דעם פֿאָטער; וואָרים דער פֿאָטער איז גרעסער פֿוּן
מיר. אוּן איצט האָבּ איך עס אייך געזאָגט, איידער סע געשעט, 29
כּדי, ווען סע וועט געשען, זאָלט איר גלויבּן. איך וועל מער ניט 30
רעדן מיט אייך קיין סך: וואָרים דער שׂר פֿוּן דער וועלט קוּמט
אָן. אוּן ער האָט גאָרניט אין מיר; נאָר כּדי די וועלט זאָל וויסן, 31
אַז איך האָבּ ליבּ דעם פֿאָטער, אוּן ווי דער פֿאָטער האָט מיר
געבּאָטן, אַזוי טוּ איך. שטייט אויף, אוּן לאָמיר גיין פֿוּנדאַנען.
איך בּין דער אֶמֶתער ווייַנשטאָק, אוּן מיין פֿאָטער איז דער טו
ווייַנגערטנער. יעדן צווייג אין מיר, וואָס טראָגט ניט קיין פֵּירות, 2
נעמט ער אַוועק; אוּן יעדן, וואָס טראָגט פֵּירות, רייניקט ער, כּדי
ער זאָל טראָגן מער פֵּירות. איר זענט שוין ריין, דוּרך דעם 3
וואָרט, וואָס איך האָבּ צוּ אייך גערעדט. בּלייבּט אין מיר, אוּן 4
איך אין אייך. אַזוי ווי דער צווייג קאָן ניט טראָגן קיין פֵּירות פֿוּן
זיך אַליין, סיידן ער בּלייבּט אין דעם ווייַנשטאָק, אַזוי קענט איר
אויך ניט, סיידן איר בּלייבּט אין מיר. איך בּין דער ווייַנשטאָק, 5
איר זענט די צווייגן. דער, וואָס בּלייבּט אין מיר, אוּן איך אין אים,
טראָגט אַ סך פֵּירות; וואָרים אָן מיר קאָנט איר גאָרניט טאָן.
אויבּ עמיצער בּלייבּט ניט אין מיר, ווערט ער אַרויסגעוואָרפֿן ווי 6
אַ צווייג, אוּן פֿאַרדאַרט; אוּן מען זאַמלט זיי איין אוּן מען וואַרפֿט
זיי אין פֿייער אַריין, אוּן זיי ווערן פֿאַרבּרענט. אויבּ איר בּלייבּט 7
אין מיר, אוּן מיינע רייד בּלייבּן אין אייך, מעגט איר בּעטן וואָס
איר ווילט, אוּן סע וועט אייך געטאָן ווערן. אין דעם איז מיין 8
פֿאָטער געאַכפּערט, אַז איר זאָלט טראָגן אַ סך פֵּירות, אוּן זיין
מיינע תַּלמידים. אַזוי ווי דער פֿאָטער האָט מיך ליבּ געהאַט, אַזוי 9
האָבּ איך אייך ליבּ געהאַט; בּלייבּט אין מיין ליבּע. אויבּ איר 10
וועט האַלטן מיינע מִצוות, וועט איר בּלייבּן אין מיין ליבּע, פּוּנקט
ווי איך האָבּ געהאַלטן מיין פֿאָטערס מִצוות, אוּן בּלייבּ אין זיין
ליבּע. דאָס האָבּ איך צוּ אייך גערעדט, כּדי מיין שׂמחה זאָל 11
זיין אין אייך, אוּן אייער שׂמחה זאָל ווערן פֿוּל. דאָס דאָזיקע 12
איז מיין געבּאָט, אַז איר זאָלט ליבּ האָבּן איינער דעם אַנדערן,
אזוי ווי

13 אַזוי ווי איך האָבֿ אייך ליבֿ געהאַט. קיין גרעסערע ליבע האָט
ניט קיין מענטש ווי די דאָזיקע, וואָס אַ מענטש איז מַקריבֿ זיין
14 לעבן פֿאַר זיינע פריינט. איר זענט מיינע פריינט, אויבֿ איר
15 טוט דאָס, וואָס איך בֿאַפֿעל אייך. איך טו אייך מער ניט רופֿן
קיין קנעכט; וואָרים דער קנעכט ווייסט ניט וואָס זיין האַר טוט;
נייערט איך האָבֿ אייך גערופֿן פריינט, וואָרים אַלצדינג, וואָס
איך האָבֿ געהערט פֿון מיין פֿאַטער, האָבֿ איך אייך געגעבן צו
16 וויסן. ניט איר האָט מיך אויסדערוויילט, נייערט איך האָבֿ אייך
אויסדערוויילט, און האָבֿ אייך בֿאַשטימט, אַז איר זאָלט גיין און
טראָגן פֵּירות, און אַז אייערע פֵּירות זאָלן פֿאַרבֿלייַבֿן; כּדי וואָס
איר וועט בֿעטן דעם פֿאָטער אין מיין נאָמען, זאָל ער אייך געבֿן.
17 דאָס בֿאַפֿעל איך אייך, כּדי איר זאָלט ליבֿ האָבֿן איינער דעם
18 אַנדערן. אויבֿ די וועלט האָט אייך פֿיינט, טאָ ווייסט, אַז זי האָט
19 מיך פֿיינט געהאַט, איידער זי האָט אייך פֿיינט געהאַט. ווען איר
וואָלט געווען פֿון דער וועלט, וואָלט די וועלט ליבֿ געהאַט דאָס
איריקע; נאָר אַזוי ווי איר זענט ניט פֿון דער וועלט, נייערט איך
האָבֿ אייך אויסדערוויילט פֿון דער וועלט, דערפֿאַר האָט אייך
20 די וועלט פֿיינט. געדענקט דאָס וואָרט, וואָס איך האָבֿ אייך
געזאָגט: אַ קנעכט איז ניט גרעסער פֿון זיין האַר. אויבֿ זיי
האָבֿן מיך גערוֹדֶפֿט, וועלן זיי אייך אויך רוֹדֶפֿן; אויבֿ זיי האָבֿן
21 געהאַלטן מיין וואָרט, וועלן זיי אויך אייערס האַלטן. אָבֿער דאָס
אַלץ וועלן זיי אייך טאָן פֿון מיין נאָמענסוועגן, מַחמת זיי קענען ניט
22 דעם, וואָס האָט מיך געשיקט. אויבֿ איך וואָלט ניט געקוּמען און
גערעדט צו זיי, וואָלטן זיי ניט געווען געהאַט קיין זינד; איצט
אָבֿער האָבֿן זיי ניט קיין שוּם אַנטשוּלדיגונג פֿאַר זייער זינד.
23, 24 דער, וואָס האָט מיך פֿיינט, האָט אויך פֿיינט מיין פֿאָטער. ווען
איך וואָלט ניט געווען געטאָן צווישן זיי די מַעשׂים, וואָס קיין שוּם
אַנדערער האָט ניט געטאָן, וואָלטן זיי ניט געווען געהאַט קיין
זינד; אָבֿער איצט האָבֿן זיי געזען, און האָבֿן פֿיינט געהאַט סיי
25 מיך און סיי מיין פֿאָטער. נאָר סע זאָל מקוּיים ווערן דאָס וואַרט,
וואָס

וואָס שטייט געשריבן אין זייער תּוֹרה: זיי האָבן מיך אומזיסט
26 געהאַסט. אָבער בעת דער טרייסטער וועט קומען, וועמען איך
וועל שיקן צו אייך פֿון דעם פֿאָטער, דעם גייסט פֿון אֶמת, וואָס
27 קומט פֿון דעם פֿאָטער, וועט ער עֵדות זאָגן פֿונוועגן מיר. און
אויך איר זענט עֵדות, מַחמת איר זענט געווען מיט מיר פֿון
אָנהייב אָן.

טז דאָס האָב איך צו אייך גערעדט, כּדי איר זאָלט ניט געבראַכט
2 ווערן צו קיין מִכשול. זיי וועלן אייך אויסשליסן פֿון קָהל: יאָ, סע
קומט אָן די שָׁעה, ווען יעדער איינער, וואָס וועט אייך הַרגענען,
3 וועט מיינען, אַז ער דינט גאָט דערמיט. און דאָס וועלן זיי טאָן,
4 מַחמת זיי האָבן ניט געקענט דעם פֿאָטער, און ניט מיך. און דאָס
האָב איך גערעדט צו אייך, כּדי, ווען זייער שָׁעה וועט קומען,
זאָלט איר געדענקען, אַז איך האָב אייך דאָס געזאָגט. און אָנהייב
האָב איך עס אייך ניט געזאָגט, מַחמת איך בין געווען מיט אייך.
5 אָבער איצט גיי איך צו אים, וואָס האָט מיך געשיקט; און קיינער
6 פֿון אייך פֿרעגט מיך ניט: וואוהין גייסטו? אָבער ווײַל איך האָב
7 דאָס גערעדט צו אייך, האָט צַער אָנגעפֿילט אייער האַרץ. איך
זאָג אייך אָבער דעם אֶמת, עס איז גוט פֿאַר אייך, אַז איך גיי
אַוועק; וואָרים אויב איך גיי ניט אַוועק, וועט דער טרייסטער ניט
קומען צו אייך; נאָר אויב איך גיי, וועל איך אים שיקן צו אייך.
8 און אַז ער וועט קומען, וועט ער איבערצייגן די וועלט וועגן זינד,
9 און וועגן צדקה, און וועגן מִשפּט: וועגן זינד, מַחמת זיי גלויבן
10 ניט אין מיר; וועגן צדקה, מַחמת איך גיי צו דעם פֿאָטער, און
11 איר וועט מיך מער ניט זען; וועגן מִשפּט, מַחמת דער שַׂר פֿון
12 דער דאָזיקער וועלט איז געמִשפּט געוואָרן. איך האָב אייך נאָך
אַ סך זאַכן צו זאָגן, נאָר איר קענט זיי איצט ניט פֿאַרטראָגן.
13 אָבער בעת דער גייסט פֿון אֶמת וועט קומען, וועט ער אייך
אַרײַנפֿירן אין דעם גאַנצן אֶמת; וואָרים ער וועט ניט רעדן פֿון
זיך אַליין, נייערט וואָס ער וועט הערן, וועט ער רעדן; און ער
14 וועט אייך אָנזאָגן דאָס, וואָס דאַרף ערשט קומען. ער וועט מיך

פֿאַרהערלעכן, ווייל ער וועט נעמען פֿון מיינעם, און וועט עס
15 איך דערקלערן. אַלצדינג, וואָס דער פֿאָטער האָט, איז מיינס;
דעריבער האָב איך געזאָגט, אַז ער וועט נעמען פֿון דעם, וואָס
16 איז מיין, און וועט עס איך דערקלערן. נאָך אַ קליינע ווײַלע, און
איר זעט מיך ניט מער; און ווידער אַ קליינע ווײַלע, און איר וועט
17 מיך זען. האָבן עטלעכע פֿון זיינע תַּלמידים געזאָגט איינער צום
אַנדערן: וואָס איז דאָס, וואָס ער זאָגט צו אונדז: נאָך אַ קליינע
ווײַלע, און איר זעט מיך ניט; און ווידער אַ קליינע ווײַלע, און איר
18 וועט מיך זען? און: איך גיי צו דעם פֿאָטער? זיי האָבן דעריבער
געזאָגט: וואָס איז דאָס, וואָס ער זאָגט: אַ קליינע ווײַלע? מיר
19 פֿאַרשטייען ניט, וואָס ער זאָגט. יֵשוּעַ האָט באַמערקט, אַז זיי
ווילן אים עפּעס פֿרעגן, און ער האָט צו זיי געזאָגט: פֿאָרשט איר
צווישן זיך וועגן דעם, וואָס איך האָב געזאָגט: נאָך אַ קליינע
ווײַלע, און איר זעט מיך ניט, און ווידער אַ קליינע ווײַלע, און
20 איר וועט מיך זען? באמת, באמת, איך זאָג אייך: איר וועט
וויינען און קלאָגן, אָבער די וועלט וועט זיך פֿרייען; איר וועט
זיין טרויעריק, אָבער אייער טרויער וועט פֿאַרקערט ווערן צו
21 פֿרייד. אַ פֿרוי, בעת זי גייט צו קינד, איז אומעטיק, מַחמת איר
שָׁעה האָט גענעענט; אָבער נאָכדעם ווי זי האָט געבוירן דאָס
קינד, געדענקט זי ניט מער די יסורים פֿונוועגן דער שׂמחה, וואָס
22 אַ מענטש איז געבוירן געוואָרן אויף דער וועלט. און אַזוי האָט
איר אויך איצטער צַער, אָבער איך וועל אייך ווידער זען, און
אייער האַרץ וועט זיך פֿרייען, און אייער שׂמחה וועט קיינער ניט
23 אַוועקנעמען ביי אייך. און אין יענעם טאָג וועט איר מיך ניט
פֿרעגן קיין קַשיות. באמת, באמת, איך זאָג אייך, אויב איר וועט
עפּעס בעטן ביי דעם פֿאָטער, וועט ער עס אייך געבן אין מיין
24 נאָמען. לעת־עַתּה האָט איר גאָרניט געבעטן אין מיין נאָמען;
25 בעט, און איר וועט באַקומען, כּדי אייער שׂמחה זאָל זיין פֿול. די
דאָזיקע זאַכן האָב איך גערעדט צו אייך אין משָלים; עס קומט אָן
די שָׁעה, ווען איך וועל מער ניט רעדן צו אייך אין משָלים, נייערט
איך

26 איך וועל אייך זאָגן אָפֿן וועגן דעם פֿאָטער. אין יענעם טאָג וועט
איר בעטן אין מיין נאָמען; און איך זאָג אייך ניט, אַז איך וועל
27 בעטן דעם פֿאָטער פֿאַר אייך, וואָרים דער פֿאָטער אַליין האָט
אייך ליבֿ, מַחמת איר האָט מיך ליבֿ געהאַט, און האָט געגלייבֿט,
28 אַז איך בין געקומען פֿון דעם פֿאָטער. איך בין געקומען פֿון
דעם פֿאָטער, און בין געקומען אין דער וועלט אַריין; און ווידער
29 פֿאַרלאָז איך די וועלט, און גיי צו דעם פֿאָטער. און זיינע
תַּלמידים האָבֿן געזאָגט: זע, איצט רעדסטו אָפֿן, און געברויכסט
30 ניט קיין מָשל. איצט ווייסן מיר, אַז דו ווייסט אַלצדינג, און
דאַרפֿסט ניט, אַז עמיצער זאָל דיך פֿרעגן; דורכדעם גלייבֿן מיר,
31 אַז דו ביסט געקומען פֿון גאָט. האָט יֵשוּעַ זיי געענטפֿערט:
32 איצט גלייבֿט איר? סע טוט קומען די שָעה, יאָ, זי האָט גענעענט,
און איר וועט ווערן צעשפּרייט, איטלעכער צו זיינע אייגענע,
און מיך וועט איר איבערלאָזן אַליין: אָבֿער איך בין ניט אַליין,
33 מַחמת דער פֿאָטער איז מיט מיר. דאָס האָבֿ איך גערעדט צו
אייך, כּדי אין מיר זאָלט איר האָבֿן שָלום. אין דער וועלט האָט
איר צָרות; אָבֿער זייט געטרייסט, איך האָבֿ מנַצֵחַ געווען די
וועלט.

יז דאָס האָט יֵשוּעַ גערעדט, און ער האָט אויפֿגעהויבֿן זיינע אויגן
צום הימל, און געזאָגט: פֿאָטער, די שָעה האָט גענעענט, אַכפּער
2 דיין זון, כּדי דער זון זאָל דיך אַכפּערן; אַזוי ווי דו האָסט אים
געגעבֿן רשות איבער יעדן באַשעפֿעניש, כּדי ער זאָל געבֿן
3 אייבֿיק לעבֿן צו אַלע, וועמען דו האָסט אים געגעבֿן. און דאָס
איז דאָס אייבֿיקע לעבֿן, אַז זיי זאָלן קענען דיך, דעם איינציק
4 אֶמתן גאָט, און יֵשוּעַ הַמָשיחַן וועמען דו האָסט געשיקט. איך
האָבֿ דיך געאַכפּערט אויף דער ערד, מיט דעם וואָס איך האָבֿ
5 פֿאַרענדיקט דאָס ווערק, וואָס דו האָסט מיר געגעבֿן צו טאָן. און
איצט, פֿאָטער, אַכפּער דו מיך ביי דיר, מיט דעם כָּבוד, וואָס
6 איך האָבֿ געהאַט ביי דיר, איידער די וועלט איז געוואָרן. איך
האָבֿ אַנטפּלעקט דיין נאָמען צו די מענטשן, וואָס דו האָסט מיר
געגעבן

געגעבן פון דער וועלט; זיי זענען געווען דיינע, און דו האָסט זיי
7 מיר געגעבן; און זיי האָבן געהיט דיין וואָרט. איצט ווייסן זיי, אַז
8 אַלצדינג, וואָס דו האָסט מיר געגעבן, איז פון דיר; וואָרים די
רייד, וואָס דו האָסט מיר געגעבן, האָב איך זיי געגעבן; און זיי
האָבן זיי מקַבל געווען, און האָבן דערקענט אויף אַן אֶמת, אַז איך
קום פון דיר, און זיי האָבן געגלויבט, אַז דו האָסט מיך געשיקט.
9 איך בעט פאַר זיי; איך בעט ניט פאַר דער וועלט, נייערט פאַר
10 יענע, וואָס דו האָסט מיר געגעבן, וואָרים זיי זענען דיינע; און
אַלצדינג, וואָס איז מיינס, איז דיינס, און דיינס איז מיינס, און איך
11 בין געאַכפּערט אין זיי. און איך בין ניט מער אין דער וועלט,
אָבער זיי זענען אין דער וועלט, און איך קום צו דיר. הייליקער
פאָטער, באַהיט זיי אין דיין נאָמען, יענע, וואָס דו האָסט מיר
12 געגעבן, כדי זיי זאָלן זיין איינס, אַזוי ווי מיר זענען איינס. כָּל־זמַן
איך בין געווען מיט זיי, האָב איך זיי אָפּגעהיט אין דיין נאָמען,
יענע, וואָס דו האָסט מיר געגעבן; און איך האָב זיי אָפּגעהיט, און
קיין איינציקער פון זיי איז ניט פאַרלוירן געגאַנגען, אויסער דער
13 זון פון פאַרדאַרבונג, כדי דער פּסוק זאָל מקוים ווערן. אָבער
איצט קום איך צו דיר; און דאָס רעד איך אין דער וועלט, כדי
14 זיי זאָלן האָבן אין זיך מיין פולע שׂמחה. איך האָב זיי געגעבן
דיין וואָרט; און די וועלט האָט זיי פיינט געהאַט, מַחמת זיי זענען
15 ניט פון דער וועלט, פונקט ווי איך בין ניט פון דער וועלט. איך
בעט ניט, אַז דו זאָלסט זיי אַרויסנעמען פון דער וועלט, נייערט
16 אַז דו זאָלסט זיי אָפּהיטן פון דעם בייזן. זיי זענען ניט פון דער
17 וועלט, פונקט ווי איך בין ניט פון דער וועלט. הייליק זיי אין
18 דעם אֶמת; דיין וואָרט איז אֶמת. אַזוי ווי דו האָסט מיך געשיקט
אין דער וועלט אַריין, פונקט אַזוי האָב איך זיי געשיקט אין דער
19 וועלט אַריין. און פון זייערטוועגן הייליק איך מיך, כדי זיי זאָלן
20 אויך געהייליקט זיין אין דעם אֶמת. און ניט נאָר פאַר די דאָזיקע
אַליין בעט איך, נייערט אויך פאַר יענע, וואָס וועלן גלויבן אין
21 מיר דורך זייער וואָרט, כדי זיי זאָלן אַלע זיין איינס; אַזוי ווי דו,

פאטער

פָאטער, בּיסט אין מיר, און איך אין דיר, אַז זיי זאָלן אויך זיין אין
22 אונדז, כּדי די וועלט זאָל גלויבן, אַז דו האָסט מיך געשיקט. און
דעם כָּבוד, וואָס דו האָסט מיר געגעבן, האָב איך זיי געגעבן,
23 כּדי זיי זאָלן זיין איינס, אַזוי ווי מיר זענען איינס; איך אין זיי, און דו
אין מיר, כּדי זיי זאָלן ווערן שלֵימותדיק איינס, כּדי די וועלט זאָל
וויסן, אַז דו האָסט מיך געשיקט, און האָסט זיי ליב געהאַט, אַזוי ווי
24 דו האָסט מיך ליב געהאַט. פָאטער, איך וויל, אַז אויך די, וועמען
דו האָסט מיר געגעבן, זאָלן זיין מיט מיר, וווּ איך בּין, כּדי זיי
זאָלן קענען זען מיין כָּבוד, וואָס דו האָסט מיר געגעבן, וואָרים דו
האָסט מיך ליב געהאַט, נאָך פאַר דער גרינדונג פוּן דער וועלט.
25 אָ, גערעכטער פָאטער, די וועלט האָט דיך ניט געקענט, אָבער
איך האָב דיך געקענט; און די דאָזיקע ווייסן, אַז דו האָסט מיך
26 געשיקט. און איך האָב פאַר זיי בּאַקאַנט געמאַכט דיין נאָמען,
און איך וועל אים בּאַקאַנט מאַכן, כּדי די ליבע, מיט וועלכער דו
האָסט מיך ליב געהאַט, זאָל זיין אין זיי, און איך אין זיי.
יח און בּעת יֵשוּעַ האָט פאַרענדיקט די דאָזיקע רייד, איז ער
אַרויסגעגאַנגען מיט זיינע תַּלמידים אַריבּער דעם טייך קִדרוֹן,
וווּ עס איז געווען אַ גאָרטן, אין וועלכן ער איז אַרייַנגעגאַנגען
2 מיט זיינע תַּלמידים. און אויך יהוּדה, וואָס האָט אים פאַרראָטן,
האָט געקענט דאָס אָרט; וואָרים יֵשוּעַ איז זיך דאָרט פילמאָל
3 צונויפגעקומען מיט זיינע תַּלמידים. און יהוּדה, בּעת ער האָט
בּאַקומען דאָס חַיִל און די בּאַדינער פוּן די ראָשי־כֹּהַנים און די
פּרוּשים, איז אָנגעקומען אַהין מיט פאַקלען און לאַנטערנס און
4 כּלֵי־זַיִן. און יֵשוּעַ האָט געוואוּסט אַלצדינג, וואָס האָט געדאַרפט
קומען איבּער אים, און ער איז אַרויסגעגאַנגען, און האָט צוּ
5 זיי געזאָגט: וועמען זוכט איר? האָבּן זיי אים געענטפערט:
יֵשוּעַ הַנוֹצרי. זאָגט יֵשוּעַ צוּ זיי: איך בּין עס. און יהוּדה,
6 וואָס האָט אים פאַרראָטן, איז מיט זיי געשטאַנען. און בּעת
ער האָט צוּ זיי געזאָגט: איך בּין עס, זענען זיי אָפּגעטרעטן
7 הינטערוויַילעכץ, און זענען געפאַלן צוּ דער ערד. און ער האָט
זיי

זיי ווידער געפֿרעגט: וועמען זוכט איר? האָבּן זיי געזאָגט:
8 יֵשוּעַ הַנוֹצרי. האָט יֵשוּעַ געענטפֿערט: איך האָבּ אייך דאָך
געזאָגט, אַז איך בּין דאָס; בּכֵן, אויבּ איר זוכט מיך, לאָזט די
9 דאָזיקע גיין. כּדי סע זאָל מקוים ווערן דאָס וואָרט, וואָס ער
האָט גערעדט: פֿון יענע, וואָס דו האָסט מיר געגעבּן, האָבּ איך
10 ניט פֿאַרלוירן קיין איינציקן. און שִמעון פֿעטרוס, וואָס האָט
געהאַט אַ שווערד, האָט זי געצויגן, און האָט אַ זעץ געטאָן דעם
כּהן־גָדולס קנעכט, און אים אָפּגעהאַקט זיין רעכטן אויער. און
11 דעם קנעכטס נאָמען איז געווען מַלכּוס. און יֵשוּעַ האָט געזאָגט
צו פֿעטרוסן: טו אַריין די שווערד אין דער שייד; דעם כּוס,
וואָס דער פֿאָטער האָט מיר געגעבּן, זאָל איך אים ניט טרינקען?
12 און דאָס חַיִל און דער הויפּטמאַן, און די בּאַדינער פֿון די יִידן,
13 האָבּן געכאַפּט יֵשוּעַן און האָבּן אים געבּונדן, און האָבּן אים
קודם געפֿירט צו חָנָן, וואָרים ער איז געווען דער שווער פֿון
14 קַיָפָאן, וואָס איז אין יענעם יאָר געווען כּהן־גָדול. און דאָס איז
געווען קַיָפָא, וואָס האָט געגעבּן די יִידן אַן עֵצה, אַז עס איז
15 גלייַכער, אַז איין מענטש זאָל שטאַרבּן פֿאַר דעם פֿאָלק. און
שִמעון פֿעטרוס איז נאָכגעגאַנגען יֵשוּעַן, און אַזוי האָט געטאָן
אַן אַנדערער תַּלמיד. און דער דאָזיקער תַּלמיד איז געווען
בּאַקאַנט מיט דעם כּהן־גָדול, און איז אַרייַנגעגאַנגען מיט יֵשוּעַן
16 אין דעם הויף פֿון דעם כּהן־גָדול, בּעת פֿעטרוס איז געשטאַנען
אין דרויסן בּיי דער טיר. און דער אַנדערער תַּלמיד, וואָס
איז געווען בּאַקאַנט מיט דעם כּהן־גָדול, איז אַרויסגעגאַנגען און
האָט גערעדט מיט דער טיר־היטערין, און האָט אַרייַנגעבּראַכט
17 פֿעטרוסן. און די שיפֿחה, די טיר־היטערין, האָט געזאָגט צו
פֿעטרוסן: בּיסטו ניט אויך איינער פֿון דעם מאַנס תַּלמידים?
18 זאָגט ער: איך בּין עס ניט. און די קנעכט און זי בּאַדינער זענען
דאָרט געשטאַנען, און האָבּן געמאַכט אַ פֿייער פֿון קוילן, וואָרים
עס איז געווען קאַלט, און זיי האָבּן זיך געוואַרעמט; און פֿעטרוס
19 איז אויך געשטאַנען מיט זיי, און האָט זיך געוואַרעמט. און דער
כהן־גדול

כֹּהן־גָדול האָט געפֿרעגט יֵשוּעַן וועגן זיינע תַּלמידים, און וועגן
20 זיין לערנונג. האָט יֵשוּעַ אים געענטפֿערט: איך האָב גערעדט
אָפֿן פֿאַר דער וועלט; איך האָב תָּמיד געלערנט אין די שולן, און
אין דעם בֵּית־הַמִקדש, וואו אַלע יִדן קומען זיך צוזאָמען, און אין
21 פֿאַרבאָרגעניש האָב איך גאָרניט גערעדט. פֿאַרוואָס פֿרעגסטו
מיך? פֿרעג די, וואָס האָבן מיך געהערט, וואָס איך האָב גערעדט
22 צו זיי; זע זיי ווייסן וואָס אַזוינס איך האָב געזאָגט. און אַז
ער האָט דאָס געזאָגט, האָט איינער פֿון די באַדינער, וואָס איז
געשטאַנען דערבײַ, אַ פּאַטש געגעבן יֵשוּעַן, און געזאָגט: אַזוי
23 ענטפֿערסטו דעם כֹּהן־גָדול? האָט אים יֵשוּעַ געענטפֿערט: אויב
איך האָב גערעדט שלעכטס, זאָג עֵדות פֿונוועגן דעם שלעכטס;
24 נאָר אויב רעכט, פֿאַרוואָס שלאָגסטו מיך? און חָנָן האָט אים
25 געשיקט געבונדן צו קַיָפָאן, דעם כֹּהן־גָדול. און שִמעון פּעטרוס
איז געשטאַנען און האָט זיך געוואַרעמט. און זיי האָבן צו אים
געזאָגט: ביסטו ניט אויך איינער פֿון זיינע תַּלמידים? און ער
26 האָט געלייקנט, און געזאָגט: איך בין עס ניט. זאָגט איינער
פֿון דעם כֹּהן־גָדולס קנעכט, וואָס איז געווען אַ קָרוב פֿון דעם,
וועמען פּעטרוס האָט אָפּגעהאַקט דאָס אויער: האָב איך דיך
27 ניט געזען מיט אים אין גאָרטן? און פּעטרוס האָט ווידער
28 געלייקנט; און תֵּיכף האָט דער האָן געקרייֵעט. און זיי האָבן
יֵשוּעַן געפֿירט פֿון קַיָפָאן אין דעם געריכטהויף אַריין; און עס
איז געווען באַגינען. און זיי אַליין זענען ניט אַרייַנגעגאַנגען אין
דעם פּרעטאָריום, כּדי זיי זאָלן זיך ניט מטַמא זיין, נייערט זאָלן
29 קענען עסן דעם קָרבן־פֶּסַח. און פּילאַטוס איז אַרויסגעגאַנגען
צו זיי, און האָט געזאָגט: וואָסערע באַשולדיקונג ברענגט איר
30 קעגן דעם דאָזיקן מאַן? האָבן זיי געענטפֿערט, און צו אים
געזאָגט: ווען דער דאָזיקער וואָלט ניט געטאָן קיין שלעכטס,
31 וואָלטן מיר אים ניט געווען געבערענגט צו דיר. פּילאַטוס האָט
דעריבער צו זיי געזאָגט: נעמט איר אים, און מִשפּט אים לויט
אייער תּורה. און די יִדן האָבן צו אים געזאָגט: מיר האָבן

ניט

32 ניט קיין רשות צו טייטן אַ מענטשן; (כּדי סע זאָל מקוים ווערן
דאָס וואָרט פֿון יֵשוּעַן, וואָס ער האָט גערעדט, בעת ער האָט
33 מרמֵז געווען מיט וואָסער מִין טויט ער וועט שטאַרבּן). פּילאַטוּס
איז דעריבּער ווידער אַרײַנגעגאַנגען אין דעם פּרעטאָריום אַרײַן,
און האָט גערופֿן יֵשוּעַן, און צו אים געזאָגט: בּיסטוּ דער מֶלך
34 פֿון די ייִדן? און יֵשוּעַ האָט געענטפֿערט: טוסטוּ דאָס זאָגן
פֿון דיר אַליין, אָדער האָבּן דיר דאָס אַנדערע געזאָגט פֿונוועגן
35 מיר? האָט פּילאַטוּס געענטפֿערט: בּין איך אַ ייִד? דײַן אייגן
פֿאָלק און די ראָשי־כֹּהֲנים האָבּן דיך געבּרענגט צו מיר; וואָס
36 האָסטוּ געטאָן? האָט יֵשוּעַ געענטפֿערט: מײַן מַלכות איז ניט פֿון
דער דאָזיקער וועלט; אויבּ מײַן מַלכות וואָלט געווען פֿון דער
דאָזיקער וועלט, וואָלטן מײַנע בּאַדינער געקעמפֿט, אַז איך זאָל
ניט איבּערגעענטפֿערט ווערן צו די ייִדן; איצט אָבּער איז מײַן
37 מַלכות ניט פֿונדאַנען. פּילאַטוּס האָט דעריבּער צו אים געזאָגט:
הייסט עס, דו בּיסט טאַקע אַ מֶלך? און יֵשוּעַ האָט געענטפֿערט:
דו זאָגסט, אַז איך בּין אַ מֶלך. צוליבּ דעם בּין איך געבּוירן
געוואָרן, און צוליבּ דעם בּין איך געקומען אין דער וועלט אַרײַן,
כּדי איך זאָל עֵדות זאָגן פֿאַר דעם אֶמת. יעדער איינער, וואָס איז
38 פֿון דעם אֶמת, הערט מײַן קול. זאָגט צו אים פּילאַטוּס: וואָס
איז דער אֶמת? און נאָכדעם ווי ער האָט דאָס געזאָגט, איז ער
ווידער אַרויסגעגאַנגען צו די ייִדן, און האָט צו זיי געזאָגט: איך
39 געפֿין ניט אין אים קיין שום שולד. אָבּער בּײַ אײַך איז פֿאַראַן
אַ מִנהג, אַז איך זאָל אײַך פֿרײַ לאָזן איינעם אויף פֶּסח; ווילט
איר דעריבּער, אַז איך זאָל אײַך פֿרײַ לאָזן דעם מֶלך פֿון די ייִדן?
40 זיי האָבּן דעריבּער ווידער אויסגעשריגן, אַזוי צו זאָגן: ניט דעם
דאָזיקן, נייערט בּר־אַבָּאן, און בּר־אַבָּא איז געווען אַ גַזלן.
יט דעמאָלט האָט פּילאַטוּס גענומען יֵשוּעַן, און האָט אים געלאָזט
2 אויספּײַטשן. און די זעלנער האָבּן אויסגעפֿלאָכטן אַ קרוין
פֿון דערנער, און זי אַרויפֿגעזעצט אויף זײַן קאָפּ, און אים
3 בּאַקליידט אין אַ פּורפּור מאַנטל. און זיי האָבּן גענענט צו

אים

אים, און געזאָגט: שָׁלוֹם דיר, מֶלֶך פון די ייִדן׳ און זיי האָבן
4 אים געפּאַטשט מיט זייערע הענט. און פּילאַטוס איז ווידער
אַרויסגעגאַנגען, און האָט צו זיי געזאָגט: אָט פיר איך אים
אַרויס צו אייך, כּדי איר זאָלט וויסן, אַז איך געפין ניט אין
5 אים קיין שום שולד. און יֵשוּעַ איז אַרויסגעקומען, און האָט
געטראָגן די קרוין פון דערנער און דעם פּורפּור מאַנטל. און
6 פּילאַטוס האָט צו זיי געזאָגט: אָט איז דער מענטש׳ און אַז
די ראָשי־כֹּהֲנים און די באַדינער האָבן אים געזען, האָבן זיי
אויסגעשריגן: קרייציק אים, קרייציק אים׳ זאָגט צו זיי פּילאַטוס:
נעמט איר אים און קרייציקט אים, וואָרים איך געפין ניט אין אים
7 קיין שום שולד. האָבן אים די ייִדן געענטפערט: מיר האָבן
אַ תּורה, און לויט דער תּורה איז ער חַייב־מִתה, מַחמת ער
8 האָט זיך אַליין געמאַכט פאַר דעם בֶּן־אֱלֹהִים. און ווען פּילאַטוס
9 האָט דאָס געהערט, האָט ער נאָך מער מורא באַקומען, און
ער איז ווידער אַרייַנגעגאַנגען אין דעם פּרעטאָריום אַריין, און
האָט געזאָגט צו יֵשוּעַן: פונוואַנען ביסטו? אָבער ישוּעַ האָט
10 אים ניט געגעבן קיין תשובה. פּילאַטוס האָט דעריבער צו
אים געזאָגט: צו מיר טוסטו ניט רעדן? ווייסטו ניט, אַז איך
11 האָב רשות דיך פריי צו לאָזן, און רשות דיך צו קרייציקן? און
יֵשוּעַ האָט אים געענטפערט: דו וואָלטסט ניט געהאַט קיין
מאַכט איבער מיר, אויב זי וואָלט דיר ניט געגעבן געוואָרן פון
אויבן; דעריבער האָט דער, וואָס האָט מיך איבערגעענטפערט
12 צו דיר, אַ גרעסערע זינד. פון דעמאָלט אָן האָט פּילאַטוס
געזוכט אים פריי צו לאָזן; אָבער די ייִדן האָבן אויסגעשריגן,
אַזוי צו זאָגן: אויב דו לאָזסט פריי דעם דאָזיקן מאַן, ביסטו ניט
דעם קֵיסרס פריינט; יעדער איינער, וואָס מאַכט זיך אַליין פאַר
13 אַ מֶלֶך, איז מוֹרֵד־בּמַלכות. און ווען פּילאַטוס האָט געהערט
די דאָזיקע רייד, האָט ער אַרויסגעבראַכט יֵשוּעַן, און האָט זיך
אַנידערגעזעצט אויף דעם כִּסֵא־הַמִשפּט, אויף דעם פּלאַץ, וואָס
14 הייסט ליתאָסטרוטאָן, און אויף לָשון־קוֹדֶש, גַבּתָא. און עס
איז

איז געווען עֶרֶב־פֶּסַח, אַרום דער זעקסטער שָׁעה. און ער האָט
15 געזאָגט צו די יִדן: אָט איז אייער מֶלך! און זיי האָבן געשריגן:
אַוועק מיט אים, אַוועק מיט אים, קרייציק אים! זאָגט צו זיי
פּילאַטוס: זאָל איך קרייציקן אייער מֶלך? און די ראָשי־כֹּהֲנים
האָבן געענטפערט: מיר האָבן ניט קיין מֶלך, אַחוץ דעם קֵיסר.
16 דעמאָלט האָט ער אים איבערגעגעבן צו זיי, געקרייציקט צו
17 ווערן. זיי האָבן דעריבער גענומען יֵשוּעַן. און ער האָט אַליין
געטראָגן זיין קרייץ, און ער איז אַרויסגעגאַנגען צו דעם פּלאַץ,
וואָס האָט געהייסן דער שייֵדל־פּלאַץ, און אויף לָשון־קוֹדֶש
18 הייסט ער גָלגָלתָּא. דאָרטן האָבן זיי אים געקרייציקט, און מיט
אים צוויי אַנדערע, אויף יעדער זייט איינעם, און יֵשוּעַן אין דער
19 מיט. און פּילאַטוס האָט אויך אָנגעשריבן אַן אויפשריפט, און
האָט זי אַרויפגעטאָן אויף דעם קרייץ; און דאָרט איז געשטאַנען:
20 יֵשוּעַ הַנוֹצרי, דער מֶלך פון די יִדן. די דאָזיקע אויפשריפט
האָבן געלייענט אַ סך יִדן, וואָרים דער פּלאַץ, וואו יֵשוּעַ איז
געקרייציקט געוואָרן, איז געווען נאָענט פון דער שטאָט; און
דאָס איז געווען געשריבן אויף לָשון־קוֹדֶש, לאַטייַניש, און אין
21 גריכיש. און די ראָשי־כֹּהֲנים פון די יִדן האָבן געזאָגט צו
פּילאַטוסן: שרייב ניט: דער מֶלך פון די יִדן, נייערט אַז ער
22 האָט געזאָגט: איך בין דער מֶלך פון די יִדן. און פּילאַטוס האָט
23 געענטפערט: וואָס איך האָב געשריבן, האָב איך געשריבן. און
די זעלנער, בעת זיי האָבן יֵשוּעַן געקרייציקט, האָבן גענומען
זיינע מַלבּושים און געמאַכט פיר חַלָקים, פאַר יעדן זעלנער אַ
חֵלֶק, און אויך זיין ראָק. און דער ראָק איז געווען אָן אַ נאָט,
24 געוועבט פון אויבן דורך און דורך. זיי האָבן דעריבער געזאָגט
איינער צום אַנדערן: לאָמיר אים ניט צערייסן, נייערט וואַרפן
גוֹרל אויף אים, וועמעס ער זאָל זיין; כּדי דער פָּסוק זאָל מקוים
ווערן: זיי האָבן צעטיילט מיינע בגָדים צווישן זיך; און איבער
25 מיין געוואַנט האָבן זיי געוואָרפן גוֹרל. און אַזוי האָבן די זעלנער
געטאָן; און ביי דעם צלָב פון יֵשוּעַן זענען געשטאַנען זיין מוטער,

און

און זיין מוטערס שוועסטער, מִרְיָם דאָס ווייב פֿון קלוֹפָּסן, און
26 מִרְיָם פֿון מַגדָלָה. און בעת יֵשוּעַ האָט געזען זיין מוטער, און
דעם תַּלמיד, וועמען ער האָט ליב געהאַט, שטיין דערביי, האָט
27 ער געזאָגט צו זיין מוטער: אִשה, אָט איז דיין זון! דערנאָך האָט
ער געזאָגט צו דעם תַּלמיד: אָט איז דיין מוטער! און פֿון יענער
28 שָעה אָן האָט דער תַּלמיד זי גענומען צו זיך. און נאָכדעם האָט
יֵשוּעַ, ווייל ער האָט געוואוסט, אַז אַלצדינג איז שוין פֿאַרענדיקט,
און כּדי דער פָּסוק זאָל מקוים ווערן, האָט ער געזאָגט: איך בין
29 דאָרשטיק. און דאָרט איז געשטאַנען אַ כֵּלי פֿול מיט עסיק;
און זיי האָבן אַרויפֿגעטאָן אַ שוואָם פֿול מיט עסיק אויף אַן
30 אֵזוב־שטענגל, און עס דערלאַנגט צו זיין מויל. און אַז יֵשוּעַ
האָט גענומען דעם עסיק, האָט ער געזאָגט: עס איז געענדיקט;
31 און ער האָט גענייגט זיין קאָפּ, און אויסגעהויכט די נְשָמה. און
מַחמת עס איז געווען עֶרֶב־שַבּת, און כּדי די גופֿים זאָלן ניט
פֿאַרבלייַבן אויפֿן קרייץ איבער שַבּת (וואָרים יענער שַבּת איז
געווען אַ גרויסער טאָג), האָבן די יִדן געבעטן ביי פּילאַטוסן, אַז
32 מען זאָל צעברעכן זייערע פֿיס, און אוועקנעמען. און די זעלנער
זענען געקומען, און האָבן צעבראָכן די פֿיס פֿון דעם ערשטן, און
33 פֿון דעם אַנדערן, וואָס איז מיט אים געקרייציקט געוואָרן; אָבער
ווען זיי זענען געקומען צו יֵשוּעַן, און האָבן געזען, אַז ער איז שוין
34 טויט, האָבן זיי ניט צעבראָכן זיינע פֿיס. אָבער איינער פֿון די
זעלנער האָט מיט אַ שפּיז געשטאָכן זיין זייט, און עס איז תֵּיכּף
35 אַרויסגעקומען בלוט און וואַסער. און דער, וואָס האָט עס געזען,
האָט עֵדות געזאָגט ־ און זיין עֵדות איז אֱמת, און ער ווייסט, אַז
36 ער זאָגט אֱמת ־ כּדי אויך איר זאָלט גלויבן. וואָרים דאָס איז
געשען, כּדי דער פָּסוק זאָל מקוים ווערן: קיין ביין פֿון אים זאָל
37 ניט ווערן צעבראָכן. און ווידער זאָגט אַן אַנדערער פָּסוק: זיי
38 וועלן קוקן אויף אים, וועמען זיי האָבן געשטאָכן. און נאָכדעם
האָט יוסף פֿון רָמָתַיִם, וואָס איז געווען אַ פֿאַרבאָרגענער תַּלמיד
פֿון יֵשוּעַן, אויס מורא פֿאַר די יִדן, געבעטן ביי פּילאַטוסן, אַז
ער

ער זָאל מעגן אַוועקנעמען יֵשוּעַס גוּף, און פּילאַטוּס האָט אים
געגעבן דערלויבעניש. ער איז דעריבער געקומען, און האָט
39 אַוועקגענומען זיין גוּף. און אויך נַקדִימוֹן, וואָס איז קוֹדם צוּ אים
געקומען ביינאַכט, איז געקומען און האָט געבראַכט אַ מישוּנג
40 פוּן מִירע און אַלאָען, אַן עֶרֶך פוּן הוּנדערט פוּנט. און זיי האָבן
גענומען דעם גוּף פוּן יֵשוּעַן און האָבן אים איַינגעוויקלט אין
תַּכרִיכים צוּזאַמען מיט די בְּשָׂמִים, ווי עס איז דער מִנהג ביי
41 יִידן מְקַבֵּר צוּ זיין. און אין דעם אָרט, וואו ער איז געקרייציקט
געוואָרן, איז געווען אַ גאָרטן, און אין דעם גאָרטן אַ נייער קֶבר,
42 וואָס אין אים איז נאָך קיינער ניט געלייגט געוואָרן. און מַחמת
עס איז שוין געווען עֶרֶב־שַׁבּת ביי יִידן, און דער קֶבר איז געווען
נאָענט, האָבן זיי דאָרטן אַריַינגעלייגט יֵשוּעַן.
כ און אויף דעם ערשטן טאָג נאָך דעם שַׁבָּת, בְּשַׁעת עס איז נאָך
געווען טוּנקל, איז מִרְיָם פוּן מַגדָלָה געקומען צוּם קֶבר, און
האָט געזען, אַז דער שטיין איז אַוועקגענומען געוואָרן פוּן דעם
2 קֶבר. און זי איז געלאָפן, און איז געקומען צוּ שִׁמעוֹן פּעטרוּסן
און צוּ דעם אַנדערן תַּלמיד, וועמען יֵשוּעַ האָט ליב געהאַט,
און האָט צוּ זיי געזאָגט: זיי האָבן אַוועקגענומען דעם האַר פוּן
3 דעם קֶבר, און מיר ווייסן ניט וואו זיי האָבן אים געלייגט. און
פּעטרוּס איז אַרויסגעגאַנגען, און דער אַנדערער תַּלמיד, און זיי
4 זענען געגאַנגען צוּם קֶבר. און זיי זענען ביידע געלאָפן צוּזאַמען,
און דער אַנדערער תַּלמיד איז איבערגעלאָפן פּעטרוּסן, און איז
5 אָנגעקומען פריער צוּם קֶבר. און אַז ער האָט זיך איַינגעבויגן און
אַריַינגעקוּקט, האָט ער געזען די תַּכרִיכים ליגן; אָבער ער איז
6 ניט אַריַינגעגאַנגען. דערנאָך איז שִׁמעוֹן פּעטרוּס אָנגעקומען נאָך
אים, און ער איז אַריַינגעגאַנגען אין דעם קֶבר אַריין; און ער האָט
7 געזען די תַּכרִיכים ליגן, און דאָס טיכל, וואָס איז געווען אויף זיין
קאָפּ, איז ניט געלעגן מיט די תַּכרִיכים, נייערט צוּנויפגעוויקלט
8 אין אַ פּלאַץ באַזוּנדער. און דערנאָך איז אַריַינגעגאַנגען אויך
דער אַנדערער תַּלמיד, וואָס איז פריער געקומען צוּם קֶבר,
און

9 אוּן ער האָט געזען, אוּן געגלויבּט. וואָרים זיי האָבּן נאָך ניט
10 פֿאַרשטאַנען דעם פָּסוק, אַז ער מוּז אויפֿשטיין תּחִיַת־הַמֵתים. אוּן
11 די תַּלמידים זענען דעריבּער ווידער אַוועק צוּ זיך אַהיים. אָבּער
מִרְיָם איז געשטאַנען אין דרויסן בּיים קֶבר אוּן האָט געוויינט.
אוּן, ווי זי האָט געוויינט, האָט זי זיך אײַנגעבּויגן אוּן האָט
12 אַרײַנגעקוּקט אין דעם קֶבר; אוּן זי האָט געזען צוויי מַלאָכים אין
ווײַסן זיצן, וואוּ דער גוּף פֿוּן יֵשוּעַן איז געלעגן, איינער צוּקאָפּנס,
13 אוּן איינער צוּפֿוּסנס. אוּן זיי האָבּן צוּ איר געזאָגט: אִשה,
פֿאַרוואָס וויינסטוּ? זאָגט זי צוּ זיי: מַחמת זיי האָבּן אַוועקגענוּמען
14 מיין האַר, אוּן איך ווייס ניט, וואוּ זיי האָבּן אים געלייגט. אוּן בּעת
זי האָט דאָס געזאָגט, האָט זי זיך אויסגעדרייט, אוּן געזען יֵשוּעַן
15 שטיין, אָבּער זי האָט ניט געוואוּסט, אַז דאָס איז יֵשוּעַ. זאָגט
צוּ איר יֵשוּעַ: אִשה, פֿאַרוואָס וויינסטוּ? וועמען זוּכסטוּ? אוּן
מַחמת זי האָט אים אָנגענוּמען פֿאַר דעם גערטנער, האָט זי צוּ
אים געזאָגט: האַר, אויבּ דוּ האָסט אים אַוועקגעטראָגן, זאָג מיר,
16 וואוּ דוּ האָסט אים געלייגט, אוּן איך וועל אים אַוועקנעמען. זאָגט
צוּ איר יֵשוּעַ: מִרְיָם׳ אוּן זי האָט זיך אויסגעדרייט, אוּן צוּ אים
געזאָגט אויף לְשון־קוֹדֶש: רִבּוֹני, וואָס מיינט צוּ זאָגן: לערער.
17 זאָגט יֵשוּעַ צוּ איר: ריר מיך ניט אָן, וואָרים איך בּין נאָך ניט
אַרויפֿגעגאַנגען צוּ דעם פֿאָטער; נייערט גיי צוּ מיינע בּרידער,
אוּן זאָג זיי: איך גיי אַרויף צוּ מיין פֿאָטער אוּן אייער פֿאָטער,
18 אוּן צוּ מיין גאָט אוּן אייער גאָט. אוּן מִרְיָם פֿוּן מַגדאָלָה איז
געגאַנגען אוּן האָט דערציילט די תַּלמידים: איך האָבּ געזען דעם
19 האַר; אוּן אַז ער האָט צוּ איר געזאָגט די דאָזיקע זאַכן. אוּן אין
אָוונט פֿוּן יענעם טאָג, דעם ערשטן טאָג נאָך דעם שַבָּת, בּעת
די טירן זענען געווען פֿאַרשלאָסן, וואוּ די תַּלמידים זענען געווען,
אוים מוֹרא פֿאַר די יִידן, איז יֵשוּעַ געקוּמען אוּן איז געשטאַנען
20 צווישן זיי, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: שָלוֹם־עֲלֵיכֶם׳ אוּן בּעת ער
האָט דאָס געזאָגט, האָט ער זיי געוויזן זיינע הענט אוּן זיין זייט.
אוּן די תַּלמידים האָבּן זיך געפֿרייט, בּעת זיי האָבּן געזען דעם
האַר

21 האַר. און יֵשוּעַ האָט נאָכאַמאָל צו זיי געזאָגט: שָלום־עֲלֵיכֶם׳
אַזוי ווי דער פֿאָטער האָט מיך געשיקט, פּונקט אַזוי שיק איך
22 אײַך. און אַז ער האָט דאָס געזאָגט, האָט ער אַ הויך געטאָן אויף
23 זיי, און צו זיי געזאָגט: זײַט מְקַבל דעם רוּחַ־הַקוֹדֶש. וועמעס
זינד איר וועט מוחל, פֿאַר די זענען זיי פֿאַרגעבן; וועמעס זינד
24 איר פֿאַרהאַלט, זענען זיי פֿאַרהאַלטן. און תּוֹמָא, איינער פֿון
די צוועלף, וועמען מען האָט גערופֿן: דער צווילינג, איז ניט
25 געווען מיט זיי, בעת יֵשוּעַ איז געקומען. די אַנדערע תַּלמידים
האָבן דעריבער געזאָגט צו אים: מיר האָבן געזען דעם האַר.
ער אָבער האָט צו זיי געזאָגט: סײַדן איך וועל זען דעם סִימן
פֿון די נעגל אין זײַנע הענט, און אַרײַנטאָן מײַן פֿינגער אין דעם
סִימן פֿון די נעגל, און אַרײַנטאָן מײַן האַנט אין זײַן זײַט, וועל
26 איך ניט גלויבן. און אין אַכט טעג אַרום זענען זײַנע תַּלמידים
ווידער געווען אין דעם הויז, און תּוֹמָא איז געווען מיט זיי. און
בעת די טירן זענען געווען פֿאַרשלאָסן, איז יֵשוּעַ געקומען און איז
27 געשטאַנען צווישן זיי, און האָט געזאָגט: שָלום־עֲלֵיכֶם׳ דערנאָך
האָט ער געזאָגט צו תּוֹמָאן: שטרעק אויס אַהער דײַן פֿינגער,
און זע מײַנע הענט; און שטרעק אויס דײַן האַנט, און טו זי אַרײַן
28 אין מײַן זײַט; און זײַ ניט אומגלויביק, נייערט גלויביק. האָט
תּוֹמָא געענטפֿערט, און צו אים געזאָגט: מײַן האַר און מײַן גאָט׳
29 זאָגט צו אים יֵשוּעַ: ווײַל דו האָסט מיך געזען, האָסטו געגלויבט?
וואויל איז די, וואָס האָבן ניט געזען, און דאָך האָבן זיי געגלויבט.
30 און נאָך אַ סך אַנדערע נִסים האָט יֵשוּעַ געטאָן פֿאַר די תַּלמידים,
31 וואָס זענען ניט פֿאַרשריבן אין דעם דאָזיקן סֵפֿר. אָבער די
דאָזיקע זענען פֿאַרשריבן, כּדי איר זאָלט גלויבן, אַז יֵשוּעַ איז
דער מָשִיחַ, דער בֶּן־אֱלֹהִים, און אַז גלויבנדיק זאָלט איר האָבן
לעבן אין זײַן נאָמען.

כא און נאָכדעם האָט זיך יֵשוּעַ ווידער אַנטפּלעקט צו די תַּלמידים
בײַ דעם יַם פֿון טְבֶרְיָה; און ער האָט זיך אַנטפּלעקט אויף דעם
2 דאָזיקן אופֿן: עס זענען געווען צוזאַמען שִמעון פּעטרוס און תּוֹמָא,

וועמען מען האָט גערופֿן דידומוס, און נתַנאֵל פֿון קָנָה אין גָליל,
3 און זַבדים זין, און נאָך צוויי אַנדערע פֿון זיינע תַּלמידים. זאָגט
שִׁמעון פּעטרוס צו זיי: איך גיי כאַפּן פֿיש. זאָגן זיי צו אים: מיר
גייען אויך מיט דיר. און זיי זענען אַרויסגעגאַנגען און זענען אַריין
4 אינם שיפֿל; און יענע נאַכט האָבן זיי גאָרניט געכאַפּט. און בעת
סע האָט שוין גענומען טאָגן, איז יֵשוּעַ געשטאַנען ביים ברעג;
5 אָבער די תַּלמידים האָבן ניט געוואוסט, אַז דאָס איז יֵשוּעַ. און
יֵשוּעַ האָט צו זיי געזאָגט: קינדער, האָט איר עפּעס צו עסן?
6 האָבן זיי אים געענטפֿערט: ניין. און ער האָט צו זיי געזאָגט:
וואַרפֿט די נעץ אויף דער רעכטער זייט פֿונם שיפֿל, און איר
וועט געפֿינען. זיי האָבן אריינגעוואָרפֿן, און האָבן זי ניט געקענט
7 אַרויסציִען צוליב די פֿיל פֿיש. און יענער תַּלמיד, וועמען יֵשוּעַ
האָט ליב געהאַט, האָט געזאָגט צו פּעטרוסן: דאָס איז דער
האַר׳ און אַז שִׁמעון פּעטרוס האָט געהערט, אַז דאָס איז דער
האַר, האָט ער איַנגעוויקלט זיין איַנהיל אַרום זיך – וואָרים ער
איז געווען נאַקעט – און האָט זיך אַריַינגעוואָרפֿן אין יַם אַריין.
8 אָבער די אַנדערע תַּלמידים זענען געקומען אינם שיפֿל, וואָרים
זיי זענען געווען ניט ווייט פֿון דער יַבָּשה, נייערט אַן עֶרך פֿון
צוויי הונדערט איילן ווייט, און האָבן געשלעפּט די נעץ פֿול מיט
9 פֿיש. און אַז זיי זענען אַרויס אויף דער יַבָּשה, האָבן זיי געזען אַ
10 פֿייער פֿון קוילן, און פֿיש ליגן אויף אים, און מַצה. זאָגט צו זיי
יֵשוּעַ: ברענגט אַהער פֿון די פֿיש, וואָס איר האָט איצט געכאַפּט.
11 און שִׁמעון פּעטרוס איז אַרויפֿגעגאַנגען, און האָט אַרויסגעצויגן
די נעץ אויף דער יַבָּשה, פֿול מיט גרויסע פֿיש, הונדערט דריי
און פֿופֿציק; און חַגַם עס זענען געווען אַזויפֿיל, איז די נעץ ניט
12 צעריסן געוואָרן. זאָגט צו זיי יֵשוּעַ: קומט און בייסט איבער.
און קיינער פֿון די תָּלמידים תאָט זיך ניט דערוועגט צו פֿרעגן
ביי אים: ווער ביסטו? וואָרים זיי האָבן געוואוסט, אַז דאָס איז
13 דער האַר. און יֵשוּעַ האָט גענעמט און גענומען די מַצה, און
14 זי זיי געגעבן, און אַזוי אויך די פֿיש. דאָס איז שוין דאָס דריטע
מאל

מאָל, וואָס יֵשוּעַ האָט זיך אַנטפּלעקט צו די תַּלמידים, נאָכדעם
15 ווי ער איז אויפֿגעשטאַנען תּחִיַת־הַמֵתים. און אַז זיי האָבן געהאַט
איבערגעביסן, זאָגט יֵשוּעַ צו שִמעון פּעטרוסן: שִמעון בַּר־יוֹנָה,
האָסטו מיך מער ליב ווי די דאָזיקע? זאָגט ער צו אים יאָ, האַר;
דו ווייסט, אַז איך האָב דיך ליב. זאָגט ער צו אים: פּיטער
16 מיינע לעמער. זאָגט ער ווידער צו אים אַ צווייט מאָל: שִמעון
בַּר־יוֹנָה, האָסטו מיך ליב? זאָגט ער צו אים: יאָ, האַר; דו
ווייסט, אַז איך האָב דיך ליב. זאָגט ער צו אים: היט מיינע
17 שאָף. זאָגט ער צו אים דאָס דריטע מאָל: שִמעון בַּר־יוֹנָה,
האָסטו מיך ליב? פּעטרוס האָט זיך מצַער געווען, מַחמת ער
האָט צו אים געזאָגט דאָס דריטע מאָל: האָסטו מיך ליב? און
ער האָט צו אים געזאָגט: האַר, דו ווייסט אַלצדינג; דו ווייסט,
אַז איך האָב דיך ליב. זאָגט צו אים יֵשוּעַ: פּיטער מיינע שאָף.
18 באמת, באמת, איך זאָג דיר, בעת דו ביסט געווען יונג, האָסטו
דיך אָנגעגורט, און ביסט געגאַנגען וואוהין דו האָסט געוואָלט;
אָבער בעת דו וועסט זיין אַלט, וועסטו אויסשטרעקן דיינע הענט,
און אַן אַנדערער וועט דיך אָנגורטן און פירן, וואוהין דו ווילסט
19 ניט. און דאָס האָט ער גערעדט, כּדי מְרַמֵז צו זיין מיט וואָסער
מִין טויט ער וועט אַכפּערן גאָט. און נאָך די דאָזיקע רייד,
20 האָט ער צו אים געזאָגט: גיי מיר נאָך. און פּעסרוס האָט זיך
אויסגעדרייט, און געזען דעם תַּלמיד נאָכגיין, וועמען יֵשוּעַ האָט
ליב געהאַט, וואָס האָט זיך אויך בײַ דער סעודה אָנגעלענט אויף
זיין ברוסט, און ער האָט געזאָגט: האַר, ווער איז דער, וואָס טוט
21 דיך איבערענטפערן? און אַז פּעטרוס האָט אים געזען, האָט ער
22 געזאָגט צו יֵשוּעַן: האַר, און וואָס איז מכּוח אים? זאָגט צו אים
יֵשוּעַ: אויב איך וויל, אַז ער זאָל פאַרבלײַבן, ביז איך קום, וואָס
23 גייט דאָס דיך אָן? דו גיי מיר נאָך. און דאָס דאָזיקע וואָרט האָט
זיך פאַרשפּרייט צווישן די ברידער, אַז יענער תַּלמיד וועט ניט
שטאַרבן; אָבער יֵשוּעַ האָט ניט געזאָגט צו אים, אַז ער וועט ניט
שטאַרבן, נייערט: אויב איך וויל, אַז ער זאָל פאַרבלײַבן ביז איך
קום

24 קוּם, וואָס גייט דאָס דיך אָן? דאָס איז דער תַּלמיד, וואָס זאָגט
עֵדות אויף די דאָזיקע זאַכן, און וואָס האָט דאָס פֿאַרשריבֿן; און
25 מיר ווייסן, אַז זיין עֵדות איז אֶמת. און עס זענען אויך פֿאַראַן אַ סַך
אַנדערע זאַכן, וואָס יֵשוּעַ האָט געטאָן; און וואָלט מען זיי אַלע
באַזונדער פֿאַרשריבֿן, מיין איך, אַז אַפילו די גאַנצע וועלט וואָלט
ניט געקענט אַריַינגעמען די ספָרים, וואָס וואָלטן אָנגעשריבֿן
געוואָרן.